

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata

Gazdasági Program

2014 - 2020

Felülvizsgált változat

2018. november

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
I. BEVEZETÉS.....	4
II. A GAZDASÁGI PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ALAPJÁT KÉPEZŐ TERVEZÉSI FOLYAMAT.....	5
II.1 Integrált Településfejlesztési Stratégia és Integrált Területi Program	5
II.1.1 Integrált Területi Program (ITP).....	5
II.2 ModernVárosok Program.....	6
II.3 Egyéb szükségletek, önkormányzati fejlesztési feladatok tervezése	7
III. TERVEZETT FEJLESZTÉSEK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FORRÁSAI	7
III.1 A 2014-2020-as fejlesztési időszak forrásfelhasználását szabályozó operatív programok	7
III.2 Modern Városok Programja.....	8
III.3 A fejlesztésekbe bevonható egyéb források.....	9
IV. BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS JELENLEGI GAZDASÁGI HELYZETÉNEK SWOT ELEMZÉSE	9
IV.1 Erősségek9	
IV.2. Gyengeségek	10
IV.3. Lehetőségek	11
IV.4. Veszélyek	12
V. BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PRORGAMJÁNAK CÉLRENDSZERE 2014-2020 KÖZÖTT.....	12
V.1. Békéscsaba Megyei Jogú Város gazdasági programjánakstratégiai céljai.....	13
V.1.1. Gazdaság- és vállalkozásfejlesztés	14
1. Kolbázkészítést bemutató üzem továbbfejlesztése.....	19
2. Rendezvénycsarnok fejlesztése	19
3. Sípálya burkolat, hófánk csúszda.....	19
4. Mászótorony, ügyességi mászópálya	20
5. Drótkötélpálya.....	20
6. Szélmalom felújítása	20
7. Eszközbeszerzés.....	20
8. Háttér-infrastruktúra fejlesztése	20
9. A volt ÁNTSZ épületeinek integrálása a CsabaParkba	20
V.1.2. Infrastruktúrafejlesztés	23
V.1.3. Zöldgazdaság fejlesztés	34
V.2. A célrendszerhez illeszthető projektek, források és prioritások.....	39
V.2.1. Gazdaság- és vállalkozásfejlesztés	39
V.2.2. Infrastruktúra fejlesztés	41
Városi sportcentrum létrehozatala, ezen belül: Sportok Háza kialakítása a Békéscsabai Városi Sportszernok felújításával	45
V.2.3. Zöldgazdaság fejlesztés	47
V.3. Modern Városok Program	50
V.4. Önkormányzati vagyonnal való felelősségteljes gazdálkodás	52
V.4.1. A vagyon szerkezetét befolyásoló főbb tényezők	52
V.4.2 Az önkormányzati vagyon gyarapítása	53
VI. 2014-TŐL 2018. ÉVIG A FEJLESZTÉSEKHEZ BEVONT KÜLSŐ FORRÁSOK 54	
VI. 1 Településfejlesztési Operatív Program keretén belül.....	54
VI. 2 Modern Városok Program.....	62
VI. 2.1 Rendelkezésre álló támogatói okiratok	62

VI. 2.2 MVP projektek aktuális státuszai projektenként 2018.10.31-i állapot szerint.....	64
VI. 3 Hazai forrásból megvalósított pályázatok	74
VII. ÖSSZEGZÉS	76

I. BEVEZETÉS

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény a gazdasági program készítésével kapcsolatosan az alábbiak szerint fogalmaz:

116. §(1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

A jelen Gazdasági Program irányt mutat Békéscsaba elkövetkező években megvalósítandó fejlesztési céljait illetően, ezért értelemszerűen illeszkedik a tervezési hierarchiában a város érvényben lévő városfejlesztési koncepciójához, integrált településfejlesztési stratégiájához, valamint befektetés-ösztönzési stratégiájához, és így – bár a jelen önkormányzati ciklus 2019-ig tart – a program 2014-2020 közötti időszakra szól.

A Gazdasági Program erőteljesen figyelembe veszi a Széchenyi 2020 programban meghatározott, Magyarország számára kitűzött stratégiai fejlesztési irányokat, ezen belül kijelöli a fejlesztések területén a prioritásokat, nevesíti a már ismert konkrét projekteket, beruházási, felújítási feladatokat, valamint rendszerbe foglalja az önkormányzati feladatok hatékonyságának növelésére vonatkozó egyéb fejlesztési ötleteket és elképzeléseket.

A Gazdasági Program teret szentel a Modern Városok Program keretében a Magyarország Kormánya és Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata között 2016. április 26-án kötött megállapodásban foglaltaknak, a megállapodás végrehajtását szabályzó 1283/2016. (VI.7.) Korm. határozatban, a Korm. határozat módosításáról szóló 1878/2016 (XII. 28.) Korm. határozatban, valamint a Modern Városok Program végrehajtását szabályzó 250/2016. (VIII.24.) Korm. rendeletben meghatározott projekteknél ill. eljárási szabályoknak.

Az előző két önkormányzati ciklusban, a 2007-2013-as időszakban az alapvető cél, a város gazdasági helyzetének stabilizálása és növekedési pályára állítása volt, annak érdekében, hogy a családok életkörülményei, a lakosság közösségi ellátási és szolgáltatási feltételek javuljanak. Ennek érdekében aktív módon bekapcsolódott a város a pályázati folyamatokba, több mint 100 önkormányzati projekt keretében mintegy 35 Mrd Ft EU-s és hazai fejlesztési forrás érkezett a városba. A város infrastrukturális és gazdasági fejlődése folyamatos volt, jelentős beruházások valósultak meg, körvonalazódtak a város kitörési pontjai, és folyamatosan figyelemmel kísértük, terveztük azokat a fejlesztési lehetőségeket, kormányzati célokat és lépéseket, amelyek további lökést adhatnak Békéscsaba fejlődésének biztosításához. Emellett a városban működő cégek is jelentős beruházásokat hajtottak végre az elmúlt években.

A Gazdasági Program megvalósításával a városnak folytatnia kell a helyi összefogásra, a pályázati lehetőségekre, valamint a gazdaság szereplőivel való együttműködésre alapozva a város fejlődési pályára állítását. Elérendő, hogy Békéscsaba a nemzetközi gazdaságba

ágyazott, nyitott, rugalmasan alkalmazkodni tudó, versenyképes gazdaságra épülő vonzó településsé válják.

A város önkormányzata kiemelten fontos célnak tartja, hogy Békéscsaba a megye gazdasági, közigazgatási, kulturális, szolgáltatási, pénzügyi és tudásközpontja maradjon. Ennek érdekében a lehetőségeket maximálisan kihasználva olyan fejlesztési irányokat kell kitűznie az önkormányzatnak, amelyek a város gazdasági fejlődését tovább gyorsítják, a város foglalkoztatottsági helyzetét, a jövedelemtermelő és lakosságmegtartó képességét erősítik, megteremtve ezáltal a fejlődés hosszú távú alapjait.

II. A GAZDASÁGI PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ALAPJÁT KÉPEZŐ TERVEZÉSI FOLYAMAT

II.1 Integrált Településfejlesztési Stratégia és Integrált Területi Program

A 2014-2020. közötti EU-s tervezési ciklushoz igazodva minden megyének és megyei jogú városnak újra kellett gondolnia a korábbi stratégiai tervezési dokumentumaiban megfogalmazott célokat és fejlesztési elképzeléseket. Ennek érdekében egy többlépcsős tervezési folyamat keretében, összhangban a településfejlesztési stratégiai tervezési feladatokról szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelettel¹, valamint a 2014-2020-as európai uniós tervezési időszak programjaival, Békéscsaba Megyei Jogú Város elkészítette a következő dokumentumokat:

- Városfejlesztési Konceptiót megalapozó vizsgálat
- Városfejlesztési Konceptió (hosszútáv)
- Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS)

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia a város tervezésének és forrásfelhasználásának irányadó dokumentuma, amelyet – széleskörű társadalmi egyeztetést követően – a Képviselőtestület 2014. június 27-én fogadott el a (141/2014. (VI. 27.) közgy. határozattal. A Nemzetgazdasági Minisztérium részéről javasolt módosítások átvezetése után a stratégia Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése által 2014. szeptember 18-án került elfogadásra. Ezt követően, 2017. május 25-én az akcióterületi tervvel összhangban felülvizsgálatra került a város Integrált Településfejlesztési Stratégiája, melyet Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a 264/2017. (V. 25.) közgy. határozatával fogadott el. 2018. szeptember 20-án Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése tárgyalta az Integrált Településfejlesztési Stratégia végrehajtásáról szóló beszámolót, valamint 440/2018. (IX. 20.) közgy. határozatával a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program 6.9.1. intézkedésének előírásai alapján megtörtént az ITS módosítása.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése gazdasági programjának ez a dokumentum képezi az alapját, a program elsődlegesen és alapvetően erre épül.

II.1.1 Integrált Területi Program (ITP)

A 2014-2020-as tervezés tekintetében a megyei jogú városok elsődlegesen a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) finanszírozásával megvalósuló fejlesztésekhez készítene a gazdaságfejlesztést és a településfejlesztést egyaránt magában foglaló megyei

¹314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről

jogú városi integrált területi programokat, a TOP tartalmi és forráskeretei között, ez az Integrált Területi Program, rövidített nevén ITP. Az ITP alapvető tervezési kereteit a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet adja meg.

A megyei jogú városokként kidolgozandó integrált területi programok abban különböznek az Integrált Településfejlesztési Stratégiától, hogy ezen dokumentumban csak a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programból finanszírozható projektsomagokat és azok tartalmi elemeit (azaz a projekteket) kell a lehető legrészletesebben bemutatni. Az integrált területi programhoz kapcsolódóan szükséges az ágazati operatív programokból finanszírozható projekteket is megjelölni és a rendelkezésre álló információk alapján a lehető legrészletesebben bemutatni a TOP-hoz való kapcsolódást.

A város rendelkezésére álló TOP keretösszeg a 1702/2014. (XII.3) Korm. határozat alapján 13,23 Mrd Ft. Ezen túlmenően a Modern Városok Program keretében tervezett beruházások megvalósítása érdekében a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program és a Versenyképes Közép-Magyarország Program egyes prioritásai tekintetében többletkötelezettség vállalásáról és annak feltételeiről szóló 1562/2016. (X.13.) Korm. határozat alapján Békéscsaba Megyei Jogú Város további 1,7 mrd Ft forráshoz jutott, amely a Modern Városok Programhoz illeszkedő projektek EU-s forrásokból történő finanszírozására használható fel.

Az Integrált Területi Program (ITP) keretében a város 4 projektsomagot dolgozott ki. A projektsomagokon belül a projektek lehetőség szerint egymást erősítve járulnak hozzá az megyei jogú város fejlődéséhez.

2016-ban Békéscsaba Megyei Jogú Város élt a jogszabályban biztosított lehetőséggel, és átdolgozta, az aktuális igényeknek megfelelően az Integrált Területi Programját, amelynek a Közgyűlés általi elfogadása 2016. szeptember 22-én történt meg, majd 2016 decemberében elfogadásra került az ITP 2.2-es módosított verziója.

Az Integrált Területi Program (ITP) keretében a város által kidolgozott projektsomagokon belül a projektek lehetőség szerint egymást erősítve járulnak hozzá az megyei jogú város fejlődéséhez.

II.2 Modern Városok Program

A Magyar Kormány a 2015-ben indított Modern Városok Programja keretében egyeztetett a megyei jogú város önkormányzataival a települések közép- és hosszú távú fejlesztési terveit, hogy azok a gazdaság húzóelemeiként valódi térségi központi szerepet tölthessenek be.

2015-2016-ban kidolgozásra került a „Fejlődő gazdasági központ – hagyomány és szakértelem Békéscsabán” elnevezésű program, amely szerint Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának célja, hogy e lehetőség célszerű felhasználásával a város megerősödve, az ország infrastrukturális és gazdasági vérkeringésének, sport- és kulturális életének fontos központja legyen. A város számára a legfontosabb beavatkozás az M44-es gyorsforgalmi út megépítése, amely minden más fejlesztés szempontjából is alapvető fontosságú.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata nevében Szarvas Péter polgármester és a Magyar Kormány nevében Orbán Viktor miniszterelnök 2016. április 26-án megállapodást kötött a program keretében a Békéscsabán megvalósítandó projektekről.

A Magyarország Kormánya és Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról a 1283/2016. (VI. 7.)

Korm. határozat, valamint a Korm. határozat módosításáról szóló 1878/2016 (XII. 28.) Korm. határozat rendelkezik.

II.3 Egyéb szükségletek, önkormányzati fejlesztési feladatok tervezése

Az Európai Unió által rendelkezésre bocsátott források, a Modern Városok Program költségvetési forrásai, valamint egyéb, hazai költségvetési pályázati támogatások felhasználása mellett a város saját források és fejlesztési hitel felhasználásával további kommunális és egyéb szükségletek megvalósítását is szorgalmazza. Ezen önkormányzat által ismert és részben megtervezett igények megfogalmazásra kerültek, amelyeket szintén a program részét képezik.

III. TERVEZETT FEJLESZTÉSEK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FORRÁSAI

Az 1702/2014. (XII. 3) Korm. határozat alapján a Békéscsaba Megyei Jogú Város részére meghatározott 13,23 Mrd Ft majd az 1562/2016. (X.13.) Korm. határozat alapján 14,93 Mrd Ft-ra kiegészített forrás fontos, ugyanakkor nem elégséges eszköz a gazdasági programban meghatározott célok eléréséhez.

A Terület és Településfejlesztési Operatív Program keretében kidolgozott konstrukció az egyedi beavatkozások szintjén nagy szabadságot biztosít az Önkormányzat számára, de összességében szigorú keretek és indikátorok közé szorítja a fejlesztési elképzeléseket. A támogatható tevékenységek köre is bizonyos mértékben korlátozott, így nem feltétlenül illeszthető bele a TOP programba minden egyes elképzelés, amelyet a város stratégiaileg fontosnak tart.

Ugyanakkor a városban a rendelkezésre álló keretösszegeknél jóval több megvalósítandó projekt került nevesítésre, így a projektek fontosság és hozzáadott érték szerint ütemezett megvalósítása döntően fogja befolyásolni a helyi gazdaság fejlődését, amelyhez szükséges kihasználni a további operatív programokban elérhető lehetőségeket is.

Az Európai Unió ezeken kívül további, ún. közösségi kezdeményezésű programokkal is rendelkezik, amelyek további fejlesztési célok megvalósításához szolgálhatnak eszközül. Békéscsaba Megyei Jogú Város számára ezek közül a legfontosabbak az európai területi együttműködési programokon keresztül elérhető források.

Az Európai Unió által társfinanszírozott fejlesztési programokon túl szükséges, hogy a kizárólag magyar költségvetési forrásból finanszírozott fejlesztési lehetőségeket is nyomon kövessük és gondoskodjunk azok célszerű felhasználásáról. Ezek között a legfontosabb a Modern Városok Programja, amelynek megvalósítását a 250/2016. (VIII. 24.) Korm. rendelet szabályozza, de a kisebb fejlesztési szükségletek kielégítésére további hazai források is elérhetőek.

III.1 A 2014-2020-as fejlesztési időszak forrásfelhasználását szabályozó operatív programok

- Terület-és Településfejlesztési Operatív Program
- Versenyképes Közép-Magyarországi Operatív Program
- Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program
- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program

- Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program
- Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program
- Közigazgatás-és Közszolgáltatás Fejlesztési Operatív Program
- Magyar Halgazdálkodási Operatív Program
- Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program
- Vidékfejlesztési Program

Stratégiai döntéseket és gondos mérlegelést követően szükséges kialakítani azt a forrásallokációs mixet, amely a gazdasági programban kitűzött célok mind szélesebb körben történő elérését szolgálhatja. A forrásallokációs mix kialakítása esetében az egyes projektek költség-haszon elemzésén túl az alábbiakat szükséges mérlegelni:

- A projekt tartalmában melyik operatív programhoz illeszthető leginkább?
- A város rendelkezésére elkülönített TOP-os forrásokon kívül milyen más finanszírozási források vonhatóak be a projekt megvalósításába?
- Indokolt és lehetséges-e a fejlesztésbe piaci szereplők bevonása?
- Az adott projekt milyen támogatási intenzitással valósítható meg az egyes konstrukciók esetében?

A 2014–2020-as programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások egyrészt korlátosak, másrészt nem minden esetben használhatóak fel azon fejlesztési és kommunális igények kielégítésére, amelyek Békéscsaba városában felmerülnek. Ezen okból kifolyólag a városnak tehát saját forrásokkal és szükség szerint fejlesztési hitelek felhasználásával kell minél szélesebb körben kielégítenie az önkormányzat által már ismert és részben megtervezett igényeket.

III.2 Modern Városok Programja

A Modern Városok Programja megvalósítására Magyarország költségvetése 2017. évben 52 Mrd Ft, 2018. évre 150 Mrd Ft, 2019. évre pedig 135 Mrd Ft összeget tartalmaz. A további évekre vonatkozó, kiegészítő hazai finanszírozás biztosításának előkészítéséről a Kormány A Modern Városok Programban nevesített projektek megvalósításáról szóló 1562/2016. (X.13.) Korm. határozatban rendelkezett.

A Modern Városok Program keretében az 1885/2015. (XII.3.) Korm. határozat 2,0 Mrd Ft összeget biztosított, mely forrást Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése döntései alapján túlnyomórészt a belterületi úthálózat fejlesztésének tervezésére és megvalósítására fordította a város, emellett pedig ennek a forrásnak a felhasználásával egyes, a Modern Városok Programban nevesített projektek támogatás-megalapozó előkészítését is elvégeztük.

Magyarország Kormánya és Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról szóló 1283/2016. (VI. 7.) Korm. határozat 8. pontjának végrehajtása érdekében a Kormány 1802/2017. (XI. 8.) Korm. határozata a Modern Városok Program keretében Békéscsaba komplex energetikai programjának megvalósítása érdekében támogatás biztosításáról döntött.

III.3 A fejlesztésekbe bevonható egyéb források

- Címzett állami támogatások (gazdasági, sport, szociális, önkormányzati intézmények, járda- és útfelújítás, stb.).
- Nemzetközi együttműködések révén, vagy közvetlen Európai Unió pályázati felhívások révén igénybe vehető pénzügyi források.
- Saját önkormányzati bevételek.
- Fejlesztési hitel
- Gazdasági szereplők bevonása, közös projektek.
- ESCO típusú finanszírozási konstrukciók.

IV. BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS JELENLEGI GAZDASÁGI HELYZETÉNEK SWOT ELEMZÉSE

IV.1 Erősségek

- A 2007-2013-as uniós tervezési ciklusban a város számos nagyberuházást, fejlesztést tudott megvalósítani, döntően külső források bevonásával.
- A 2014-2020-as időszakban további, a korábbi időszakhoz képest is jelentősebb EU-s és hazai források állnak rendelkezésre.
- A közoktatási rendszer fejlett, a szükséges kapacitások alap- és középfokon is rendelkezésre állnak, stabilizálódó felsőoktatás.
- Jó színvonalú és teljes körű az egészségügyi és a szociális ellátás.
- Gépipar, nyomdaipar, mezőgazdaság, élelmiszeripar, stb. nagy hagyománya és folyamatos fejlődése
- Kellemes, élhető városi épített környezet, javuló zöldfelületi arány.
- Kedvező vasúthálózati adottságok
- A város közmű ellátottsága jelentősen javult az utóbbi években (szennyvíz-, ivóvíz hálózat, ivóvíz minőség javítás).
- Jelentős a kulturális örökség, a megújult kulturális intézményi kör a városi élet mozgatórugóivá váltak.
- Kedvező természeti és társadalmi adottságok a mezőgazdasági termeléshez, átlagosnál jobb minőségű termőföld, magas fokú agrár-munkakultúra.
- Barnamezős és zöldmezős beruházásra alkalmas (és a város településrendezési tervében kijelölt), részben fejlesztés előtt álló ipari-, gazdasági területek, jelentős barnamezős kapacitás
- Termákvízkinccs rendelkezésre állása.
- Határmentiség, a már szintén uniós tag Romániával. Határon átnyúló gazdasági kapcsolatok, EU bővítéséből származó megnövekedett piaci tér. (Románia schengeni övezethez történő, remélhetően közeli csatlakozása.).
- Békéscsaba, mint térségi központ viszonylag jó elérhetősége a kistérség és a megye többi településéről.
- Városimást javító intézkedések
- A Csabai kolbász, Munkácsy szellemi öröksége, a jó természeti környezet és a Körösök-völgye Natúrpark a város jelentős turisztikai vonzerejét adják.
- Együtt gondolkodásra és együttműködésre hajlandó a városi és a térségi vezetés több vonatkozásban is.
- Jelentős javulás következett be a lakosság iskolázottsága tekintetében.

- Meghatározó az egyházak szerepe a városban, az egyházak, oktatási, szociális tevékenysége érdemi és jelentős.
- A város zöldfelületi rendszere fejlődik, kiemelkedő tájképi, arculati és zöldfelületi érték a várost átszelő Élővíz-csatorna.
- A város közlekedési kultúrájának kiemelkedően fontos és nagy hagyománnyal bíró része a kerékpáros közlekedés.

IV.2. Gyengeségek

- Békés megye, és ezen belül Békéscsaba is a fővárostól közúton az egyik legnehezebben megközelíthető térség. A gyorsforgalmi úthálózat jelenleg még meglévő hiánya miatt negatív társadalmi-, gazdasági hatások egyaránt érzékelhetők.
- Kedvezőtlen, de javulásnak indult demográfiai folyamatok, előregerdő helyi társadalom, alacsony vitalitási index, alacsony születésszám, növekvő természetes fogyás, negatív vándorlási egyenleg.
- Nem javuló népesség megtartó (és népesség vonzó) képesség a fiatalabb, aktívabb és képzettebb korcsoportok vonatkozásában.
- Az inaktívak aránya csökkenő tendenciát mutat, növekvő munkaerőhiány és a tartós munkanélküliek számának csökkenése jellemzi az elmúlt időszakot. A magasabb iskolai végzettséggel rendelkező fiatalok között nagyobb az elvándorlás mértéke.
- Élelmiszeripar, textilipar, egyes agrárágazatok válságának következményei még tapasztalhatóak, ezek a szektorok megújulása nagyon lassú.
- Nincs összehangolt kereslet-kínálat a mezőgazdasági termékek piacán.
- A kereslet hiánya miatt elmaradtak a zöldmezős területek számottevő infrastruktúra fejlesztései és a barnamezős területek rehabilitációja.
- A város jelenleg kevés, megfelelő infrastruktúrával ellátott iparterülettel rendelkezik.
- Gyenge együttműködés a gazdaságfejlesztésben érdekelt szereplők között.
- Tőkehiány, pályázati forrásokhoz szükséges önerő előteremtésének nehézsége.
- A Közép-Békési Centrum együttműködés (Békéscsaba, Békés, Gyula) intenzitása a lehetségesnél kevesebb területre korlátozódik.
- Kevés az önkormányzati bérlakás.
- A lakásállomány előregerdet, a lakások kétharmada vályogépítésű vagy házgyári technológiával készült.
- Nemzetközi színvonalú turisztikai kínálat hiánya.
- Szálláshely kapacitások szűkössége főleg a szezonális igények (fesztiválok, több napos kulturális, sport és egyéb rendezvények stb.) tekintetében.
- A belvároshoz közvetlenül csatlakozó egyes lakózónák nem megfelelő színvonalúak, egyes alacsony beépítési intenzitású kertvárosias és falusias lakóterületek korszerűtlen utcaszerkezettel rendelkeznek.
- A peremi falusi zónák, belterületbe vont egykori zártkertek infrastrukturálisan hiányosak, környezeti problémájuk szembetűnő.
- Gyakori belvízborítottság, és jelentős nagyságú árvízveszélyes területek.
- Az utóbbi 10 év fejlesztései ellenére még tapasztalhatók zöldfelületi hiányosságok.
- A városperemen kiterjedt elhanyagolt területek, és „tájsebek” találhatóak.
- A közintézmények –a korábbi és jelenlegi fejlesztési ciklusokban ugyan javuló, de még - részben alacsony fokú energiahatékonysága jelentős közkiadással jár.

- Belső infrastruktúra egyes elemeinek fejletlensége, a kistérséghez tartozó települések vonatkozásában az egymás közötti részben nem megfelelő minőségű elérhetőség, az utak rossz állapota.
- A város erdőszűtsége rendkívül szegényes.
- Viszonylag alacsony a műemlék épületek száma.
- Az egész külterület komplex mezőgazdasági infrastruktúrája (dűlőút-hálózat, nyári utak, meliorációs rendszer, erdősáv-rendszer) részben nem megfelelő, egyes elemei teljesen hiányoznak.
- Tanyavilág speciális problémái (közúti megközelítés, nehezebben elérhető szolgáltatások)
- A vasút, mint fő városszerkezet-alkotóelem, az éjszakai időszakban zavaró zajforrás.

IV.3. Lehetőségek

- Az országos közlekedésfejlesztési tervek keretei között megvalósuló fejlesztések (az M44-es autót út megindult fejlesztése, békéscsabai repülőtér, a megvalósult vasút rekonstrukció) rövid- ill. középtávú megvalósulása esetén erőteljesen javul a térség elérhetősége.
- Az elérhetőség javításával és egyes logisztikai fejlesztések megvalósításával a logisztikai szerepkör és a gazdasági potenciál erősödhet.
- Fiatalok helyben maradása a munkalehetőségek bővülésével.
- A térségben több, húzóágazatokhoz tartozó jelentős vállalkozás működik, potenciális fejlődési lehetőséggel és jelenleg is zajló illetve a közelmúltban befejezett fejlesztésekkel (nyomdaipari, gépipari, elektronikai ipari vállalkozások).
- A jól működő vállalatok újra-befektetései.
- Infrastruktúrával teljes körűen ellátott ipari területek hasznosítása ill. ezen területek méretének növelése az EU-s és hazai források felhasználásával (TOP, Modern Városok Program).
- A szakképzés minőségi fejlesztése alapja lehet a szükségleteknek megfelelő, képzett munkaerő meglétének.
- A belvárosi területek rehabilitációjának további, a 2014-2020-as időszakban megvalósítás alatt álló ütemei növelhetik a város vonzerejét.
- Termálvíz, és napenergia jelentette potenciál.
- Növekvő, a gasztronómiához kapcsolódó, valamint a kulturális-, sport-, és egészségturizmus potenciálja, mindenekelőtt a hungarikum Csabai Kolbászra és Munkácsy Mihályra, mint turisztikai hívó nevek felépülő attrakcióbővítés.
- Hagyományokhoz kapcsolódó rendezvények hálózatba szervezése.
- Vállalkozásösztönzés, a helyi gazdaság innovációs képességének javítása.
- Nagyobb hozzáadott érték termelése, az élelmiszeripari feldolgozásban rejlő lehetőségek kihasználása.
- A mezőgazdaság és feldolgozóipar területén integrációs hajlam erősödése.
- A már működő, saját ágazatukban meghatározó szerepű gazdasági szereplők, mint vonzerő és jó példa megjelenítése a város marketingben és további befektetések vonzása.
- -
- Kistérségi identitás, települések közötti erősebb együttműködés által biztosított lehetőségek.
- A felsőoktatás Modern Városok Programjában megcélzott fejlesztése.
- Tanyasi területek felértékelődése.

IV.4. Veszélyek

- A húzóágazatok, innovatív vállalkozások nem fejlődnek, számuk, teljesítményük nem bővül a várt mértékben, és ennek hiányában a (fiatal) képzett munkaerő elvándorol, a térség ilyen irányú versenyképessége tovább csökken.
- Szabad és képzett munkaerő jelentős szűkülése.
- Az új infrastrukturális beruházások segítségével bővülő intézményrendszer működtetésével kapcsolatos kockázatok
- A kihasználtság elhúzódása miatt a barnamezős területek egyre jobban degradálódnak.
- A működő tőkebefektetések elmaradása, illetve más régiókba, megyei jogú városokba települése Békéscsaba helyett.
- Lakóépületek korszerűsítése nem valósul meg önerő hiány miatt.
- A fiatalok és az aktív korú munkavállalók lakhatási nehézségei erősítik az elvándorlást.
- Belvízgondok nőnek, időszakosan extra terhet jelentenek a városnak.
- Mezőgazdasági infrastruktúra hiányos marad, ami csökkenti a termelés hatékonyságát és jövedelmezőségét.
- Csökkenő központi bevételek, a korábbinál kedvezőtlenebb állami forrás allokáció a város szempontjából.
- A helyi vásárlóerő csökken, vagy csak az országos átlag alatti mértékben növekszik.
- Nem alakul ki vonzóbb, helyi építészeti arculat.
- Peremterületek leszakadása.
- A hátrányos helyzetű, alacsony státuszú társadalmi rétegek térbeli koncentrációja a külterületeken és egyes szegregálódó városrészekben.
- A növekvő környezeti kockázatok (porszenyezés, belvíz) a természeti és épített értékeket veszélyeztetik.

V. BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PRORGAMJÁNAK CÉLRENDSZERE 2014-2020 KÖZÖTT.

Békéscsabának, mint megyei jogú városnak sokféle szerepnek kell megfelelnie: egyszerre kell a városlakóknak és a város térségének jó minőségű és magas szolgáltatási színvonalat nyújtania, ugyanakkor munkahelyeket biztosítva a versenyképességet erősítenie, miközben a társadalmi egyenlőség szempontjainak is meg kell felelnie.

Békéscsaba város gazdasági programja megvalósításának hosszú távú célja a térség gazdasági, közigazgatási, oktatási, kereskedelmi és szolgáltató központjává válni, továbbá az info-kommunikáció fejlesztésével az e-szolgáltatások terén is kiemelkedő, élenjáró szerepet betölteni, és mindezek által a város megyeszékhely funkcióját megerősíteni.

A megfogalmazott elérendő célok alapján kell meghatározni az EU-s, a kormányzati és az évről-évre képződő saját források összegének és feltételeinek ismeretében a gazdasági program konkrét projektjeit. Ezek megvalósulása a 2014-2020. közötti időszakban stratégiai jelentőségű Békéscsaba Megyei Jogú Város fejlődése szempontjából és egyben összhangban

áll az Széchenyi 2020 program prioritásaival, legfontosabb célkitűzéseivel, valamint a Modern Városok Program keretében előkészítés alatt álló egyéb fejlesztésekkel.

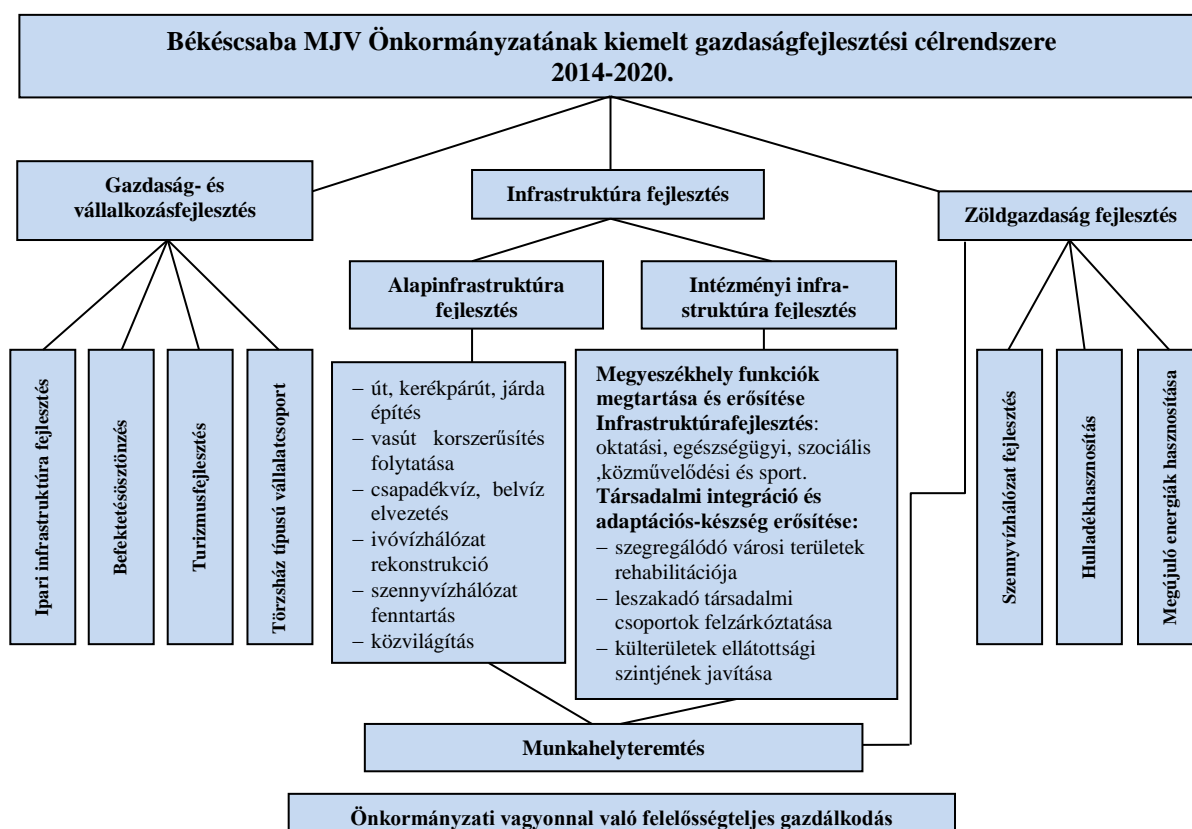
A tematikus célok megfogalmazása mellett, a célok végrehajtása során folyamatosan figyelemmel kell kísérni az alábbi elvek érvényesülését:

- Térségi kapcsolódások folyamatos figyelembe vétele (járási szint, környező városokkal való kooperáció, határon átnyúló együttműködések);
- Barnamezős és zöldmezős fejlesztések összehangolása;
- Hálózatfejlesztés, kommunikáció (az érintettekkel való kapcsolattartás, egyeztetések: az városi önkormányzatnak egyre inkább koordináló szerepe van);
- Pénzügyi, üzemeltetési és környezeti fenntarthatósági feltételek szem előtt tartása.

A város számára mindezek során a lehető legfontosabb –a fejlesztési támogatásokat célzó programokban megfogalmazott prioritások mentén – a fejlesztési lehetőségekhez szükséges pályázati források megszerzése, és azok költséghatékony, megtérülő módon történő felhasználása.

V.1. Békéscsaba Megyei Jogú Város gazdasági programjának stratégiai céljai

1. sz. ábra

A V.2. pontban felsorolt, a gazdaságfejlesztési célrendszerhez kapcsolódó, a gazdasági program időtávjában megvalósítani tervezett projektek a rendelkezésre álló pályázati források és az önkormányzat jelenleg ismert pénzügyi lehetőségeinek figyelembe vételével kerültek meghatározásra. Ezeknek kedvezőbb irányú változása, a makrogazdaságban esetlegesen végbemenő jelentékeny elmozdulások eredményezhetik ezen projektek minél nagyobb arányú megvalósulását, továbbá más projektek és további fejlesztési célok realizálását is.

V.1.1. Gazdaság- és vállalkozásfejlesztés

Alapvető célunk a helyi gazdaság erősítése, elsősorban a már itt a városban működő, további fejlődésüket tervező, beruházásokat megvalósító vállalkozások céljainak támogatása, valamint a munkahelyteremtést eredményező újabb befektetők, beruházások városunkba vonzása a megfelelő infrastruktúrával ellátott ipari területek további kialakításával, és az ügyintézés megkönnyítésével, vállalkozásbarát önkormányzat működtetésével. Különös figyelmet fordítunk e célok elérése során a hagyományos helyi iparágak (élelmiszeripar, nyomdaipar, gépipar, építőanyag ipar stb.) de a versenyképes, illetve innovatív iparágak fejlesztésére is (járműipar, elektronikai ipar, stb.). A Békéscsabán működő cégek, a helyi vállalkozások, a helyi gazdasági élet motorjai, hajtottak végre az elmúlt időszakban. Ez által helyi adó növekmény generálódott, munkahelyek jöttek létre Békéscsabán, ezért szükséges figyelmet fordítani rájuk és a lehetőségek szerint erősíteni őket, segíteni további fejlődésüket.

V.1.1.1. Ipari infrastruktúra fejlesztés

Fokozni kell a jelentős tőkeerővel vagy munkahelyteremtéssel járó beruházások megvalósításának helyszínéül szolgáló területek feltárását, kialakítását, közművesítését, kedvező jogi szabályozási környezetének kidolgozását.

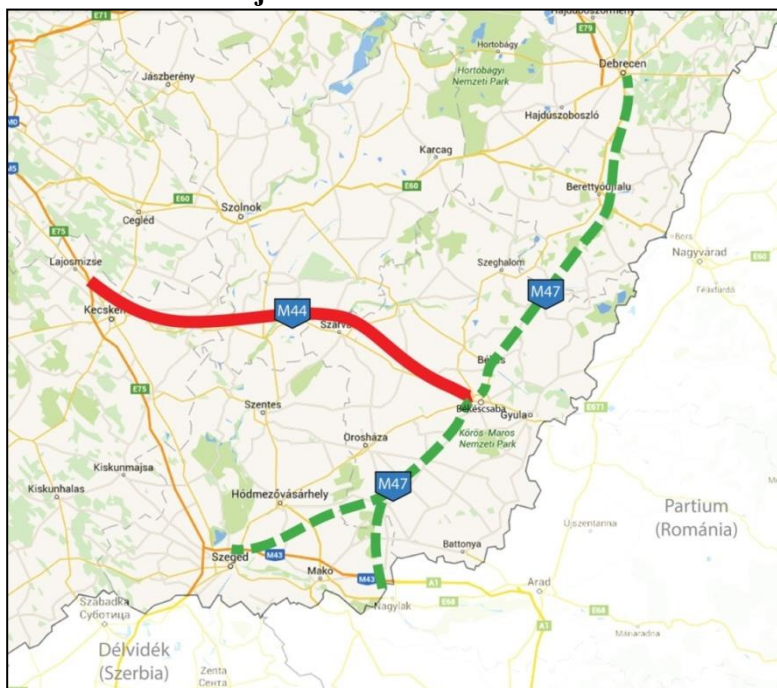
Az önkormányzat szolgáltatási színvonalának emelését szolgáló beruházások helyszíne elsősorban a meglévő ingatlanállomány funkciójának megváltoztatásával biztosítható, de anyagi forrásaink függvényében folytatni kell a településrendezési terv megvalósításához szükséges területvásárlásokat is.

A város elérhetőségét segítő alpinfrastruktúrák fejlesztése

A beavatkozás-csomag olyan beruházások megvalósítását célozza, amely a város elérhetőségét, gazdasági pozícióját javítják, lehetővé téve újabb vállalkozások betelepülését, a munkaerő mobilitásának biztosítását.

A lehetséges beavatkozások köre

- Autóút szakaszok és csomópontok kialakítása, elsősorban a legnagyobb részben építés alatt álló M44-es út tekintetében. A vonatkozó kormányzati szándék alapján kiemelt cél az az M44-es gyorsforgalmi út megépítése Kecskemét és

2. ábra Rövid- és hosszú távú fejlesztési koncepciók: M44 és M47

Békéscsaba között, ütemezetten, nagyobb részben jelen gazdasági program időszakában. Ennek a tervnek a kivitelezése jelenleg három ütemben, Békéscsaba és Szentkirály között folyamatban van. Távlati cél az M47-es gyorsforgalmi út megépítése. A Szeged Debrecen közötti 2*2 sávú közúti kapcsolat kialakításának előkészítése szerepel a Magyarország rövid- és középtávú közútfejlesztéséhez

kapcsolódó infrastrukturális beruházások összehangolásával és azok 2022-ig történő megvalósításával összefüggő egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1656/2017 (IX. 13.) Korm. határozat 4. sz. mellékletében, és elindult a nyomvonaltervezési folyamat.

- A 2007-2013-as időszak vasúti fejlesztéseinek (vasúti pálya és vasútállomás rekonstrukció) továbbvezetése Lökösháza irányába, erősítendő a határon átnyúló kapcsolatok intenzitását.
- A Békéscsabai Repülőtér többcélú hasznosításának elősegítése, fejlesztése, figyelembe véve a környező repterek kapacitásait és profilját (beleértve a már tradíciókkal rendelkező sportreptér erősítését, amely kuriózumnak számítana a térségben).
- A környező településekkel való kerékpáros kapcsolat további fejlesztése (részben kistérségi, részben önkormányzati pályázatok nyomán).
- A város déli elkerülését szolgáló fejlesztések megvalósítása, megvalósításának segítése (Fűrjesi út a leendő M44-es út és a Csanádapácai út között, déli elkerülő tengely, Építők útja)
- A határmenti együttműködések erősítését szolgáló autópályát fejlesztések, elsősorban Románia (Arad) irányába, lényegesen rövidebbé téve a nagyvárosok közti közvetlen úthálózati kapcsolódásokat.

Vállalkozási tevékenység erősítése a mezőgazdaság/élelmiszergazdaság terén

A beavatkozások célja a mezőgazdasági termelés és a ráépülő feldolgozó iparfelélnéklítése. Ez elsősorban akkor lehetséges, ha egyrészt a termelők közvetlenül bevonásra kerülnek az élelmiszer feldolgozásba, másrészt magas minőségű élelmiszeripari termék kerül létrehozásra, és ennek piacra kerülését valamint marketingjét az uniós támogatások elősegítik. A folyamat, illetve annak támogatása már megindult pl. a jelentős tradíciókkal rendelkező „Csabai kolbász” előállítás és a pálinkafőzés esetében, melynek kiterjesztésétől a sertéstartás és a gyümölcstermesztés jelentősebb fellendülése várható. Ezen utóbbiak már csak azért is kívánatosak, mert a nagyüzemi mezőgazdasággal ellentétben nagyobb foglalkoztatás bővítő hatással rendelkeznek.

A termelés alapjainak megteremtése szempontjából az öntözés alá vont területek nagyságának növelése kulcskérdés, amely részben az állam által (uniós forrásból) megvalósítandó öntözési alapinfrastruktúra, részben pedig a termelők által (szintén uniós forrásból) létrehozandó kiegészítő infrastruktúrák segítségével történhet. Ugyanakkor figyelembe kell venni, hogy már jelenleg is majdnem megegyezik a vízkivétel mennyisége a hasznosítható vízkészlettel, tehát az öntözés intenzitásának növelése újabb vízforrások (felfogott csapadékvíz, árvízi/belvízi tározók) létrehozását és bevonását igényli, amelyre vonatkozóan szintén kormányzati elképzelések formálódnak.

A magas hozzáadott értéket képviselő élelmiszeripari termékek létrehozását olyan termelői integrációk segíthetik elő, amelyben az önkormányzat az uniós és hazai támogatások segítségével az alábbi feladatokat láthatja el:

- Hosszú megtérülési idejű infrastruktúrák létrehozása és bérbeadása termelők szövetkezetei számára (pl. hűtőház, sűrítmeny- és léüzem, zöldségszárító üzem, malom, tárolási kapacitások)
- Marketing, brandépítés (pl. helyi védjegyek, fesztiválok, piacok, helyi termékek)
- Klaszterek, pl. „kolbászklaszter”, „pálinkaklaszter” megerősödésének elősegítése

- A város közigazgatási területén lévő, állami tulajdonú termőföld egy részének felhasználása mezőgazdasági inkubációra, gyümölcsfa telepítésre, mezőgazdasági szociális szövetkezetek kialakítására.
- Élelmiszeripari inkubáció
- K+F tevékenységek elősegítése
- Képzési struktúra adaptivitásának elősegítése (oktatási intézményekkel és kamarával együttműködve)

Az infrastrukturális és társadalmi-közösségi beavatkozások egymáshoz kapcsolódása

A mezőgazdaság, élelmiszeripar új dinamikájának biztosítása nem kizárólag infrastruktúra fejlesztések kérdése. A versenyképes mezőgazdasághoz a termelői integrációt kiszolgálni képes infrastruktúrán túl szükség van új szemlélet megteremtésére:

- a képzés terén (a korábbi szakértelem, amely az egész térségre jellemző volt, kiveszőben van),
- a termelői integrációk létrehozása és a szövetkezési kultúra megteremtése terén,
- a prémium minőségű termékek piacra juttatását elősegítő marketing és logisztikai megoldások kifejlesztése terén.

A városi önkormányzat a termelőkkel, élelmiszeripari vállalkozásokkal, kereskedelmi vállalkozásokkal, vendéglátóhelyekkel, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Békés Megyei Igazgatóságával karöltve tudja elősegíteni a fent említett magasabb szintű élelmiszertermelési kultúra kialakítását.

A mezőgazdaság/élelmiszeripar újjáélesztése sokszereplős feladat, amely alkalmas arra, hogy a szereplőket Közösségvezérelt Helyi Kezdeményezések fogják össze és képesek legyenek felkarolni a témakörben meglévő innovációs potenciált.

V.1.1.2. Befektetés-ösztönzés

A befektetés-ösztönzés infrastrukturális feltételeinek alapköve a térség egésze közúti, vasúti és légi elérhetőségének, egyéb logisztikai szolgáltatásoknak a javítása, amely beruházások részben lezárultak, részben pedig ezen gazdasági program megvalósításának időszaka alatt várhatóan megvalósulnak.

A munkahelyteremtés mellett fontos szerepet kell kapnia immár a strukturális munkanélküliség leküzdése érdekében a munkaerő képzésének. A befektetés-ösztönzés másik kulcseleme ezen a területen a munkáltatói igények kiszolgálásának szem előtt tartása is.

A munkaerő biztosítás alappillérei:

- A betelepülni kívánó befektetők hatékony kiszolgálása érdekében az önkormányzat szoros együttműködést tart fenn a Békés Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályával, a rendelkezésre álló – egyre szűkebb – munkaerő kínálat megismerése és a felmerülő munkaerő igény kielégítése céljából.
- A foglalkoztatás szintjének és minőségének javítása érdekében a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretein belül jelentős összeget fordítunk a város és térsége foglalkoztatási helyzetének javítására, együttműködésben Békés Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályával.
- Fontos a szakképzést irányító kormányzati szervekkel való folyamatos együttműködés fenntartása is, amely képzéseivel segíti a megfelelően képzett munkaerő gyors biztosítását a megtelepedni kívánó befektetők számára.

- Az igényekhez alkalmazkodni tudó munkaerő kínálat biztosításához szükséges a középfokú szakképző intézményekkel való együttműködés elősegítése.
- A befektetések ösztönzése és a magasan kvalifikált munkaerő képzésének segítése érdekében folyamatos kapcsolattartás szükséges a felsőoktatási és más képzőintézetekkel.
- Proaktív befektetés ösztönzési programmal ajánljuk ki a bel- és külföldi befektetőknek a városban található ingatlan-portfoliót, üzleti és képzési lehetőségeit befektetési kézikönyv elkészítésével és egyéb más megjelenési formákban is. Hazai és nemzetközi befektetői és kereskedelmi vásárokon szükséges ismertté és vonzóvá tennünk Békéscsabát.
- Online karrierkövetési rendszernek a működtetése
- „Békéscsaba hazavár” ösztöndíj programnak a működtetése
- A távolabbról érkező munkaerő kiszolgálása szálláslehetőségek kialakításával.

A befektetés-ösztönzés és munkahelyteremtés érdekében Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése 2008-ban döntött egy vállalkozásfejlesztési támogatási program indításáról. A sikeres program keretében helyi mikro- és kisvállalkozások pályázat útján juthatnak támogatási forráshoz munkahelyteremtés, valamint technológia korszerűsítés céljából. Ennek a pályázati lehetőségnek a forrásnagyságát mindig az adott évi önkormányzati költségvetésből biztosítható keret határozza meg. A program céljainak definiálása során, a lehető legjobb hatékonyság érdekében, folyamatosan szükséges a támogatás összehangolása az országos támogatási célokkal. A programot az elkövetkező években is folytatni szükséges.

A mikro- és kisvállalkozások támogatása 2008 óta folyamatos. Az elmúlt 11 évben 176 pályázónak 210 munkahely teremtésére 114.108.805,- Ft-ot adott az Önkormányzat. Technológiai fejlesztésre 401 pályázó 203.317.915,- Ft-ot kapott, ami 443.267.610,- Ft beruházást gerjesztett. A 2016-os 36 fős támogatás után 2017-ben már csak 15 fő támogatására pályáztak, míg 2018-ban nem került kiírásra munkahelyteremtési pályázat. A változást a gazdaság fellendülése, a munkaerőpiac keresletének alakulása hozta.

A megítélt munkahelyteremtési pályázatokkal létrehozott munkahelyek 1/3-a fizikai munkakörre vonatkozott, a többi legalább középfokú végzettségű adminisztratív, illetve szolgáltató munkakör volt.

Jelenleg a meglévő munkahelyek száma gyakorlatilag meghaladja a mobil munkaerő létszámot, így a munkahelyteremtés nem feltétlenül kiemelt, önkormányzati szinten támogatni szükséges igény.

A 2016. évben új elemként jelent meg az újonnan induló és startup vállalkozások támogatása, aminek keretében 8.818.881,- Ft támogatást kaptak kezdő vállalkozások. 2017., 2018. években nem volt újonnan induló startup vállalkozás, amely támogatásban részesült volna. A vállalkozói visszajelzések megerősítik, hogy a lebonyolítás gyors, a pályázat benyújtása és annak elszámolása egyszerű. A vállalkozók másképpen viszonyulnak az iparűzési adó fizetéséhez, mivel úgy érzik, az Önkormányzat valóban támogatja őket.

A technológia fejlesztési pályázat iránt is csökkent az igény a gazdaság fellendülésével és a hitellehetőségek bővülésével, a kamat csökkenésével. Míg 2016-ban 76 pályázatot adtak be a vállalkozások, 2017-ben 42-t, 2018-ban 23-at. 2016-2017-ben a pályázatok kb. 50 %-a került támogatásra, 2018-ban az összes érvényes pályázat támogatást kapott.

A felhasználás terén egyre jobban eltolódott a közvetlenül az alaptevékenységhez szükséges eszközök felé az igény. Míg 2016-ban 50 % körül volt ez az arány, 2018-ban már 80 %. A többi támogatás a vállalkozások infrastrukturális, illetve informatikai, szervezeti fejlesztésére lett felhasználva.

Az ellenőrzések során nyilvánvalóvá vált, hogy a támogatás meglete jelentősen ösztönözte a vállalkozásokat a fejlesztésre. A kisebb cégek, illetve egyéni vállalkozók esetében a támogatás előfeltétele volt a beruházásnak, az új munkaerő felvételének. Ezekben az esetekben igen nagy lökést adott a pályázat a vállalkozás növekedéséhez, stabilitásához.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata szabályzatot alkotott nagy létszámú helyi, munkahelyteremtések egyedi döntéssel történő támogatására.

A befektetők igényeinek megismerése, bizalom erősítése a település irányába

Az önkormányzat a Békéscsabán megtelepedett nagy befektetőkkel folyamatos együttműködést tart fent jelenleg is, azonban erősíteni kell a párbeszédet a fejlesztések és a további befektetések realizálása, valamint a kutatás-fejlesztés tevékenység helyi ösztönzése érdekében. Ez a párbeszéd, az együttműködés, azt a célt is szolgálja, hogy a Békéscsabán működő vállalkozások jobban megismerjék a városvezetés főbb fejlesztési céljait, esetlegesen kapcsolódni tudjanak a célok megvalósításához.

Az önkormányzat és a helyi vállalkozások partnerségének formái:

- Az önkormányzat és az intézmények, szolgáltatók közötti együttműködés erősítése a betelepülők igényeinek (energia, munkaerő, engedélyezési eljárások, stb.) kielégítése érdekében.
- Vállalkozások és önkormányzat közötti párbeszéd erősítése vállalkozói fórumok szervezésével.
- Civil szervezetek bevonása a befektetés ösztönzési tevékenységbe.
- A Polgármesteri Hivatalban külön felelős egység a folyamatos kapcsolattartásra, „egyablakos ügyintézés” formájában.
- Lakossági fórumok szervezése, amelynek célja a lakosság informálása a tervezett fejlesztésekről, beruházásokról és azok hatásairól.
- Vállalkozói Információs rendszer működtetése

V.1.1.3. Turizmusfejlesztés

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata a település és térsége turisztikai fejlesztését kiemelt célként kezeli. Városunk és térsége rendkívül jó adottságokkal rendelkezik, a turisztikai kínálat alapját a színes gasztronómiai hagyományok, gazdag természeti és épített örökség, valamint az egészségturisztikai adottságok adhatják. A város jelenleg legértékesebb turisztikai jellemzője, hívószava a hungarikumok listáján szereplő „csabai kolbász”, amely Békéscsaba imázsát elsődlegesen meghatározza, a legértékesebb vonzereje pedig az említett hungarikumra épülő, azt országosan és nemzetközileg is népszerűsítő Békéscsabai Kolbászfesztivál, amely Magyarország legnagyobb gasztronómiai nagyrendezvénye.

A csabai kolbász mellett a turizmust a jövőben a város elképzelései szerint egy másik jellemző fogja kiegészíteni, újabb vonzerőként meghatározni. Békéscsaba legfontosabb

kulturális turisztikai emlékei Munkácsy Mihály nevéhez köthetők, ezért a turisztikai-kulturális kínálatban meghatározó szerepet kell kapjon Munkácsy, és a hozzá kötődő emlékek.

A város turizmusának fejlesztési lehetőségei

Békéscsaba ugyan sokszínű turisztikai kínálattal rendelkezik, a legfőbb problémát az jelenti, hogy az egyes attrakciók nem jelentenek kellő vonzerőt. A komplex termékké fejlesztés elindult, a vendégforgalom is növekedést mutat az elmúlt időszak önkormányzati és magánérős fejlesztéseinek hatására, de a megkezdett munkát folytatni kell. Még hiányos és fejlesztendő a turisztikai infrastruktúra, valamint további javításra szorul a város elérhetősége. Még vonzóbbá kell tenni a város turisztikai imázsát, hiányoznak az év egészére, folyamatosan látványosságot kínáló programok, infrastruktúrák.

Békéscsaba turizmusának fejlesztése ezért komplex feladat. A vonzerőfejlesztés csak akkor iniciálhat belföldi és külföldi keresletet, ha a látványosságok létrehozása mellett létrejön a megfelelő turisztikai infrastruktúra, illetve ha a fejlesztések mellett a marketing tevékenység is megfelelő szerepet kap.

A célok elérése érdekében a város megállapodást kötött a Békéscsabai Turisztikai Egyesülettel, amely egyesület a Tourinform Irodát is működteti. A város az egyesület szakmai tevékenységének ellátásához minden évben anyagi forrásokat biztosít.

A fejlesztések tekintetében pedig mind a TOP mind a Modern Városok Program keretében fontos, a turizmus hosszú távú fejlődését biztosítani képes beruházások megvalósulását tűzte ki célul a város.

Turisztikai vonzerők fejlesztésének irányai

⇒ A Csabai Kolbászbrand építése

A „Csaba Park – Hagyomány és gasztronómia” című, DAOP-2.1.1/G-11-k2-2012-0005 kódszámú kiemelt projekt (a komplex fejlesztés I. üteme) szerves folytatásaként került előkészítésre a 2014-2020 időszakban a „Csaba Park Fesztiválhelyszín komplex fejlesztése” című pályázat (II. ütem), amely a TOP-6.1.4-15-BC1-2016-00001 számú szerződés keretén belül 1 059 999 999 Ft-os támogatással valósul meg. Ez – az I. ütemre alapozva – a koncentrált bővítést, a fesztiválhelyszínek kialakítását és a szolgáltatások kínálatának bővítését és fejlesztését tűzte ki célul.

A komplex fejlesztéshez kapcsolódó szerteágazó célrendszer az I. és a II. ütemben azonban csak részben teljesült. A pályázati kiírások korlátai miatt a fejlesztések egy irányba koncentráálódtak és a fesztivál megrendezéséhez szükséges alapvető és kiegészítő, célcsoport-orientált turizmust elősegítő és vonzerőt jelentő funkciók nem kerültek betervezésre.

Egy további ütem a TOP-6.3.2-16. kódszámú „Zöld város kialakítása” című pályázat keretében valósul meg, amely 739 000 000 Ft fejlesztést jelent. A projekt fő elemei: Rekortán futópálya burkolat építése, Trófea szolgáltatóház kialakítása, Csabai Kolbász tematikus élménypark kialakítása, Sétányok, tematikus sétautak, utcabútorok kihelyezése, zöldfelület megújítás, beteg fák eltávolítása, Lencsési lakótelep tereinek megújítása.

A Modern Városok Programján belül lesz teljes a CsabaPark fejlesztése. Ennek eredményeként megvalósulnak az alábbi fejlesztések:

1. Kolbázkészítést bemutató üzem továbbfejlesztése
2. Rendezvénycsarnok fejlesztése
3. Sípálya burkolat, hófánk csúszda

4. Mászótorony, ügyességi mászópálya
5. Drótkötélpálya
6. Szélmalom felújítása
7. Eszközbeszerzés
8. Háttér-infrastruktúra fejlesztése
9. A volt ÁNTSZ épületeinek integrálása a CsabaParkba

melyek egész évben biztosítani tudják a látogatók számára a szabadidő hasznos és aktív eltöltését.

⇒ Munkácsy emlékek – Munkácsy Negyed fejlesztési program

Békéscsaba legfontosabb kulturális turisztikai emlékei Munkácsy Mihály nevéhez köthetők, ezért a kulturális kínálatban meghatározó szerepet kell Munkácsynak kapnia. A Magyarországon közismert festőhöz kapcsolódó turizmus lehetőségei azonban nincsenek kellően kihasználva.

A Munkácsy emlékek turisztikai felértékelése érdekében több területen kell eredményesen előre lépni:

- a békéscsabai Munkácsy helyszínek közti együttműködést erősíteni és támogatni kell (Munkácsy-Negyed létrehozása),
- a Munkácsy helyszíneket élményelemekkel kell színesíteni.
- Szakmai fórumokon és a közbeszédben Munkácsy Mihály imázsát folyamatosan erősíteni szükséges.

A kulturális alapú városfejlesztés a gazdasági fejlődés segítőeszköze. Fenntartható gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődés csakis kulturális fejlesztések mellett biztosítható. Az inspiráló környezet kialakítása révén a város polgárai magasabb szintű teljesítményre, kreatívabb, jobb munkára lesznek sarkallva. Ehhez magas minőségű projektelemezek tudatos, szinergikus tervezése, a bevont partnerek, feladatellátók együttműködése szükséges.

A Munkácsy Negyed fizikai lehatárolása:

A Gyulai út – Árpád sor József Attila utcáig tartó szakasza- Derkovits sor Széchenyi utca – József Attila utca közti szakasza – Széchenyi utca – Kiss Ernő utca – Gőzmalom tér – Gyulai út által határolt terület, vagy más megközelítésben:

Munkácsy Emlékház – szoborsétány – Munkácsy Mihály Múzeum – Csabagyöngye Kulturális Központ – Békés Megyei Könyvtár – Aradi vértanúk ligete – Széchenyi liget – Munkácsy Hotel – István malom – Gőzmalom tér – Ursziny-Beliczey kúria

3. ábra A Munkácsy Negyed fizikai lehatárolása

A Munkácsy Negyed Program elemei:

- MVP közterületi infrastrukturális fejlesztések: köztéri szobrok, public art, hidak rekonstrukciója;
- Intézményi infrastrukturális és tartalmi fejlesztései: Munkácsy Mihály Múzeum, Békés Megyei Könyvtár, Munkácsy Emlékház, Széchenyi liget, az Ursinyi-Beliczey Kúria hasznosítása;
- Tematikus szolgáltatások, rendezvények, marketing-kommunikáció.

⇒Gasztronómia

Békéscsaba hagyományai sok lehetőséget kínálnak a gasztroturizmus számára, amelyek kihasználtsága tovább fejlesztendő. A kultúra részét képezik a magyar és szlovák néphagyományok, a gasztronómia, a népművészet, a lovas hagyományok és a települési tradíciók. Ezen a területen gazdag, sokszínű, máig élő hagyományokkal rendelkezik a város. A magyar és szlovák gasztronómiai hagyományok számos olyan értékkel, különlegességgel gazdagítják a várost, amelyek nemzetközileg is vonzóak lehetnek. A magas minőségű alapanyagok, a jellegzetes magyar étel- és italkülönlegességek, és a hozzájuk kapcsolódó legendák még kevésbé ismertek. A feldolgozott sertéstermékek (kolbász, hurka, cigánka stb.) mellett propagálni kell a helyi szlovák ételkülönlegességeket. A város kezdeményezése a „Csabagyöngye” szőlő hagyományait ápoló szőlőültetvény, illetve a belőle készített alkoholos italok helyi készítése, bemutatása, értékesítése. A csabai pálinkafőzési tradíciók az egyik legfontosabb hungarikum máig is élő helyi hagyományait jelentik.

A jellegzetes, magas minőségű magyar termékeket – és tágabb értelemben az erre épülő szolgáltatásokat, módszereket, eljárásokat – Békéscsabán is sokkal erőteljesebben szükséges megjeleníteni. Erre jó lehetőség nyílik a városkép formálásában, marketingtevékenységben, tematikus útvonalak kialakításának alapmotívumaként, rendezvények, fesztiválok keretében, valamint színvonalas magyar ajándéktárgyak formájában.

⇒Egészségturizmus

A város rendkívül kedvező geológiai adottságai lehetőséget teremtenek arra, hogy – főként – a gyógy- és termálvízhez kapcsolódó egészségturizmus (gyógy- wellness-, fitness) a turizmust leginkább fellendítő tényezővé váljon. Ahhoz, hogy adottságokat mind a külföldi, mind az egyre bővülő belföldi kereslet kielégítésére alkalmassá tegyünk, a nemzetközi elvárásoknak megfelelő, magas színvonalú, komplex turisztikai fejlesztéseket kell megvalósítani.

⇒Konferenciaturizmus

Miközben Békéscsabán az üzleti turizmus infrastruktúrája mára már megfelelő, ez a turisztikai termék a városban ez idáig nem került kellő mértékben fejlesztésre, annak ellenére, hogy a határtérségből adódó előnyök ezt indokoltá teszik. Bízható, hogy a rendezvényhelyszín kínálat magas színvonalú (Csabagyöngye Kulturális Központ, CsabaPark, Ibsen-ház) és javult a szálláshely ellátottság is az utóbbi években. A konferenciaturizmus fejlesztése érdekében elképzelhető a további szálláshelyfejlesztésekkel összehangoltan több helyszínen a konferencia-kapacitás további bővítése, rendezvényhelyszínek, és a kapcsolódó infrastruktúra kialakítása.

⇒Sportturizmus

Békéscsaba pályázati és önkormányzati forrásokból folyamatosan javuló verseny és szabadidősport infrastruktúrája lehetőséget ad arra, hogy a sportturizmus a jövőben egyre

nagyobb szerepet kapjon a város turisztikai életében. A sportturizmus fejlődése magával vonja az aktív és passzív sportturisták számának növekedését egyaránt, ezáltal jelentős gazdaságélénkítő szerepet tölthet be.

⇒Aktív turizmus

Békéscsaba térségében az aktív turisztikai lehetőségek köre igen széles, a turizmust a mozgással kombináló látogatókat igen jó lehetőségekkel fogadja, illetve tudná fogadni a város. A Békéscsabán az alábbi aktív turisztikai lehetőségekkel kell illetve érdemes foglalkozni:

- Kalandparki turizmus
- Vizi turizmus
- Kerékpáros turizmus
- Lovas turizmus
- Vadászturizmus
- Horgászturizmus
- Sportrepülés

V.1.1.4. „Törzsház” típusú vállalatcsoport működtetése

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése a 336/2011. (VI.24.) közgy. határozatával 2012. január 1-től létrehozta a Törzsház típusú szervezetet, amellyel megvalósította a korábban önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok egységes irányítását. A Törzsház konszern megalakításával egy időben a korábban egyes gazdasági célú önkormányzati tulajdonú ingatlanokat üzemeltető Békéscsabai Vállalkozói Centrum Kft. beolvadt a hasonló profillal rendelkező Békéscsaba Vagyonkezelő Zrt.-be.

A Törzsház több éves működése bizonyította a tulajdonos döntésének a helyességét. Az önkormányzati tulajdonú cégek – legyen az közvetlen vagy közvetett tulajdonlás – egységes elvek alapján működnek. A társaságok gazdasági és szolgáltatási szimbiózisban élnek megspórolva a párhuzamos tevékenységek költségeit. A szolgáltatások nagy részét a Vagyonkezelő Zrt. végzi, de visszafele is szolgáltatnak a tagvállalatok, marketing, média, közbeszerzési, pályázat kezelési feladatokat végeznek egymás részére. A tulajdonosi kontroll még erősebb lett, a vezető pozíciókba, illetve FEB tagok, könyvvizsgáló személyére a Közgyűlés tesz javaslatot. A beszámoló évente háromszor kerül a tulajdonos elé, valamint a tulajdonos fogadja el az üzleti terveket is. Egységesek a támogatások megítélésének, elszámolásának az elvei. Mindezekkel a Törzsház átláthatóbban működik. A Törzsház vállalatcsoportnak – mivel a város üzletileg hasznosítható vagyonának döntő részével gazdálkodik – a jövőben is törekednie kell e vagyon értékének megőrzésére, az üzemeltetés és a vagyongazdálkodás hatékonyságának fokozására.

A Törzsház irányító vállalata a Békéscsaba Vagyonkezelő Zrt., tagjai a Békéscsabai Városfejlesztési Nonprofit Kft., az Árpád Fürdő Vízigyógyászati Kft., a Békés Megyei Temetkezési Kft.”v.a”, a „Békéscsaba 1912 Előre” Kft.”v.a.”, a Békéscsabai Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft., a Békéscsabai Médiacentrum Kft., valamint a Békéscsabai Városgazdálkodási Kft.

A Törzsház konszern a jövőben is segítheti a gazdasági program egyes projektjeinek a megvalósítását és hosszú távú működtetését.

A vállalatcsoport megszervezésével további előnyök elérése lehetséges még: „belső bank” működtetése, kedvezőbb beszerzési pozíciók, belső szolgáltatások nyújtása, integrált vállalati információs rendszer kiépítése.

V.1.2. Infrastruktúrafejlesztés

V.1.2.1. Alapinfrastruktúra fejlesztés

Út, járda, kerékpárút építés

Városunk számára kiemelten fontos fejlesztési terület a belterületi utak felújításának, fejlesztésének további folytatása, a vonatkozó pályázati lehetőségek kihasználásával, ill. egyéb finanszírozási formák (önkormányzati saját források, ezeket kiegészítő hitelek, útépitési lakossági társulások) ösztönzésével. A program során a következő szempontok figyelembe vétele szükséges:

- hálózati jelentőségű útvonalak fejlesztése;
- megállapodás önkormányzati és állami útvonalak átadásáról-átvételéről;
- megvalósítandó projektekhez kapcsolódó útvonalak felújítása;
- szennyvízprogrammal érintett, de szilárd burkolattal nem rendelkező utak kiépítése.

A 2014-2020-as időszakban hozzáférhető források lehetőséget biztosítanak kerékpárutak, -hálózatok építéséhez. A támogatás célja, hogy az új létesítmények építése mellett a meglévő kerékpárút-hálózati elemek bekapcsolásával, korszerűsítésével, a meglévő közlekedési felületek forgalomtechnikai eszközökkel vagy kis építéssel, felújítással járó együttes kerékpározhatóvá tételével valósulhasson meg a hálózatfejlesztési program. A cél a fenti kritériumoknak megfelelő, összefüggő kerékpáros-barát területek teljes körű kialakítása.

Békéscsabán jelenleg még nem teljes a kerékpárút hálózat, így ennek érdekében 2009. és 2010. években koncepció-s terv készült és a 2011-ben elfogadott Közlekedésfejlesztési Terv is a meglévő kerékpárút hálózat összekötését tűzte ki célul. 2016-ban kerékpárforgalmi hálózati terv készült, amely több ütemre bontva nevesíti a szükséges fejlesztéseket.

A jelenleg futó kerékpárút fejlesztések mellett átgondolásra javasolt a Dobozi út elkerülő úttól Gerláig tartó szakasz felújítása. Javasolt modernebb kerékpártárolók alkalmazása – a kerékpárok egymástól távolabbi elhelyezésének és a váz letámasztásának biztosításával. A Csaba Centernél, és több más helyszínen is a hagyományos, egymáshoz közeli, rossz kihasználtságú tárolók kerültek elhelyezésre.

Az önkormányzat a város út-, járda- és kerékpárút építést érintő kommunális szükségleteit kielégíteni hivatott fejlesztési igényeket folyamatosan nyilvántartja, tervezi, aktualizálja. Ezen beruházások megvalósításának forrásszükséglete a legkevésbé biztosított, beláthatóan ezekhez a fejlesztésekhez egyelőre csak saját és hitelforrások tervezhetők, amelyek viszont az igényelt és szükséges beruházásokra nem elegendőek. Ez alól a kerékpárforgalmi létesítmények jelentenek kivételt, ezek esetében ugyanis EU-s (TOP) és MVP források bevonása is lehetséges. További jelentős előrelépés, hogy a Modern Városok Program keretében az 1885/2015. (XII.3.) Korm. határozat 2,0 Mrd Ft összeget biztosított, mely forrást Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése döntései alapján túlnyomórészt a belterületi úthálózat fejlesztésének tervezésére és megvalósítására fordította a város.

Belterületi út-, járda és kerékpárút felújítás

A belterületi utak fejlesztési programja a fenti, 2,0 Mrd Ft felhasználásával 67 db belterületi út kiépítését/felújítását, valamint további 121 db, jelenleg szilárd burkolattal nem ellátott bel- és külterületi út tervezését tartalmazza. A belváros rehabilitáció folytatásaként a Zöld város program és a hozzá kapcsolódó Munkácsy Negyed Program (Modern Városok Programja) további, a belvárosban megvalósítandó ilyen fejlesztési elemeket tartalmaz.

A város úthálózata a dinamikusan növekvő forgalom miatt gyors ütemben romlik. Fontos feladatként kezelendő ezért a város jelenlegi út-, járda és kerékpárút hálózatának tervszerű felújítása, amely programszerűen, ütemezett módon tud csak megvalósulni, hasonlóan a korábbi években végrehajtott járdafelújítási programhoz. A felújítási igények kielégítése részben az egyes projektekhez kapcsolódó felújítások (pl. városrész rehabilitációk) során, részben hazai pályázati források, illetve önkormányzati saját források felhasználásával lehetséges. Ezek tekintetében a fejlesztéseknél leírtak ismételhetők meg, a város költségvetési lehetőségei között tervezhető saját – és hitel – források, az igényelt és szükséges felújításokra nem ítéltetők elegendőnek.

A belváros rehabilitációs program keretében lezárult beruházásokhoz kapcsolódóan a 444-es főút és a Derkovits sor és az Árpád sor csomópontban megvalósult a jelzőlámpa kiépítése.

Az önkormányzat üzemeltetésében lévő jelzőlámpák közül a Jókai-Petőfi u-i, Szarvasi-Szabolcs u-i, , Luther-Lázár u-i, - Szarvasi út - Trefort utca kereszteződésben lévő, Lencsési úti, Bajza utca - Thurzó utca kereszteződésében lévő, tervszerű felújítása válik szükségessé a következő években. Ezen túlmenően a Corvin utca - Bánát utca kereszteződésében idén kiépített csomópont csatlakoztatása szükséges az internet alapú központi felügyeleti rendszerhez.

Parkolás-gazdálkodás

Békéscsabán az Európai Unió fejlesztési irányelveivel összhangban a parkolás-gazdálkodás fő célkitűzése a város parkolási díjbevételeinek növelése mellett a város élhetőségének biztosítása. Az indokolt mobilitási igény kielégítéséhez szükséges parkoló kapacitás, ezzel párhuzamosan a célforgalmi mobilitási igények parkolóházakban vagy külső övezetekben történő kielégítése, a környezetbarát közlekedési módok előnyben részesítése mellett növeli a belvárosi területek attraktivitását, miközben a viszonylag rövid távolságok miatt nem befolyásolja számottevő mértékben az eljutást. A közösségi terek élettel történő megtöltése pedig megfelelő városfejlesztési intézkedések mellett közép- és hosszútávon gazdasági ösztönző hatást gyakorol. A belváros parkolási gondjainak enyhítését koncentrált kapacitásbővítéssel, parkolóház építéssel segítette elő a város, amelynek a kihasználtsága folyamatosan növekszik. További feladat a nagy gépjármű forgalmat generáló létesítmények (pld. piac) környezetében a megfelelő számú parkoló kiépítése, mely elképzelések (pl. a Piacfejlesztéssel összefüggésben) a Modern Városok Program fontos elemeit képezik. A témához kapcsolódik, hogy részben városi beruházásban több elektromos töltőállomás létesült a városban, ezzel összefüggésben pedig a város a parkolási rendeletben vállalta a környezetbarát (zöld rendszámú) autók ingyenes parkolásának biztosítását.

Csapadékvíz- és belvízelvezetés

A gazdasági program is fontos célnak tekinti a meglévő belvíz-elvezető rendszerek kiépítettségének növelését és rendszeres karbantartását, az alacsony kiépítettségű csapadékvíz-elvezető hálózat fejlesztését a felszíni és a felszín alatti vizek védelme érdekében. A legsürgetőbb beavatkozásokat az ITP keretében ismerhette meg a Közgyűlés. A gazdasági program megvalósítása során a Széchenyi 2020 program pályázati lehetőségeit és egyéb forráslehetőségeket kihasználva e fejlesztési feladatok legteljesebb megvalósítására kell törekedni.

A volt zártkerti területeken a kidolgozott utcaszélesítési stratégiának megfelelően – a pénzügyi források rendelkezésére állásának függvényében – az infrastruktúra és a közművek fejlesztését és kiépítését kell megoldani. A város a csapadékvíz- és belvízelvezetés kommunális fejlesztési igényeit is folyamatosan nyilvántartja, tervezi, aktualizálja. Ezen infrastrukturális körben a meglévő fejlesztési, felújítási nyilvántartás alapján több száz kisebb, nagyobb csapadékvíz elvezetési beavatkozási igény jelentkezik, melyeknek szintén olyan nagy a forrásigénye, amelyre a város költségvetési lehetőségei között tervezhető saját - és hitel - források nem elegendők. A fejlesztési szükségletek kielégítéséről a város nem mondhat le, a gazdasági program megvalósításának időszakában folyamatosan keresni kell az ilyen célra felhasználható hazai pályázati forrásokat (TOP és Modern Városok Program egyes projektjei).

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata a Körös Vidéki Vízgazdálkodási Társulat tagja. Ennek a Társulatnak a kötelezettsége a külterületi vízrendezés feladatának megoldása.

Problémát jelentenek a szélsőséges csapadékvízviszonyok, hirtelen lezúduló nagymennyiségű csapadék megjelenése, a beépítési százalék növekedése, ezzel együtt a lefolyó csapadék mennyiségének növekedése, az elöntés iránti érzékenység növekedése.

Javasolt puffertárolók kialakítása, amelyből a – csapadékszegény időszakban a belvárosi, burkolt felület miatt kiszáradással fenyegetett – fás- és lágyszárú növényzet folyadék utánpótlása javítható lenne.

Ivóvízhálózat rekonstrukció

Az ivóvíz hálózat egyes elemei 30-40 évvel ezelőtt épültek, bár a szolgáltató folyamatosan újította fel a hálózatot, mégis jelentős mértékű az elavult mű. A vízellátó rendszer egyes elavult vezetékeinek felújítása több lépcsőben valósulhat meg, ezáltal csökkenhet a talajba elszivárgó ivóvíz mennyisége, valamint javulhat az ivóvíz minősége.

A Regionális Ivóvízminőség-javító Program keretén belül a nagy átmérőjű (200 mm átmérő feletti) acél, öntöttvas, azbesztcement gerincvezetékek felújítására, valamint a házi bekötések cseréjére került sor. A programban Bács-kiskun, Békés és Csongrád megye 208 települése érintett. Békéscsaba megyeszékhelyként, illetve a megye legjelentősebb városaként vezető szerepet vállalt az ivóvízminőség-javító program lebonyolításában, továbbá az önkormányzat a részvényarányokat tekintve a legnagyobb tulajdonosa az ALFÖLDVÍZ Zrt.-nek. A gazdasági társaság vízi-közmű szolgáltatóként a jó minőségű ivóvíz hosszú távú biztosítása érdekében az aradi vízátvezetés projektjének megvalósításán továbbra is dolgozott az elmúlt időszakban.

A jogszabályi kötelezettségnek megfelelően, gördülő fejlesztési terv alapján a víziközmű vagy bérleti díj nagyságrendével azonos, tervszerű rekonstrukciós munkák lebonyolítását kell az önkormányzatnak végrehajtani évente.

Zöldhálózati fejlesztések

Elérendő cél a város és a hozzá tartozó településrészek között összefüggő zöldfelületi rendszer kialakítása és a külterületi zöldfelületek mennyiségi növelése, illetve hosszabb távon a város körül véderdő-gyűrű létrehozása, a belterületi zöldfelületek mennyiségének szinten tartása és minőségének fejlesztése, továbbá a sport- és rekreációs, illetve természetvédelmi célú erdőterületek kiemelt gondozása és fejlesztése. Az összefüggő zöldfelületi hálózat, amely a várost átszövi és körülveszi, teljesebbé teszi a lakóövezetek és a belterületi rekreációs területek számára fontos mikro-klimatikus hatást. A megfelelő zöldterületi-ellátottság levegőtisztasági, zajszűrő és esztétikai hatással bír. Kiemelt jelentőségű a város zöldfelületeinek lehető legnagyobb mértékű fejlesztésével (mind mennyiségi, mind pedig minőségi vonatkozásban) esztétikailag kellemesé tenni a város lakókörnyezetét, növelni az itt élők komfortérzetét, lehetőséget teremtve a pihenésre, a napi felüdülésre, a szabadidő külső térben történő hasznos eltöltésére a különböző korosztályok rekreációs igényeinek kielégítése céljából. A városnak célszerű olyan területek kialakítását előkészíteni, ahol a közterületi fapótlásokat el tudja végezni, végeztetni. Olyan önkormányzati ingatlanok kijelölése lenne célszerű – akár foltszerűen több is, amelyek hosszú távon nem kerülnek értékesítésre, vagy nem érintettek fejlesztési elképzelésekkel. Fontos, hogy nem erdőtelepítésről lenne szó. Ez nem csak önkormányzati beruházások esetében szükséges, hanem egyéb állami és/vagy magán beruházások esetében is felmerülő probléma.

Az egyes – elsősorban vonalas – fejlesztések esetén kivágásra kerülő fák visszapótlása is problémát okoz, ahol kivágás volt oda nem lehet, a környező utcákban nincs, vagy korlátozottan van lehetőség a már beállt fasorok közé beültetni, figyelembe véve a közművek elhelyezkedését is.

Megvalósítandó feladatok

- A városi környezet fejlesztése: a zöldfelületek arányának megőrzése, minőségi és mennyiségi fejlesztése (különösen is a következők: Reformáció500 program, a Zöld Város Program és Munkácsy-negyed keretében megvalósult ill. megvalósuló zöldhálózat fejlesztések, a városi elkerülő út mentén védőerdő kialakítása, közösségi területeken járdák, parkok, utcabútorok fejlesztése, karbantartása, virágok kihelyezése kandelábertekre, zöld terület karbantartás).
- Az Élővíz-csatorna és partjának zöldfelületi rekonstrukciója a kapcsolódó híd- és sétány felújításokkal (Zöld Város Program, Munkácsy-negyed Program, Zöld folyosó program).
- Az épületeket összekapcsoló zöld területek parkosítása, vonzóbbá tétele a helyi lakosság számára. A lakóblokkok közötti zöld területek rendezése.
- A városfásítási program folytatása, maradéktalan végrehajtása. Zöldfolyosók létrehozása a város szövetében. A városi fasorok hálózatának a csatorna-parti hálózattal való összekötése. A belterületi zöldfelületek minimális normaértékeket meghaladó kialakítása és/vagy dupla fasorok lehetőség szerinti telepítése, felújítása és karbantartása.
- Védett és védelemre tervezett területek felmérése, adatbázis létrehozása, helyi zöldfelületi fejlesztési és rekonstrukciós program kidolgozása (Széchenyi liget Körösök-völgye Látogatóközpont, Pósteleki rekreációs park, ökoturisztikai útvonalak stb.).

- Külterületi erdőtelepítésre alkalmas területek kijelölése, az erdőtelepítés ösztönzése magántulajdonú, arra alkalmas területeken, az erdőterületi tömbök véderdő-gyűrűvé zárása.
- Az Önkormányzat kezelésében lévő dűlőutak mentén fasorok telepítése.
- Az épített és a természeti környezet óvására, fejlesztésére irányuló önkormányzati és lakossági (civil) törekvések, valamint térségi együttműködések továbbvitele.
- Intézményi zöldterületek fejlesztése.

Szennyvízhálózat fenntartás, fejlesztés

Ezen alpinfrastruktúra elem a ZÖLDGAZDASÁGFEJLESZTÉS fejezetben kerül részletes bemutatásra.

Közvilágítás korszerűsítése és racionalizálása

A lakosság érdekeit és igényeit, valamint az önkormányzat kiadásait egy alacsonyabb villamosenergia fogyasztású és üzemeltetési költségű közvilágítási rendszer szolgálja a legjobban, amely műszakilag is megfelel az érvényben lévő előírásoknak.

Villamos energia megtakarítást el lehet érni a meglévő közvilágítási hálózat (transzformátorkörzetenkénti) fényáram szabályzásával, amely által az üzemi feszültség leszabályozása mellett a teljesítmény felvétel csökken, viszont emellett a megvilágítás értéke jelentősen nem csökken.

Villamos energia megtakarítást jelent az elavult rendszerek lecserélése, korszerű, energiatakarékos rendszer kiépítése, amely által a közvilágítási hálózat üzemeltetési költsége is csökkenhet. Az Önkormányzat ennek érdekében 2012. és 2013. évben megtette az első lépéseket, amelynek eredményeként elkészült egy közvilágítási hálózatra vonatkozó tanulmányterv. A tanulmányterv tartalmazza a meglévő közvilágítási hálózat felmérését, és az adott hálózati paraméterek felhasználásával a közvilágítási lámpatestek korszerűsítésére tett javaslatot.

Előbbiek alapján a közvilágítási hálózat korszerűsítésével, szabályozásával csökkenhet az e célra felhasznált energia mennyisége és ezáltal annak költsége, valamint az üzemeltetésre és karbantartásra ráfordított összeg is.

Közvilágítás korszerűsítés pályázata

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata 2014. október 6-án pályázatot nyújtott be a Széchenyi 2020 program keretében megjelent „Közvilágítás energiatakarékos átalakítása” című KEOP-2014-5.5.0/K kódszámú pályázati felhívásra. Az Irányító Hatóság a pályázatot 499.859.682,- Ft összegű támogatásra érdemesnek ítélte, a támogatás intenzitása: 100%.

2680 db világítóttest korszerűsítése valósult meg, az alábbi városrészekben: Mezőmegyer, Lencsési lakótelep, Erzsébethely (Jamina) jelentős része.

A világítási hálózat további korszerűsítését, „okos hálózat” kialakítását a város a Modern Városok Program keretében kidolgozott komplex energetikai program részeként folytatjuk, amely projekt támogatói okirattal rendelkezik.

Vasúti beruházás

E fejlesztés állami beruházás, de jelentőségénél, a várost közvetlenül érintő infrastrukturális, környezeti és társadalmi hatásainál fogva a város gazdasági programja részének kell tekintenünk.

A Szajol - Lökösháza vasútvonal az európai törzshálózat része, egyik legfőbb összeköttetés a Balkán felé a teher és személyforgalom számára, a Páneurópai IV közlekedési folyosó része. A vonalszakaszon szintbeli és külön szintű közúti csatlakozások, gyalogos átkelők, és kerékpárút átvezetések épültek át, kerültek megszüntetésre, illetve újak létesültek, állami beruházás részeként, az alábbiak szerint:

- Mezőmegyer területén a 803+24,54 vasúti szelvényben gyalogos kerékpáros aluljáró épült.
- A Mokry Sámuel utcai (829+47,5) útátjáró átépült, az új létesítmény a gyalogos forgalom átvezetését is megoldotta.
- A Szerdahelyi úti útátjáró megszűnt, a közúti, gyalogos és kerékpáros forgalom aluljáróban (egymástól elválasztva) került átvezetésre.
- Az Orosházi úton 2*2 közúti sávot átvezetve ferde kábeles acél és vasbetonhíd épült. A műtárgyon történik a kerékpáros és gyalogos forgalom átvezetése is.
- Az Orosházi úti felüljáró csatlakozó csomópontjai szintén átépültek, a Jamina városrész felőli oldalon körforgalmú csomópontot épült, a híd túloldalán a meglévő csomópont épült át.
- A Gyár utca teljes mértékben átépítésre került az Orosházi út és a Kereki út között.
- A Kígyósi úti szintbeli átjáró megszűnt, az eddig ott áthaladó forgalom a 4433-as út új nyomvonalon, a Kereki utat új körforgalmú csomópontban keresztezve vezet be az Orosházi útig. Az új nyomvonalon megépült út mellett gyalogút került kialakításra. Kerékpárút is létesült az Orosházi út és a Fonó utca közötti szakaszon, valamint Kereki útnak a Gyár utca – Kétegyházi út közötti szakaszán.
- Az Ihász utcai gyalogos felüljáró (Repülőhíd) teljes felújításon esett át.

Ezen fejlesztések további, városi hatáskörben és forrásokkal megvalósítandó beruházásokat, valamint a város közlekedési koncepciójának felülvizsgálatát is szükségessé teszik (Pl. jelzőlámpás csomópont és kerékpárutak kiépítése), amely fejlesztések részben elindultak.

A beruházás folytatásaként a vasútvonal Békéscsaba – Lökösháza közötti szakaszának a további fejlesztési előkészületei folyamatban vannak – szintén állami beruházás részeként.

V.1.2.2. Intézményi infrastruktúra-fejlesztés

A stratégiai célként meghatározott intézményi infrastruktúra-fejlesztésnek érintenie kell az oktatási, egészségügyi, szociális, közművelődési és kulturális intézmények infrastruktúra fejlesztését.

Oktatási-nevelési intézményhálózat infrastruktúra fejlesztése

A feladatellátást szolgáló ingatlanok alapvetően rendezettek, a célnak megfelelőek. Természetesen koruk és esetleges más eredeti funkciójuk befolyásolják állapotukat, megfelelőségüket. Intézmények átszervezésénél, épületkivonáskor szempont az is, hogy a megmaradó épületek minél jobb állapotúak, a feladathoz illeszkedőek legyenek, vagy bővítéssel, átalakítással arra alkalmassá váljanak. Az épületek karbantartása, felújítása ütemezetten történik.

Kíváncsú a lehetőségekhez igazodóan az informatikai hálózat bővítése.

A mindennapos testmozgás lehetőségének biztosítása, a megfelelő tornatermek, sportpályák kialakítása, korszerűsítése óvodától a szakképzőkig szinte minden intézményben feladat. A

mindennapos testneveléshez is kapcsolódva szükséges az uszodai lehetőségek bővítése is az óvodák, iskolák számára. Iskolákban, óvodákban folyamatos feladat a játszótéri eszközök balesetmentesítése, cseréje. A felújítással, átalakítással érintett intézményekben a beruházások részévé kell tenni az akadálymentesítést.

A szakszolgálati tevékenységek egy helyszínen történő biztosítását célul tűzzük ki. Ez munkaszervezési, gazdaságossági okokból, és nem utolsósorban a szakmai hatékonyság szempontjából is kívánatos. A korai fejlesztés feladat-ellátási helyének megfelelő biztosításáról gondoskodunk.

A kollégiumokban cél a kor igényeinek megfelelő elhelyezés kialakítása (kisebb hálók, tanulási feltételek javítása, közösségi terek biztosítása, a szociális kiszolgáló részek bővítése, a környezet otthonosabbá tétele), valamint, hogy minden kollégium rendelkezzen a sportolásra és mindennapi testedzésre alkalmas helyiséggel. Az oktatási-nevelési intézményhálózat fejlesztésében szerepet vállal a Békéscsabai Tankerületi Központ, illetve más intézményfenntartó állami szervek, ez az infrastrukturális igények gyorsabb megvalósítását, a diákok magasabb színvonalú kiszolgálását eredményezi.

Egészségügyi és szociális ellátás infrastruktúra fejlesztései

A Jaminai egészségház kialakítása

A Kolozsvári u. 33. szám alatti ingatlan felújítása befejeződött. A 9 háziorvos (6 felnőtt, 3 fogorvos) a régi rendelő teljesen felújított épületében végzi a tevékenységét. A védőnői szolgálat 3 munkatársa és az 1 házi gyermekorvos az önkormányzati bérlakások felújítása és a régi rendelővel történt összeépítése nyomán ebben az új épületrészben látja el a feladatait.

Gerlai orvosi rendelő korszerűsítése

A telken meglévő épület szabadonálló, földszintes, nyeregtetős, oromfalas, cserépfedéses épület. Az épületben két rendelő működik. Az épület hagyományos építési technológiával épült, tömör téglafalazattal, borított fafödémekkel, működő lábazat, kőporos vakolattal, külső nyílászárói régi faszerkezetű nyílászárók, kétszárnyú szárnyanként egyszeres üvegezéssel. Az épületvillamossági rendszer korszerűtlen, avult. Indokolt az épület teljes körű felújítása, melyre a város pályázati úton igyekszik forrásokat szerezni.

Békéscsaba MJV Önkormányzat Közgyűlése fontosnak tartja egyéb orvosi rendelők fejlesztését, felújítását is, amelyhez költségvetési saját forrást is biztosít.

Szociális és gyermekjóléti intézményhálózat infrastruktúra fejlesztése

Az alapszolgáltatásban megvalósult fejlesztések, beruházási szükségletek

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának fontos összehangolni az állami, önkormányzati és a nem állami szociális szolgáltatók fenntartásban lévő szociális szolgáltatásokat, valamint megszüntetni a párhuzamosságokat a szociális bentlakásos és az egészségügyi, ápolási intézmények között.

Békéscsaba Megyei Jogú Város szociális ellátórendszerének fejlesztésére úgy kell törekedni, hogy relatíve gazdaságosan üzemeltethető, mégis a lehető legnagyobb hatékonysággal bírjon. A nappali ellátások közül az idősek klubjainak hálózata a legkiépítettebb. Békéscsaba Megyei Jogú Városban egy terület tekinthető az alapellátás szempontjából lefedetlennek, ez Erzsébethely központja és nyugati része. Ennek érdekében szükséges a szolgáltatás biztosításának helyét átgondolni és azt egy olyan ingatlanban biztosítani, ami minden

tekintetben megfelel az alapszolgáltatás iránti igényeknek. Ennek megfelelően indokolt ebben a városrészben a nappali ellátást a jogszabályoknak megfelelő és a lakosság számára jól megközelíthető helyen biztosítani.

Fontos célkitűzés, hogy Békéscsabán valamennyi városrészben elérhetőek legyenek a szociális alapszolgáltatások. Indokolt a meglévő működő hálózatot áttekinteni és a szükséges fejlesztéseket megvalósítani.

A szociális alapszolgáltatások tekintetében a nappali ellátás nyújtó telephelyek közül a Mokry utcai, a Jázmin utcai, a Kossuth utcai telephelyek felújítása kezdődött el TOP-os fejlesztés keretében. A Fövenyes utcai telephelyen az ingatlan energetikai korszerűsítésére kerül sor.

A gyermekek napközbeni ellátása tekintetében megvalósítandó fejlesztések

A bölcsődei férőhelyek fejlesztését a megjelenő igényeknek megfelelően szükséges megvalósítani, az elhelyezésre szolgáló ingatlanok felújításával, bővítésével, korszerűsítésével együtt.

A TOP-os pályázat keretében a 3. számú Bölcsőde (5600 Békéscsaba, Wlassics sétány 4.) és a vállalkozás formájában működő MIVA Bölcsőde (5600 Békéscsaba, Sziklai utca 2.) férőhelyfejlesztése és az épületek felújítása kezdődött el. A belvárosi bölcsődében 24, a MIVA Bölcsődében 12 új férőhely kialakítására kerül sor.

A szakosított ellátásban megvalósult fejlesztések és további szükségletek

Szakosított ellátás Békéscsabán, több telephelyen működik. Az ingatlanok közül a hajléktalanok ellátására szolgáló épület nem felel meg a jogszabályok előírásainak és az átmeneti ellátás tekintetében határozott idejű - 2018. december 31. napjáig - működési engedéllyel rendelkezik. A megjelenő lakossági szükségletek feltérképezését követően indokolt újragondolni a szakosított ellátások biztosítását, egy korszerű racionálisan működő intézményrendszer létrehozásával a meglévő férőhelyek számának és minőségének a lakossági igényekhez való igazításával, pályázati forrásból.

Békéscsaba Megyei Jogú Város területén működő bentlakásos intézmények fejlesztéseit a rendelkezésre álló források és pályázatok lehetőségéhez mérten végre kell hajtani. A feszített gazdálkodási keret, a folyamatosan növekvő energia árak új típusú odafigyelést és fejlesztéseket generálnak. A megújuló energiaforrások használata kiemelt programként jelentkezik a pályázatokban is.

Hajléktalan ellátás

Jelentős hiányosságok a hajléktalan ellátás biztosításában vannak. A hajléktalanok átmeneti ellátása tekintetében a 2018. december 31. napján lejáró működési engedély okán indokolt és szükséges ezen ellátás biztosításához a megfelelő tárgyi és infrastrukturális feltételek megteremtése. A hajléktalanok éjjeli menedékhelye, mint kötelező önkormányzati feladat hiányzik a szolgáltatások köréből. A hajléktalan ellátás infrastrukturális feltételeinek biztosítása során, ezen szolgáltatás megszervezésének kötelezettségét is figyelembe kell venni.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése az ellátás jogszerű feltételeinek a megteremtése érdekében több alkalommal tárgyalta a hajléktalan ellátás biztosításra vonatkozó előterjesztésekről. Ennek kapcsán az önkormányzat kérelmet nyújtott be a működést engedélyező szervhez a Békéscsabai Családsegítő és Gyermejjóléti Központ által nyújtott hajléktalan személyek átmeneti szállása 30 férőhelye tekintetében az ideiglenes hatályú bejegyzés hatályának 2018. december 31. napjáig történő meghosszabbítására.

A közgyűlés döntése alapján a hajléktalan ellátás jogszerű és a társadalmi szükségleteknek leginkább megfelelő további működése érdekében a férfiak átmeneti ellátását az ingatlan területén elhelyezett a jogszabályoknak megfelelő lakókonténerekben kell biztosítani. A lakókonténerek jogszerű telepítésével egyidejűleg a hajléktalanok nappali ellátása és a hajléktalanok átmeneti szállását igénybe vevő nők ellátása továbbra Békéscsaba, Gyár u. 16., szám alatti épületben (a továbbiakban: főépület) működik tovább.

Az önkormányzat hajléktalan személyek ellátásának biztosítása érdekében a költségvetéséből az átmeneti ellátást biztosító lakókonténerek beszerzéséhez és a telepítéshez szükséges egyéb feladatokhoz bruttó 40.000.000,- Ft forrást biztosított.

A hajléktalan ellátás további fejlesztési célkitűzése a hajléktalanok éjjeli menedékhelyének a kialakítása. A közgyűlés döntése értelmében ezt az ellátást a főépületben 17 férőhelyen kell megszervezni. A közgyűlési döntés alapján a férfiak átmeneti ellátásának (24 férőhelyen) lakókonténerben történő biztosítása mellett, a nők átmeneti ellátásának a biztosítása (8 férőhelyen) és a közösségi együttlétre szolgáló helyiség elhelyezése újabb konténerek telepítésével történne. A hajléktalanok nappali ellátását (20 férőhelyen) továbbra is a főépületben célszerű biztosítani. A jelenlegi irodaépületben célszerű az orvosi szoba és a betegszoba kialakítása. Az ellátások (nappali, átmeneti ellátás, éjjeli menedékhely és utcai szociális munka) adminisztratív feladatainak az ellátását irodakonténer beszerzésével és telepítésével célszerű biztosítani.

A fejlesztési elképzeléseknek első ütemének megfelelően a férfiak átmeneti ellátását biztosító lakókonténerek beszerzése és telepítése megtörtént. 2018. június 16. napján a Békéscsaba, Gyár u. 16. szám alatti, 10709/1 hrsz.-ú telken felépített (konténer) szállás rendeltetésű épület használatbavételi engedélye véglegessé vált. A beruházás végleges költsége 34.025.360,- Ft volt. Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata a szolgáltatói nyilvántartásba történő adatmódosítás iránti kérelmet nyújtott be a működést engedélyező hatósághoz az általa fenntartott Békéscsabai Családsegítő és Gyermekjóléti Központ szolgáltató keretében működtetett Hajléktalanok Átmeneti Szállása által nyújtott hajléktalan személyek átmeneti szállása 30 férőhely szolgáltatás ideiglenes hatályú bejegyzésének határozatlan időre történő bejegyzése érdekében.”

A működést engedélyező hatóság a kérelemben foglaltaknak megfelelően módosította a Hajléktalanok Átmeneti Szállása tekintetében a szolgáltatói nyilvántartásba való bejegyzés hatályát, határozatlan idejűre. A hatóság ezen döntése 2018. október 17. napján véglegessé vált.

Békéscsaba Megyei Jogú Város szociális szolgáltatástervezése és szolgáltatásfejlesztése a rendszerszemléletű szociálpolitika irányát hangsúlyozza. A városban szolgáltató szociális ellátórendszer képviselői az önálló életvitelt támogató szolgáltatások kialakítását, a bentlakásos intézményi elhelyezés fokozatos kiváltását, a szolgáltatások kistérségi vagy települési lefedettségének biztosítását, valamint a társadalmi befogadást segítő integrált szolgáltatások fejlesztését preferálják. A civil szolgáltatók szerepének erősödése megkívánja a szektorsemlegesség megvalósulását, a finanszírozási források átlátható, igazságos elosztását.

A szociális és gyermekjóléti szolgáltatások működését szolgáló ingatlanok egy részének a műszaki állapotát indokolt áttekinteni és a hatékony üzemeltetés érdekében a szükséges beruházásokat elvégezni.

Szociális városrehabilitációs program további folytatása

A Jamina városrészben megvalósított programot követően a 2014-2020-as időszakban a Berényi út és környéke (Lenkey utca – József utca – Zrínyi utca – Berényi út) került

kijelölésre, mint szegregátum, valamint szegregációval veszélyeztetett területként került meghatározásra Erzsébethely városrészben a Franklin utca északi oldala az Illyés utcától az Ibolya utcáig.

Az önkormányzati lakásállomány bővítése

Békéscsaba Megyei Jogú Városban az önkormányzat tulajdonában álló bérlakások nem elégítik ki a lakossági szükségleteket. A megfelelő számú és a megjelenő igényeket kielégítő önkormányzati lakásállomány kialakítása hozzájárulhat a város népességmegtartó képességének erősítéséhez, a Békéscsabán működő vállalkozások szakemberigényének biztosításához, a fiatalok életkezdésének segítéséhez, ezért indokolt a lakásállomány fejlesztése, bővítése, amelyre az eddigieknél nagyobb saját forrást kell biztosítani az önkormányzatnak a költségvetéseiben. Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata lakásrendeletének módosításával lehetővé teszi a Békéscsabán működő gazdasági szervezetek, cégek számára, hogy bérlőkijelölési joghoz jussanak, elősegítve ezzel a szakképzett munkaerő városban tartását, illetve Békéscsabára vonzását.

Egészségcentrum

Békéscsaba Megyei Jogú Városban a mentális zavarok megelőzésével, kezelésével kapcsolatos feladatokat a Pszichológiai Tanácsadó és Mentálhigiénés Gondozó látja el. A szakmailag szerteágazó feladatot az intézmény a Belvárosi bölcsődének is helyet adó Wlassics sétány 4. szám alatti és a Bartók Béla 37/B. szám alatti ingatlanokban végzi. Az egymásra épülő feladatok, és az egyes szakterületek, és szakemberek soros együttműködése indokolja az intézmény egy ingatlanban való elhelyezését.

A racionálisabb és a hatékonyabb működés érdekében, valamint a szakmai szempontok figyelembe vétele alapján is szükség lenne a Tanácsadó sokrétű feladatellátását egy ingatlanban biztosítani.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata a 362/2017. (VII. 25.) közgy. határozatában döntött arról, hogy a Pszichológiai Tanácsadó és Mentálhigiénés Gondozó az 5600 Békéscsaba, Bartók Béla u. 12. szám alatti ingatlanban kerüljön elhelyezésre. Az ingatlan energetikai korszerűsítése TOP-os pályázat keretében valósul meg. A közgyűlés a Tanácsadó elhelyezéséhez szükséges átalakítási, felújítási munkák pályázati forrásból nem finanszírozott részét összesen bruttó 26.500.000,- Ft-ot, az önkormányzat 2019. évi költségvetésében biztosítja.

Kulturális intézményhálózat infrastruktúra fejlesztése

Az elmúlt években önkormányzati tulajdonba és fenntartásba került előadó-művészeti intézmények, a **Békéscsabai Jókai Színház és Békéscsabai Napsugár Bábszínház**. A színház épületének teljes körű energetikai korszerűsítése elengedhetetlen a biztonságos, költséghatékony működés szempontjából. A Modern Városok program keretein belül megvalósuló Munkácsy-negyed projektbe tartozik az ún. „Gyermekek Háza” - Napsugár Bábszínház létrehozása, melynek kapcsán az Ursziny-Belizy kúria műemléki épület felújításával, hozzáépítésével a Munkácsy-negyed koncepciójához illeszkedő tartalommal látványos, turisztikailag vonzó kulturális, művészeti, szórakoztató egység jöhet létre. Ezen túlmenően a Munkácsy-negyed projektben érintett intézményekkel és közterületekkel összefüggésben is különböző mértékű infrastrukturális fejlesztések lettek tervezve.

A közgyűjteményi intézmények közül a **Munkácsy Mihály Múzeum** szorul energetikai felújításra.

A **Békés Megyei Könyvtár** levegő - hőszivattyús fűtés-hűtésrendszere 2009-ben került beépítésre, a régi nyílászárók cseréje nem történt meg, a gépészet működésének, hatékonyságának felülvizsgálata szükséges (TOP projekt keretében előkészítés alatt).

A Munkácsy Mihály Múzeumnak és a Békés Megyei Könyvtárnak helyet adó ingatlanok tulajdonjogát a város 2015-ben kapta meg a Magyar Államtól.

A közművelődési intézmények, intézményegységek közül a **Csabagyöngye Kulturális Központ központi épülete** 2013 évben került kivitelezésre. Az épület elektromos energiafelhasználás csökkentéséhez szükséges lenne az épület lapostetőjén napelemek elhelyezésére (50 kW teljesítmény). A *Munkácsy Mihály Emlékház* esetében a korszerűsítés a külső homlokzati nyílászárók felújítását korszerű hőszigetelt üvegezésű fa szerkezetű nyílászárókra történő cseréjét jelenti. Az energiafelhasználás hatékonyságának növeléséhez szükséges az épület padlasterében lévő fűtési és szellőzési gépészeti rendszer felújítása, korszerű komplett légkezelő gépészeti berendezés felújításával vagy egy új rendszer kiépítésével. Az *Arany János Művelődési Ház* falszerkezetének teljes utólagos homlokzati hőszigetelése szükséges, valamint a külső homlokzati nyílászárók cseréje, illetve a padlásfödém hőszigetelésének növelése. Az épület fűtési rendszerének teljes felújítása, korszerű kondenzációs kazán és új hőleadó radiátorok felszerelése is fontos feladat. A meglévő elektromos rendszer felújítása, bővítése is javasolt, a tetőfelületen napelemes rendszer kiépítésével együtt. A részleges akadálymentesítés itt is megoldásra vár.

A **Balassi Bálint Magyar Művészetek Háza** komplex energetikai felújítása vált szükségessé, amely TOP projekt keretében folyamatban van. Az akadálymentesítés a Luther utcai épület esetében is a fejlesztési feladatok közé sorolható.

Önkormányzati tulajdonban lévő sportlétesítmények infrastruktúra fejlesztése

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata a Környezet és Energetikai Operatív Program keretében valósította meg több sport intézmény energetikai korszerűsítését. A fejlesztések keretén belül a **Békéscsaba 1912 Előre Sportegyesület** székházának külső homlokzata teljesen megújult, és sor került az épület fűtési rendszerének teljes átalakítására, korszerűsítésére.

Az „*Épületenergetikai fejlesztések megújuló energiaforrás hasznosítással kombinálva*” című KEOP-2012-5.5.0/B. kódszámú pályázati felhívás nyomán a **Békéscsaba Városi Sportcsarnok** energetikai felújítása történt meg.

A sportlétesítmények esetén a továbbiakban is cél, hogy a város a jelenleg meglévő sportlétesítményeit – a lehetőségeihez mérten – karbantartsa, rendbe hozza, illetve a kor szellemének, elvárásainak megfelelően újakat építsen a sport valamennyi területén tevékenykedők (szabadidősportot, versenysportot űzők, stb.) számára, valamint lehetőséget teremtsen a gazdaság-élénkítéshez (sportturizmushoz). Valamennyi sporttevékenység végzésének alapvető feltétele a létesítmény. A jó állapotban lévő tornatermek, csarnokok, pályák pozitívan hatnak a békéscsabai lakosokra, a sportolókra (gyermektől az élsportolóiig, a lakossági sportot űzőkig). Ennek a célnak az elérését szolgálja a Modern Városok Program keretében tervezett sportinfrastruktúra fejlesztési csomag (Sportok Háza; új multifunkciós sportcsarnok építése; fedett, 50 méteres versenyuszoda és gyakorló medence építése; Békéscsabai Röplabda Akadémia létrehozása).

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata kiemelten kezeli a sportinfrastruktúra fejlesztést. Sportinfrastruktúra fejlesztés terén 2015-2017 évben összesen 19 projekt valósult meg. 49.720.000,- Ft önkormányzati önerő biztosításával, 200.246.200,- Ft összértékben..

Folyamatos cél az egyes sportági szövetségekkel való együttműködés (pl. megvalósított és megvalósítás alatt álló műfüves focipályák, Ovisport program, rekortán kézilabda pálya fejlesztési program, tenispálya felújítás, stb.).

V.1.3. Zöldgazdaság fejlesztés

Városunk számára a kitűzött cél, hogy a zöldipar termékei – termálenergia, napenergia-rendszerek, stb. – minél szélesebb körben képesek legyenek a város igényeit (ipar, mezőgazdaság, lakosság) kiszolgálni.

Az energiahatékonyság érdekében kiemelten fontos az épületek megfelelő szigeteléssel való ellátása, illetve a megújuló energiaforrások részarányának növelése. Ennek a célnak az elérése érdekében az önkormányzat már a 2007-2013-as forrásokból is több, igen jelentős energia megtakarítást eredményező beruházást hajtott végre.

A 2014-2020-as időszakban az önkormányzati intézmények energetikai fejlesztésére további források állnak rendelkezésre, így elindult a komplex energetikai fejlesztések megvalósítása (nyílászárócseré, hőszigetelés, komplex gépészeti felújítások), és lehetőség lesz a megújuló energiák alkalmazására (pl. napelemek telepítése).

Az energetikai fejlesztések minél szélesebb körű megvalósítása érdekében törekedni kell a Terület- és Településfejlesztési OP alokált forrásai mellett ágazati és közvetlen brüsszeli források igénybevételére is, ez irányban is elindult már a forrásfeltáró tevékenység (pl. ELENA program). A program megvalósítását szolgálhatja a Modern Városok Programban tervezett Komplex Energetikai program (SMART GRID rendszer kialakítása Békéscsabán, Épületenergetikai fejlesztések, Geotermikus Hőhasznosítás Békéscsabán, SMART közvilágítási rendszer kialakítása Békéscsabán, Intelligens közlekedésvezérlő és környezetkímélő közösségi közlekedési rendszerek fejlesztése), amelyet a város kidolgozott és a Kormány 1802/2017. (XI. 8.) Korm. határozata alapján támogatás biztosításáról döntött. A program több elemére támogatói okirattal rendelkezik a város, és a megvalósítás megindult.

V.1.3.1. Szennyvízhálózat fenntartás, fejlesztés

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata célul tűzte ki a város szennyvízhálózatának teljes kiépítését, ezért pályázatot nyújtott be az Új Magyarország Fejlesztési Terv, Környezet és Energia Operatív Program keretében a Kohéziós Alaphoz a „Békéscsaba Megyei Jogú Város szennyvíztisztításának és csatornázásának fejlesztése” című projekt támogatására.

A pályázatot, amely városunk legjelentősebb fejlesztését tette lehetővé, 2009 áprilisában az Európai Unió Bizottsága is támogatandónak ítélte.

A projekt keretében néhány eddig csatornázatlan területen kiépültek a helyi gyűjtőrendszerek, nyomóvezetékek és a hozzátartozó átemelők. Technológiai fejlesztéssel alkalmassá tettük a meglévő békéscsabai szennyvíztisztító-telepet a nagyobb hatásfokú, tápanyag-eltávolítást is megvalósító biológiai tisztításra. A pályázat eredményeként jelenleg a város lakosságának több mint 95 %-a vezetékes ivóvízzel ellátott lakásokban él és a lakosság 95 %-a részére biztosított a csatornára való rákötés lehetősége. A megvalósult/megépített műveket Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának 2020-ig kell fenntartania. A pályázat megvalósításával az önkormányzat vállalta, hogy 10 éven keresztül évente a Békéscsaba városában korábban épített szennyvízvezetékéből 1 km szakaszt felújít, ezzel biztosítva lesz, hogy az elavult hálózatok cserélésre kerüljenek, így a talajba szivárgás csökkenthetővé válik.

A kiépített csatornahálózat átadásra került az Alföldvíz Zrt. részére, amely cég az átadást követően a fenntartási és üzemeltetési feladatokat az átadást követően folyamatosan ellátja.

A szennyvíztisztító telep teljes kapacitással üzemel, amelynek üzemeltetési feladatait is az Alföldvíz Zrt. látja el. Továbbra is megoldásra vár a korábbi technológiához kapcsolódó iszaptavak rekultivációja, amely pályázati forrás bevonásával és az üzemeltető közreműködésével szükséges megvalósítani. Szennyvíztisztító telepen működő gázmotor bekötése javasolt a közcélú hálózatba.

V.1.3.2. Hulladékgazdálkodás fejlesztése

Rövidtávú hulladékgazdálkodási célok, feladatok

- Az új hulladékkezelő/hasznosító üzem hatékonyságának növelésére folyamatosan törekedni kell, hogy a város területén lerakott hulladék mennyisége csökkenhessen, illetve a lehető legkevesebb legyen.
- A közterületen létesítendő zárt hulladéktárolók építésének folytatása, a teljes lefedettség kialakítása.
- A zöldhulladékok gyűjtése terén a teljeskörű összegyűjtés feltételeinek megteremtése, valamint a komposztálási arány növelése a kertvárosi övezetekben és a lakótömbös övezetekben egyaránt, a Békéscsabai Regionális Hulladékkezelő Művel együttműködve.
- Fokozottabb lakossági tájékoztatás, felkészítés, megnyerés (PR, lakossági fórum, média, szóróanyagok stb.) a lakossági szelektív hulladékgyűjtés ösztönzésére.

Középtávú hulladékgazdálkodási célok, feladatok

- Az érdekeltségi területen a szelektív hulladékgyűjtés előírások szerinti üzemeltetése (zöldhulladék, csomagoló anyagok stb.).
- A Kétegyházi úti felhagyott hulladéklerakó telep rekultivációját követő utógondozási feladatainak folyamatos végzése (a rekultivált lerakó esetleges alternatív hasznosítási módjainak – pl. napelempark telepítés – egyidejű keresésével).
- Folyamatos lakossági tájékoztatás, felkészítés, megnyerés (PR, lakossági fórum, média, szóróanyagok stb.) a lakossági szelektív hulladékgyűjtés ösztönzésére.

A korábban meghatározott hulladékgazdálkodási célok megvalósításával 2017-től Békéscsaba városát is érintően egy regionális szintű hulladékgazdálkodási rendszer valósult meg, amely a hulladékhasznosítást érintően a korábbinál sokkal fejlettebb, korszerűbb. A nem városi, de a várost több módon is szolgáló és segítő régiós önkormányzati társulás beruházásaként megvalósított projekt a DAREH Hulladékgazdálkodási rendszer, amely a KEOP-1.1.1 „Települési szilárdhulladék-gazdálkodási rendszer fejlesztése a DAREH Önkormányzati Társulás területén” néven ismert és az alábbi táblázat szerinti műszaki tartalommal bír a város vonatkozásában:

1. sz. táblázat

A DAREH Hulladékgazdálkodási rendszer infrastruktúra és eszközbeszerzés költségvetése Békéscsaba MJV vonatkozásában

B é k é s c s a	Megnevezés	Összköltség (Ft)
	Ingyenbérlet (50.000 m ²)	150.000.000
	Válogatómű	5.000.000.000
	Térbeton (12.000 m ²)	300.000.000
	Belső és külső közlekedési utak (6.000 m ²)	120.000.000
	Bálatároló és Gépjármű tároló csarnok összesen (8.000 m ²)	600.000.000

Sz.	Megnevezés	Összköltség (Ft)
	Csurgalékvíz gyűjtő és kezelő rendszer, tűzivíz rendszer	100.000.000
	Egyéb létesítmények (szociális, iroda 400 m ²)	72.000.000
	Vezérlés, informatikai hálózat, biztonságtechnika	100.000.000
	Szoftver (hulladék nyilvántartás, mérlegelés, üa. kút, stb.)	100.000.000
	Kerítés, egyéb infrastruktúra (áram, víz, gáz)	120.000.000
	Hídmérleg (3 db), mérleg épület, kerék fertőtlenítő	60.000.000
	Üzemanyagkút	15.000.000
	Aprító (zöld hulladék előkészítéséhez)	40.000.000
	MBH technológia (30.000 tonna/év)	80.000.000
	Komposzt forgató (bio hulladékhöz)	35.000.000
	Dobrosta	60.000.000
	Homlokrakodó (4 db)	112.000.000
	Csipegető markoló	25.000.000
	Targonca (3 db)	45.000.000
	Békéscsaba összesen	7.134.000 000

Forrás: Részletes Megvalósíthatósági Tanulmány

A fejlesztésnek köszönhetően a projekt zárásakor egy olyan hulladékkezelési rendszer került kialakításra a térségben, amelynek hatására a keletkező összes hulladék tekintetében az anyagában hasznosítható hulladékok mennyisége közel 300%-kal nő, a lerakással ártalmatlanított hulladékok mennyisége pedig 73%-kal csökken.

Évek óta jelentős problémát okoz az elhagyott hulladékok kezelésének kérdése. Sajnos a kialakított lomtalanítási rendszer nem teljes mértékben oldja meg a keletkezett hulladékok elszállítását. Ez mind emberi, mind anyagi források tekintetében plusz költséget ró a városra. Megoldást jelenthetne úgynevezett hulladékgyűjtő udvarok kialakítása.

Ezek a hulladékudvarok szakképzett személyzet által működtetett, zárt hulladékátvevő helyek lennének, ahol a háztartásokban, illetve gazdasági társaságoknál keletkező, anyagfajtánként elkülönítetten gyűjtött veszélyes, speciális kezelést igénylő, valamint csomagolási hulladékok átvételét végzik.

A hulladékudvarok elsődleges célja lenne a hulladékok anyagában történő hasznosítási arányának javítása, valamint a veszélyes hulladékok környezetbe jutásának megakadályozása.

A folyamatosan képződő hulladékok térítésmentes átvételével jelentős mértékben csökkenne annak a valószínűsége, hogy a hulladék az épített vagy a természeti környezetbe kerüljön.

A hulladékudvarok üzembe állításával lehetővé válik a régi „ideiglenes” lerakók felszámolása és területük rekultivációja (pl. Balassa utca vége).

A zöldhulladék gyűjtése bevezetésre került, de a minősített komposzt előállítás nem megoldott. Javasolható a komposztálási technológia komplett kiépítése, illetve megkövetelése a vállalkozótól. Továbbá környezetvédelmi szempontból aggályos a zöld hulladék műanyag zsákokban történő gyűjtése, ezért javasolható, hogy az igénylőknek edényzetet biztosítson a közszolgáltató.

V.1.3.3. Energiagazdálkodás, megújuló energiák hasznosítása

2. sz. táblázat

Békéscsaba város hosszú távú energetikai céljai

Hosszú távú cél	Stratégiai cél	Specifikus cél	Intézkedéscsoport
-----------------	----------------	----------------	-------------------

Hosszú távú cél	Stratégiai cél	Specifikus cél	Intézkedéscsoport
Energia-felhasználás csökkentése, energiahatékonyság növelése	Erőforrás-felhasználás hatékonyságának fokozása	Energiafelhasználás racionalizálása	<ul style="list-style-type: none"> • Állami fenntartású intézmények energiahatékonyságának javítása • Önkormányzati fenntartású közintézmények energiahatékonyságának javítása • Önkormányzati tulajdonú lakások energiahatékonyságának javítása • Magántulajdonban lévő épületek energiahatékonyságának javításának támogatása • Közvilágítás energiahatékony fejlesztése
		Megújuló energiaforrások alkalmazása	<ul style="list-style-type: none"> • geotermikus energia • napenergia • biomassza
		Erőforrás-kímélő takarékos városi vízhasználat	<ul style="list-style-type: none"> • csapadékvíz használat lehetőségének kiterjesztése • zöldterületek öntözése
	Energia-hatékony és környezetbarát közlekedés fejlesztése	Közösségi közlekedés fejlesztése	
		Környezetbarát közlekedés terjedésének elősegítése	<ul style="list-style-type: none"> • Kerékpáros közlekedés fejlesztése • Egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítése
		Helyi termelők és szolgáltatók előnyben részesítése	
	Energia-tudatos gondolkodás terjesztése, szemléletformálás	Szemléletformálás	<ul style="list-style-type: none"> • Lakosság széles körű informálása • Óvodások, iskolások részére oktatások, rendezvények szervezése • Városi rendezvények, kampányok szervezése a vállalkozók bevonásával • Háztartási berendezések, gépek energiaracionalizálásának támogatása • Ipari technológiák energiaracionalizálásának támogatása
		Példamutató önkormányzati szerepvállalás	<ul style="list-style-type: none"> • mintaprojektek megvalósítása • tulajdonosi-üzemeltetői-tanácsadói-irányítói szerepkör betöltése
		K+F+I támogatása	

Forrás: Békéscsaba Város Energiastratégiája

Békéscsaba hosszú távú célja az energiahatékonyság növelése és ezzel a fajlagos energiafelhasználás csökkentése. E célok hozzájárulnak az energiafüggőség csökkentéséhez, a megújuló energiaforrások részarányának növeléséhez, a CO₂ szint csökkentéséhez, a települési környezet minőségi állapotának javításához.

A zöldgazdaság fejlesztési célok elérése érdekében 2014-2020-ban tervezett beavatkozások, fejlesztések

Az Önkormányzat tervei között a 2014-2020-as időszakban az operatív programok forrásaiból megvalósítani tervezett fejlesztések egy jelentős része az energiastratégia céljainak megfelelő tartalmú, s ezek illeszkednek a TOP és az ágazati programok (elsősorban GINOP, KEHOP) céljaihoz is. Ezen célokhoz járulnak hozzá a korábban már bemutatott közvilágítási projektek, a környezetbarát közlekedési lehetőségek és a vízgazdálkodás fejlesztése.

a) Intézményi energetikai korszerűsítések

- Egészségügyi alapellátás és járóbeteg ellátás infrastrukturális fejlesztése

- Bölcsődék energetikai felújítása, korszerűsítése (energiahatékonyságának növelése, a megújuló energiafelhasználás arányának növelésével)
 - Óvodák férőhely bővítéssel együtt kezelt energetikai korszerűsítése
 - Óvodák energetikai felújítása, korszerűsítése
 - A Békéscsabai Szakképzési Centrum és a Békéscsabai Tankerületi Központ által fenntartott intézmények energetikai korszerűsítése
 - Kulturális intézmények energetikai korszerűsítése
 - A Gyermekélelmezési Intézmény főzőkonyháinak rekonstrukciója és eszközfejlesztése
- (Ezen fejlesztések részletesebb tartalmi felsorolása az előző fejezetben illetve az V.2. fejezetben megtalálható)

b) Lakóépületek energetikai korszerűsítések

- A „panel program kiterjesztése a lakótelepeken”
- Önkormányzati bérlakások energiaracionalizálása

c) Geotermikus energia hasznosítása

A város kedvező geotermikus adottságai további lehetőséget kínálnak a termálvíz energián alapuló helyi távfűtési közműhálózat létesítésére, az önkormányzati tulajdonú közintézmények részére, a földgázfelhasználás csökkentése érdekében.

A Modern Városok Program keretében megtervezett komplex energetikai programcsomag részeként egy új termálkút és az ahhoz kapcsolódó visszasajtoló kút/kutak létesítésével a Gyulai úton és környékén található és az MVP sportinfrastruktúra program keretében építendő önkormányzati tulajdonú intézmények fűtése és melegvíz-ellátása biztosítottá válhat. Ezen lehetőségek kihasználásával a város energiaellátása közép- és hosszú távon önkormányzati, de akár még lakossági oldalon is lényegesen kisebb pénzügyi ráfordítást igényelne, valamint a szükséges energiaellátás környezetre gyakorolt káros hatásai is nagyságrendekkel csökkenthetők lennének.

Hasonló fejlesztések alapját jelentheti a Jamina városrészben található, jelenleg nem üzemelő termálkút felhasználása is.

d) Békéscsaba komplex energetikai programja

A Modern Városok Program keretében egy forrásokkal alátámasztható, komplex energetikai program meghatározására nyílt lehetőség, amely a városi hosszú távú energetikai céljai egy részének elérését eredményezheti. A programot a kormány az 1802/2017. (XI.18.) számú határozatával elfogadta és a megvalósítását 15,1 Mrd Ft összeggel kívánja támogatni.

A projekt célja a fenntarthatóság és az energiahatékonyság szempontjainak erőteljesebb érvényesítése a városban **SMART GRID** rendszer, **épületenergetikai beruházások**, **geotermikus hőhasznosítás**, **SMART közvilágítási** rendszer, valamint **intelligens közlekedésvezérlő és környezetkímélő közösségi közlekedési** rendszerek megvalósítása révén.

A fejlesztés központi része az a **SMART GRID rendszer**, mely megújuló termelőket, aktív fogyasztókat, elektromos járműveket, intelligens közvilágítást és egy központi elektromos energiatárolót (storage) fog össze egy struktúrába energetikai szempontból.

Az **elektromos mobilitás** megalapozása témakörben a projektjavaslat központi eleme az a 8 db elektromos busz beszerzése, mely csatlakozva a jelenlegi helyi közösségi

személyszállításához kiegészíti a jelenleg 17 db hagyományos, 11 év átlagéletkorú buszokat. Induláskor 1-2 járatnál javasolt az elektromos buszok bevezetése és a szükséges infrastruktúra kiépítése.

A **fenntartható közlekedésfejlesztés és intelligens irányítási rendszer** bevezetése a tömeg- és az egyéni, illetve hivatásforgalmi és szabadidős közlekedés különböző módozatainak összehangolása és a fenntartható és hatékony közlekedési infrastruktúra megvalósítását jelenti. Ide tartozik a közúti, forgalmi és utazási adatok feldolgozása, értékelése és optimális felhasználása, az erre vonatkozó adatbázis és adatbázis-kezelő rendszer kialakítása.

Az **intelligens közvilágítási rendszer** kialakítása már egy megkezdett folyamatba kapcsolódik be, hiszen a város 2015-ben sikeresen valósította meg a „Békéscsaba közvilágításának korszerűsítése” című projektet, amely eredményeként 2680 db lámpatest már lecserélésre került LED-es fényforrásokra. A LED-es fényforrások alkalmazásán felül fontos az intelligens közvilágítási rendszer kialakítása és annak lehetősége, hogy hogyan csatlakozik ez a rendszer a városi SMART GRID rendszerhez, valamint milyen előnyöket jelenthet az „okos lámpaoszlopok” telepítése.

Geotermikus energia hasznosítása kiemelten fontos Békéscsaba MJV életében, hiszen Magyarország kiemelkedően jó adottságú terület európai viszonylatban, miután a földkéreg itt vékonyabb, mint máshol. A városban több kút is rendelkezésre áll, melyek közül néhány hasznosítása jelenleg is folyik.

A Modern Városok Program szerves része –melyre a Kormánnyal kötött együttműködési megállapodás is kitér – a Békéscsaba MJV **épületenergetikai korszerűsítését célzó projektjei**. A hatályos Integrált Településfejlesztési Programban meghatározottak szerint a TOP-6.5-ös intézkedése 3071 millió Ft fejlesztési forrás biztosított erre a célra. Ebből mindösszesen 19épület részbeni felújítását lehet finanszírozni.

V.2. A célrendszerhez illeszthető projektek, források és prioritások

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a 631/2016. (XII. 15.) közgy. határozatában elfogadta az Integrált Területi Program 2.2 változatát. A dokumentum az alábbi fejezeteknek megfelelő bontásban tartalmazza a fejlesztési elképzeléseket, amely gyakorlatilag a jelen Gazdasági Program gerincét képezi. A projektek a jelenlegi ismeretek alapján kerültek aktualizálásra.

V.2.1. Gazdaság- és vállalkozásfejlesztés

3. sz. táblázat

Tervezett beavatkozások	Beavatkozások típusa	Projekt térbeli kapcsolódása/jellege	Projekt várható költsége (millió Ft)	Finanszírozó intézkedés
1. Ipari Infrastruktúra fejlesztés				
Északi Ipari terület bővítése (Ipari út déli oldalán lévő területek)	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	Északi Iparterület	300	Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Északi Ipari területen üzemsarnok építése	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	Északi Iparterület	465	Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Északi Ipari terület logisztikai fejlesztése	beruházások, eszközbeszerzés,	Északi Iparterület	1 700	Forrással még nem rendelkező,

	szolgáltatások			tervezett fejlesztés
Déli ipari terület bővítése – infrastruktúra kialakítása – Csanádapácai út, Kétegyházi út	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	Déli ipari terület	818	TOP-6.1.1.
Békéscsaba ipari parkjainak bővítése, iparfejlesztési célra alkalmas területek kialakítása és fejlesztése	beruházás	NIPÜF ZRT.	4902	Modern Városok Program
Meglévő iparterületek infrastrukturális fejlesztése – konténer terminál	beruházás	MNV Zrt., NIPÜF Zrt.	1000	Modern Városok Program
Intermodális csomópont: a Békéscsabai Repülőtér fejlesztése	beruházás	Repülőtér	1500 vagy 6500	Modern Városok Program
Fürjesi átkötő út építése, fejlesztése	beruházás	Északi és Déli Iparterület megközelíthetősége	7000	Modern Városok Program
Építők útja átkötő út építése, Lencsési út - Kétegyházi út között	beruházás	Déli Iparterület megközelíthetősége	770	TOP 6.1.5
2. Befektetésösztönzés				
Hűtőház kialakítása a Déli Iparterületen, iparterület infrastruktúrájának korszerűsítése, csarnokfejlesztés	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	Déli Iparterület	14000	Modern Városok Program
Paradicsomsűrítmény üzem létrehozása	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	Déli Iparterület	3800	Modern Városok Program
Zöldségszárító üzem létrehozása	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	Déli Iparterület	2100	Modern Városok Program
Élelmiszeripari klaszterfejlesztés	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	Város (és környéke)	50	Forrással nem rendelkező tervezett fejlesztés
Inkubációs szolgáltatások fejlesztése a Déli Iparterületen	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	Déli Iparterület	650	VP 2 vagy GINOP
Térségi vásártér - Városi piac rekonstrukciója, tervfede	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	Belváros (ITS akcióterület)	740/4800	TOP és Modern Városok Program
Nyomdaipari tudás- és képzőközpont létrehozása Békéscsabán	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	Belváros (ITS akcióterület)	1949	Modern Városok Program
Karrierkövetési rendszer kialakítása és működtetése	eszközbeszerzés, szolgáltatások	Város (és környéke)		Önkormányzati költségvetés, lehetőség szerint pályázati forrással kiegészítve
Vállalkozói információs rendszer kialakítása és működtetése	eszközbeszerzés, szolgáltatások	Város (és környéke)		Önkormányzati költségvetés, lehetőség szerint pályázati forrással kiegészítve
Vállalkozóbarát önkormányzat - kommunikáció a helyi gazdasági életben fontos szerepet betöltő vállalkozások és a városvezetés között	szolgáltatás	Város (és környéke)		Önkormányzati költségvetés, lehetőség szerint pályázati forrással kiegészítve
Békéscsaba hazavár - munkát kereső fiatal, szakképzett munkavállalók támogatása; elvándorlás mérséklése (a program folyamatos működtetése)	szolgáltatás	Város (és környéke)		Önkormányzati költségvetés, lehetőség szerint pályázati forrással kiegészítve
Gazdaságfejlesztést segítő	szolgáltatás	Város (és környéke)		Önkormányzati

önkormányzati szerevező tevékenység (pl. CsabaKártya, Helyi termékek)					költségvetés, lehetőség szerint pályázati forrással kiegészítve
Marketing: Helyi termékek erősítése, branding - Gasztroturizmus erősítése	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	Város (és környéke)			Önkormányzati költségvetés, lehetőség szerint pályázati forrással kiegészítve
Befektetési stratégia					Önkormányzati költségvetés, lehetőség szerint pályázati forrással kiegészítve
Konzervipari termelés beindítása - magasabb hozzáadott értékű, munkaigényes mezőgazdasági kultúrák előtérbe helyezése; helyben termelt mezőgazdasági termények helyi feldolgozása	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	Város (és környéke)			Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Korszerű malom létrehozása Békéscsabán	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	Város területe			Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
3. Turizmusfejlesztés					
CsabaPark II turisztikai fejlesztése	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	CsabaPark akcióterület)	(ITS)	1060	TOP-6.1.4
CsabaPark Gasztronómiai és Élmenypark fejlesztése	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	CsabaPark akcióterület)	(ITS)	1000	Modern Városok Program
ÁNTSZ épület turisztikai hasznosítása	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	CsabaPark akcióterület)	(ITS)	1413	Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Turisztikai kerékpárutak fejlesztése – Körte sor, Gyulai út, Berényi út, Pataki-Franklin u.	beruházások, szolgáltatások	Város teljes területe		813	TOP 6.4.1
Wenckheim turisztikai kerékpárút fejlesztése	beruházások, szolgáltatások	Város teljes területe		2278	Modern Városok Program
Munkácsy Negyed Program: Zöld város kialakítása „Belváros rehabilitáció III. ütem – Munkácsy-negyed”	beruházások, szolgáltatások	Belváros akcióterület)	(ITS)	1000	TOP-6.3.2.
Munkácsy Negyed Program: Munkácsy Mihály Múzeum turisztikai fejlesztése	beruházások, szolgáltatások	Belváros akcióterület)	(ITS)	200	TOP-6.1.4.
Munkácsy Negyed Program: Munkácsy Mihály örökségét ápoló és népszerűsítő Munkácsy-negyed fejlesztési projekt	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	Belváros akcióterület)	(ITS)	2956	Modern Városok Program
Csabagyöngye ültetvény ökoturisztikai fejlesztése	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	Város déli területe		350	Önkormányzati költségvetés, lehetőség szerint pályázati forrással kiegészítve
4. Törzsház típusú vállalatcsoport					

Forrás: A631/2016. (XII. 15.) közgy. határozattal módosított Integrált Területi Program és Békéscsaba MJV Polgármesteri Hivatal adatai

V.2.2. Infrastruktúra fejlesztés

V.2.2.1. Alapinfrastruktúra fejlesztés

4. sz. táblázat

Közközeledésfejlesztés					
Közközeledés-fejlesztés – Bánát –	beruházás	érintett szakasz	250		TOP-6.1.5.

Tessedik-Vozárik-Szemere u. útkorszerűsítése, és kerékpárforgalmi létesítmény megvalósítása				
Szarvasi út, Ipari út, Tevan, Szabolcs u. kerékpárút létesítése	beruházás	érintett szakasz	930	TOP 6.4.1
Kerékpárforgalmi útvonal kialakítása a városközpont és Fényes városrész között	beruházás	érintett szakasz	365	TOP 6.4.1
Meglévő iparterületek infrastrukturális fejlesztése	beruházás	érintett szakasz	1392	Modern Városok Program
Lencsési út 24. sz előtti jelzőlámpás csomópont korszerűsítése, átbecsajto képességének javítása (sávbővítés)	beruházás	érintett szakasz		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Bajza utca – Urszinyi utca kereszteződésében jelzőlámpás forgalomirányítás kiépítése, gyalogos átkelőhely létesítése.	beruházás	érintett szakasz		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Szarvasi út – Szabolcs utca kereszteződésében üzemeltetett forgalomirányító berendezés korszerűsítése.	beruházás	érintett szakasz		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Kazinczy utca – Andrássy út – Tulipán utca kereszteződés jelzőlámpás forgalomirányítás kiépítése.	beruházás	érintett szakasz		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Gerla, Csabai úti buszforduló, buszmegálló felújítása	beruházás	érintett szakasz		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Lencsési úti buszforduló, buszmegálló felújítása	beruházás	érintett szakasz		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Mokry utcai buszforduló, buszmegálló felújítása	beruházás	érintett szakasz		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Erdélyi sori buszforduló, buszmegálló felújítása	beruházás	érintett szakasz		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Közösségi közlekedés fejlesztése (Erdélyi sor, Gerla)	beruházás	érintett szakasz		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Franklin u és a Szerdahelyi utcai kerékpárforgalmi létesítmény	beruházás	érintett szakasz	330	TOP-6.4.1
Egyéb Hivatásforgalmú kerékpáros közlekedés fejlesztése	beruházás	a város teljes területe	2 475	ÁGAZATI OP
Integrált zöldhálózati fejlesztés (integrált kulcsprojekt)				
Belváros zöldhálózati fejlesztése, valamint a helyi identitást és a helyi gazdaságot erősítő programok	beruházások, szolgáltatások	Belváros (ITS akcióterület)	1 127	ÁGAZATI OP/Modern Városok Program
REFORMÁCIÓ 500 program:	beruházások,	Belváros (ITS	500	Forrással

Belváros zöldhálózati fejlesztése (akcióterület)Evangélikus nagytemplom és környezete, Szeberényi tér, Garay és Kiss Ernő utcák megújítása - Evangélikus kistemplom és környezetének megújítása - Hunyadi tér és környezetének megújítása	szolgáltatások	akcióterület)		nagy részben rendelkező, nagyobb részben megvalósított fejlesztés
Munkácsy-negyed programBelváros zöldhálózati fejlesztése - Széchenyi Liget - Gőzmalom tér - Kossuth tér megújítása- Élővíz-csatorna belvárosi szakasza környezetének fejlesztése (pl: partszakaszok, híd, növényzet, sétautak)	beruházások, szolgáltatások	Belváros akcióterület) (ITS	1000/ 2975	TOP 6.3/Modern Városok Program
Csabapark zöldfelületi rekreációs hálózat megerősítése, Lencsési lakótelep rehabilitációja: Szabó P. tér és a Haán L. tér fejlesztése	beruházások, szolgáltatások	Városrész akcióterület-Lencsésiltp.) (ITS	739	TOP-6.3.2.
Zöld folyosó programja	beruházás	Élővíz csatorna	10000	Forrással nem rendelkező tervezett fejlesztés
Külső részek fásítása, erdősítése	beruházások	Városteremi lakóterületek térsége	40	Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Zöldfelületi rekreációs hálózat megerősítése	beruházások, eszközbeszerzés	Város teljes területe	33,5	Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Zsebjátszóterek fejlesztése	beruházások, eszközbeszerzés	Város teljes területe	16	Önkormányzati költségvetés, lehetőség szerint pályázati forrással kiegészítve
Megalapozó tervi háttér biztosítása	szolgáltatások	Város teljes területe	50	Önkormányzati költségvetés, lehetőség szerint pályázati forrással kiegészítve
Áchim ltp. parképítés, térrehabilitáció	beruházás	Városrész Áchim ltp.		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Települési zöldhulladék gyűjtés	beruházás, szolgáltatás	Város teljes területe		Önkormányzati költségvetés, lehetőség szerint pályázati forrással kiegészítve
Dűlőutak mentén fasorok telepítése	beruházás	Város térsége		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Közműhálózat fejlesztés(Hálózatos támogató projekt)				

Okos közvilágítás	beruházás	Egyes városrészek	1818	Modern Városok Program
Közműhálózat fejlesztés	beruházás	Város teljes területén, elszórtan	1 700	KEHOP
Települési zöldhulladék gyűjtés	beruházás szolgáltatás eszközbeszerzés	Város teljes területe	90	KEHOP
Csapadékvíz- és belvízelvezetés kapcsán tervezett és/vagy szükséges beruházások				
Kastélyszőlők városrész vízrendezése	beruházás		130	TOP-6.3.3.
Keleti kertek városrész vízrendezése	beruházás		100	TOP-6.3.3.
Bethlen utcai vízrendezés	beruházás	érintett terület	120	TOP-6.3.3.
Ivóvíz- és szennyvízellátás – Déli Iparterület	beruházás	érintett területek	96,1	Modern Városok Program
Városi csapadékvíz elvezető hálózat felülvizsgálata, modellezés	beruházás	város területe	88,9	Modern Városok Program
Északi iparterület csapadékvíz elvezetése	beruházás	Északi iparterület	88	Modern Városok Program
Nagyrét elkerülő úton belüli terület I. ütem vízrendezése	beruházás	érintett terület		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Gólya utca vízrendezése	beruházás	érintett terület		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Hargita utca 14-44 sz. vízrendezése	beruházás	érintett terület		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Nagyrét elkerülő úton belüli terület II. ütem vízrendezése	beruházás	érintett terület		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Fürjesi kertek városrész vízrendezése	beruházás			Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Kenderföldek városrész vízrendezése	beruházás			Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés

Forrás:A631/2016. (XII. 15.) közgy. határozattal módosított Integrált Területi Program és Békéscsaba MJV Polgármesteri Hivatal adatai

V.2.2.2. Intézményi infrastruktúrafejlesztés

5. sz. táblázat

Bölcsődék komplex fejlesztése (hálózatos kulcsprojekt)				
A 8. sz. Bölcsőde (Pásztor utca 66.) férőhely növelése és kapcsolódó fejlesztések	beruházás (átalakítás)	az érintett intézmény helyszíne		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
A 3. számú bölcsőde (Wlassics sétány 4.) férőhely növelése és kapcsolódó fejlesztések	beruházás (átalakítás)	az érintett intézmény helyszíne	120	TOP-6.2.1
MIVA bölcsőde (Pataki László u. 2.) korszerűsítése és akadálymentesítése	beruházás (átalakítás, akadálymentesítés)	az érintett intézmény	60	TOP-6.2.1

		helyszíne		
Óvodák komplex fejlesztése (hálózatos kulcsprojekt)				
Szegfű utca 11. szám alatti óvoda korszerűsítése, akadálymentesítése, energetikai fejlesztése	beruházás (átalakítás, akadálymentesítés, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne	105	TOP-6.2.1
Penza Lakótelepi Óvoda férőhelybővítése és komplex fejlesztése	beruházás (bővítés, fejlesztés)	az érintett intézmény helyszíne		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Szegfű utca 87-89. szám alatti óvoda a minőségi ellátás érdekében	beruházás (fejlesztés, felújítás)	az érintett intézmény helyszíne		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Fő utca 8. szám alatti óvoda a minőségi ellátás érdekében	beruházás (fejlesztés, felújítás)	az érintett intézmény helyszíne		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Lenkey János u. 12. szám alatti óvoda korszerűsítése a minőségi ellátás érdekében	beruházás (fejlesztés, felújítás)	az érintett intézmény helyszíne	140	TOP-6.2.1
Hajnal utca 12. szám alatti óvoda a minőségi ellátás érdekében	beruházás (fejlesztés, felújítás)	az érintett intézmény helyszíne		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Jázmin utca 3. szám alatti óvoda a minőségi ellátás érdekében	beruházás (fejlesztés, felújítás)	az érintett intézmény helyszíne		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Lencsési út 15. szám alatti óvoda a minőségi ellátás érdekében	beruházás (fejlesztés, felújítás)	az érintett intézmény helyszíne	110	TOP-6.2.1
Tábor utca 4. szám alatti óvoda fejlesztése a minőségi ellátás érdekében	beruházás (fejlesztés)	az érintett intézmény helyszíne	140	TOP-6.2.1
Százsorszép Művészeti Bázisóvoda udvarfelújítása	beruházás	az érintett intézmény helyszíne	36	TOP-6.2.1
Szigligeti utcai Óvoda energetikai korszerűsítése	beruházás (átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne	90	TOP-6.5.2
Akadálymentesítés az önkormányzati intézményekben (támogató projekt)				
Akadálymentesítés	beruházás	a városi intézmények	110	ÁGAZATI OP
Egyéb intézményi infrastrukturális fejlesztések * (kizárólag energetikai fejlesztést tartalmazó projektek az V.2.3 Zöldgazdaság fejlesztés csoportban szerepelnek)				
Városi sportcentrum létrehozatala, ezen belül: Sportok Háza kialakítása a Békéscsabai Városi Sportszarnok felújításával	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	(ITS akcióterület)	635	Modern Városok Programja
Új multifunkcionális sportszarnok megépítése	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	(ITS akcióterület)	210 (tervezés)	Modern Városok Programja
Új sportuszoda megépítése	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	(ITS akcióterület)	215 (tervezés)	Modern Városok Programja
Röplabda akadémia	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	(ITS akcióterület)	2178	Modern Városok Programja+ Egyéb
Szigligeti utcai tanuszoda felújítása	beruházások, eszközbeszerzés, szolgáltatások	(ITS akcióterület)	90	Saját forrás + Hazai forrás
Békéscsabai felsőoktatási képzés fejlesztése	intézmény- és képzésfejlesztés	Egyetem	3522 ebből tervezés: 230	Modern Városok Program
Békéscsabai Vásárhelyi Pál Szakközépiskola és Kollégium komplex energetikai korszerűsítése - oktatási-, műhely- és tornaterem épületek	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne		Tornacsarnok: MVP, Többi elem: Forrással még nem rendelkező fejlesztés

Szociális és egészségügyi rendszer fejlesztése(hálózatos kulcsprojekt)				
Jaminai komplex egészségügyi központ kialakítása	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás) eszközbeszerzés	Jamina központjában pontszerű fejlesztés	350	TOP-6.6.1
Jaminai szociális szolgáltató központ kialakítása	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás) eszközbeszerzés	Jamina központjában pontszerű fejlesztés	250	Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Nappali ellátás - Idősek Klubjainak korszerűsítése – Kossuth u. 2, Mokry u. 14., Jázmin u .1.	beruházás (épületbővítés/átalakítás, újépítés, energetikai felújítás) eszközbeszerzés	érintett intézmény telephelye	100	TOP-6.6.2
Városi szociális szolgáltatások fejlesztése – hajléktalan ellátás, idősek otthona, családok átmeneti otthona	beruházás (épületbővítés/átalakítás, újépítés, energetikai felújítás) eszközbeszerzés	érintett intézmények telephelye	765 480	Részen megvalósított, részben forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Gerlai orvosi rendelő fejlesztése, Központi orvosi ügyelet	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás) eszközbeszerzés	érintett intézmények telephelye (Gerla)	40	Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
„Egészségcentrum” kialakítása (Bartók B. 12.)	beruházás	érintett intézmény telephelye		TOP 6.5.1-16 és saját forrás
Pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek közösségi alapellátása (Bankó A. u.)	beruházás (épületbővítés/átalakítás)	érintett intézmény telephelye	74	TOP 6.6.2 CLLD forrás
Védőnői Centrum kialakítása Békéscsabán (Dedinszky Gy. u.)	beruházás (épületbővítés/átalakítás)	érintett intézmény telephelye	150	TOP 6.6.1
Központi Orvosi Ügyelet korszerűsítése	beruházás		4	ROHU - pályázat benyújtva
Orvosi rendelők felújítása saját költségvetési forrásból	beruházás (épületbővítés/átalakítás)	város területe		Saját költségvetés
Berényi úti szociális városrehabilitáció (integrált kulcsprojekt)				
Közösségi Ház létrehozása "akcióterületre eső önkormányzati belterületi közúthálózat, járda felújítása" szegregációval veszélyeztetett területen élők felzárkóztatása, beilleszkedésének elősegítése, életkörülmények javítása, közösségi és szociális funkciót szolgáló tevékenységek, közösségi célra hasznosítható épület felújítása, udvarrendezés, zöldfelület felújítása, bel-és csapadékvíz elvezetés felújítása",	ingatlanvásárlás, beruházás, eszközbeszerzés,	Berényi út észak városrész	138	TOP 6.7
Közösségi ház programjai	szolgáltatások, eszközbeszerzés	Berényi út észak városrész	70	TOP 6.9
Hátránykompenzáló programok a körzeti intézményekben	szolgáltatások, eszközbeszerzés	Berényi út észak körzetébe tartozó óvoda és általános iskola	55	TOP 6.9
Szociális bérlakásban élők társadalmi integrációjának elősegítése és lakhatási körülményeinek javítása (integrált kulcsprojekt)				
Franklin utcai szociális bérlakások felújítása, II. ütem	beruházások,	Jamina, Franklin utca	161	TOP 6.7
A szociális bérlakásban élők	szolgáltatások	Franklin és	30	TOP 6.9

társadalmi felzárkóztatását célzó programok		Kolozsvári utcai szociális bérlekások		
Önkormányzati szociális és nem-szociális (népesség megtartó célú) bérlekás állomány bővítése, fejlesztése	beruházás, szolgáltatás	város területe		Önkormányzati költségvetés, lehetőség szerint pályázati forrással kiegészítve
Foglalkoztatást és foglalkoztatási esélyeket növelő program (támogató projekt)				
Foglalkoztatási Paktum létrehozása és működtetése	szolgáltatások, rendezvények	Békéscsaba területe	211	TOP 6.8
Helyi közösségi együttműködés elősegítése(támogató projekt)				
Hátránykompenzáló programok a körzeti Intézményekben	szolgáltatás	város területe	55	TOP 6.9.1
Egészségtudatos közösségek Egészségügyi munkacsoportok működtetése és programok szervezése a lakosság lelki egészségének megőrzése és fejlesztése érdekében	szolgáltatás	város területe	30	TOP-6.9.1
Egészségtudatos közösségek, Programok kisgyermekeknek, kisgyermekes családoknak	szolgáltatás	város területe	28	TOP 6.9.1
Egészségtudatos közösségek Egészségre nevelő és szemléletformáló programok Békéscsabán	szolgáltatás	város területe	50	TOP 6.9.1
Diverzifikált közösségfejlesztés - Ifjúságvédelmi hálózat létrehozása	szolgáltatás	város területe	30	TOP-6.9.1
"Állatbarát vagyok" Jobb feltételek biztosítása az ebeknek program	szolgáltatás, beruházás	város területe, kutyamenhely	40	TOP 6.9.1
Egészségtudatos életmód és egészségkultúra fejlesztése a városi lakosság körében	szolgáltatás	város területe	100	EFOP 1
Lakosság és a segítő szakmákban dolgozók lelki egészségének megőrzése	szolgáltatás	város területe	200	EFOP 1
Fogyatékkal élők támogatását célzó szolgáltatások komplex fejlesztése	szolgáltatás	város területe	100	EFOP 1

Forrás: A631/2016. (XII. 15.) közgy. határozattal módosított Integrált Területi Program és Békéscsaba MJV Polgármesteri Hivatal adatai

V.2.3. Zöldgazdaság fejlesztés

6. sz. táblázat

Önkormányzati tulajdonú intézmények energetikai fejlesztése(hálózatos kulcsprojekt)				
Bölcsődék felújítása	2 intézmény	Város teljes területe	60	Forrással nem rendelkező tervezett fejlesztés
Bölcsődék energetikai felújítása - 6. Sz. Bölcsőde Szigligeti u. 1.	beruházás (átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Százszorszép Művészeti Bázisóvodakomplex energetikai korszerűsítése	beruházás (átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne	67,5	TOP 6.5.1
Kölcsey utca 15. sz. alatti óvoda akadálymentesítése és komplex energetikai korszerűsítése	beruházás (átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne	31,5	TOP-6.5.1
Dr. Becsey Oszkár utcai Óvoda komplex energetikai korszerűsítése	beruházás (átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne	42	TOP-6.5.1

	felújítás)			
Lencsési Óvoda, Pásztor utca 91-93. komplex energetikai korszerűsítése	beruházás (átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne	55,5	TOP-6.5.1
Orosházi u. 2. sz. alatti Óvoda felújítása - Mackó-Kuckó Óvoda komplex energetikai korszerűsítése	beruházás (átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne	120	TOP-6.5.1
Lencsési Óvoda, Pásztor u. 70. komplex energetikai korszerűsítése	beruházás (átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne	52,5	TOP-6.51
Ligeti sori óvoda energetikai korszerűsítése, akadálymentesítése	beruházás (átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne	64,5	TOP 6.5.1
Békéscsabai Szent László Utcai Általános Iskola komplex energetikai korszerűsítése	beruházás (átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Békéscsabai Kazinczy Ferenc Általános Iskola naperóműves rendszere	beruházás (átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Csabapark zöldfelület rekreációs hálózat megerősítése, Lencsési lakótelep rehabilitációja: Szabó Pál tér és a Haán L. tér fejlesztése	beruházás	CsabaPark (ITS akcióterület)	739	TOP 6.3.2
Gyermekélelmezési intézmény komplex energetikai korszerűsítése 1. Számú Iskolacentrum Központi Konyha (Gyulai út. 53-57.)	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Gyermekélelmezési intézmény komplex energetikai korszerűsítése 2. Számú Általános Iskolai Napközi otthonos Konyha (Szabó Pál tér)	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Gyermekélelmezési intézmény komplex energetikai korszerűsítése 3. Számú Óvodai Napközi otthonos Konyha (Orosházi út)	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Gyermekélelmezési intézmény komplex energetikai korszerűsítése 5. Számú Középiskolai Kollégiumi Konyha (Trefort u.)	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Balassi Bálint Magyra Művészetek Háza energetikai korszerűsítése	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	Belváros	126	TOP 6.5
Békéscsabai Jókai Színház energetikai korszerűsítése	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	Belváros	486	TOP 6.5
Munkácsy Mihály Emlékház energetikai korszerűsítése	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	Belváros	18	TOP 6.5
Békés Megyei Könyvtár energetikai korszerűsítése	beruházás (épületbővítés/átalakítás,	Belváros	393	TOP 6.5

	energetikai felújítás)			
Polgármesteri Hivatal energetikai korszerűsítése	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	Belváros	189	TOP 6.5
Andrássy Gyula Gimnázium és Kollégium komplex energetikai felújítása	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény területe	207	TOP 6.5
Békéscsabai Petőfi utcai Ált. Iskola komplex energetikai felújítása	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény területe	179	TOP 6.5
Jankay Tibor Két Tanítási Nyelvű Ált. Iskola komplex energetikai felújítása	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény területe	132	TOP 6.5
Erzsébethelyi Ált. Iskola komplex energetikai felújítása	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény területe	160	TOP 6.5
Trefort u. 2. szám alatti kollégium épület komplex energetikai felújítása	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény területe	183	TOP 6.5
Bartók 12. szám alatti épület energetikai fejlesztése	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény területe	106,5	TOP 6.5.
Békéscsabai Kemény Gábor Logisztikai és Közlekedési Szakközépiskola komplex energetikai korszerűsítése	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Békéscsabai Szent-Györgyi Albert Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium energetikai korszerűsítése	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Békéscsabai Központi Szakképző Iskola és Kollégium komplex energetikai korszerűsítése	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Békéscsabai Bartók Béla Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészeti Iskola és Zeneiskola energetikai korszerűsítése	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Békéscsabai Széchenyi István Két Tanítási Nyelvű Közgazdasági Szakközépiskola és Kollégium energetikai korszerűsítése megújuló energiaforrás felhasználásával	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	Belváros		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Arany János Művelődési Ház komplex energetikai korszerűsítése	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés

Csabagyöngye Kulturális Központ napelemes rendszer kiépítése	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	Belváros		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Árpád-fürdő épületeire napelem elhelyezése	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne	81	TOP 6.5
Lencsési Községi Ház energetikai fejlesztése	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne	51	TOP 6.5
Főenyves u. 1. sz. alatti épület energetikai felújítása	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne	67,5	TOP 6.5
Andrássy út 38. sz. alatti épület energetikai felújítása	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne	72	TOP 6.5
Szabadság tér 9. szám alatti épület (volt munkásór laktanya) energetikai felújítása	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne	102	TOP 6.5
Rózsa utcai iskola energetikai felújítása	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne	256,5	TOP 6.5
Gerlai Általános Művelődési Központ komplex energetikai korszerűsítése	beruházás (épületbővítés/átalakítás, energetikai felújítás)	az érintett intézmény helyszíne		Forrással még nem rendelkező, tervezett fejlesztés
Önkormányzati bérházak energetikai felújítása	7beruházás	Város teljes területe	700	Forrással még nem rendelkező tervezett fejlesztés
Közműhálózat fejlesztés(Hálózatos támogató projekt)				
Békéscsaba komplex energetikai programja	beruházás szolgáltatás eszközbeszerzés	Város teljes területe	15592	Modern Városok Programja

Forrás:A631/2016. (XII. 15.) közgy. határozattal módosított Integrált Területi Program és Békéscsaba MJV Polgármesteri Hivatal adatai

V.3. Modern Városok Program

A Magyar Kormány által 2015-ben indított Modern Városok Programja keretében Magyarország Kormánya és Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata között 2016. április 26-án kötött megállapodásban foglaltaknak, a megállapodás végrehajtását szabályzó 1283/2016. (VI.7.) Korm. határozatban, a Korm. határozat módosításáról szóló 1878/2016 (XII. 28.) Korm. határozatban, valamint a Modern Városok Program végrehajtását szabályzó 250/2016. (VIII.24.) Korm. rendeletben meghatározott projekteknek ill. eljárási szabályoknak megfelelően külön-külön munkacsoportokban az alábbi projektek előkészítése ill. megvalósítása zajlik jelenleg az önkormányzatnál és a partner állami szervezeteknél:

7. sz. táblázat

	Projekt címe	Tervezett összköltség (MVP + EU-s forrás + önerő+egyéb)
1.	Békéscsaba városának bekötése az európai és magyar gyorsforgalmi út hálózatába: M44 fejlesztése	260 000 000 000 Ft
2.	A Fürjesi összekötő út építése	7 000 000 000 Ft
3.	Békéscsaba ipari parkjainak bővítése, iparfejlesztési célra alkalmas területek kialakítása és fejlesztése	4 902 345 000 Ft
4.	Meglévő iparterületek infrastrukturális fejlesztése	3 092 428 550 Ft
5.	A városban már működő iparterületek kiszolgálására: Békéscsabai Intermodális Logisztikai Terminál (BILT)	1 000 000 000 Ft
6.	Intermodális csomópont: a Békéscsabai Repülőtér fejlesztése	1 500 000 000 Ft* és 6 500 000 000 Ft* között
7.	Hűtő-, fagyasztó és feldolgozó üzem létesítése Békéscsabán	14 000 000 000 Ft
8.	Paradicsomsűrítmény üzem létrehozása	3 800 000 000 Ft
9.	Zöldségszárító üzem létrehozása	2 100 000 000 Ft
10.	Békéscsabai térségi vásártér kialakítása	5 540 000 000 Ft (előkészítés: 232 000 eFt)
11.	Nyomdaipari tudás-és képzőközpont létrehozása Békéscsabán	1 949 785 000 Ft
12.	Sportok Háza-városi sportcentrum kialakítása a meglévő sportcsarnokban	635 000 000 Ft
13.	Új multifunkciós sportcsarnok építése	3 800 000 000 Ft (előkészítés: 210 000 eFt)
14.	Fedett, 50 méteres versenyuszoda és gyakorló medence építése	4 000 000 000 Ft (előkészítés: 215 000 eFt)
15.	Békéscsabai Röplabda Akadémia infrastrukturális feltételeinek megteremtése	2 178 000 000 Ft
16.	CsabaPark Gasztronómiai és Élmenypark fejlesztése	2 060 000 000 Ft
17.	Munkácsy negyed-Munkácsy Mihály hagyatékának ápolása és népszerűsítése.	4 356 255 200 Ft
18.	Térségi turisztikai túra-és kerékpárutak fejlesztése	2 259 814 000 Ft
19.	Komplex energetikai program: I. SMART GRID rendszer létesítése	7 266 295 000 Ft
20.	Komplex energetikai program: II. Épületenergetikai beruházások	3 071 000 000 Ft
21.	Komplex energetikai program: III. Geotermikus hőhasznosítás	3 473 456 000 Ft
22.	Komplex energetikai program: IV. SMART közvilágítási rendszer	1 792 787 830 Ft
23.	Komplex energetikai program: V. Intelligens közlekedésvezérlő és környezetkímélő közösségi közlekedési rendszerek	4 089 659 850 Ft
24.	Békéscsabai felsőoktatási képzés fejlesztése	3 522 430 000 Ft (előkészítés: 230 millió Ft)
	ÖSSZESEN (*ha a repülőtér fejlesztés 1,5Mrd	347 389 256 430

	támogatást nyer):	
	ÖSSZESEN (* ha a repülőtér fejlesztés 6,5 Mrd támogatást nyer):	352 389 256 430

Amint a Gazdasági Programban is látható, a TOP-ban dedikált források, valamint az ágazati operatív programok nyújtotta lehetőségek megfelelő alapot adnak ahhoz, hogy Békéscsaba a legfontosabb fejlesztéseket megvalósíthassa. Ugyanakkor ahhoz, hogy a város az ország egyik fontos és fejlődési potenciállal bíró súlypontjaként újraértelmezhesse önmagát, szükséges a kormányzati szerepvállalás. A Modern Városok Programja keretében előkészítés ill. megvalósítás alatt álló projektek katalizátor jellegűek, azok megvalósítása a legtöbb esetben térségi érdekeket is szolgál.

V.4. Önkormányzati vagyonnal való felelősségteljes gazdálkodás

Magyarország Alaptörvénye rögzíti, hogy az állam és a helyi önkormányzat tulajdona nemzeti vagyon. Az Országgyűlés a nemzeti vagyonnak a közérdek és a közösségi szükséglete céljára történő hasznosítása, a természeti erőforrások megóvása, a nemzeti értékek megőrzése és védelme, és a jövő nemzedékek szükségleteinek biztosítása szándékával, a nemzeti vagyonnal való átlátható és felelős gazdálkodás követelményeinek hosszú távú meghatározása érdekében az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény 38. cikk (1) és (2) bekezdése alapján megalkotta a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvényt.

E törvény szabályozza az állam és a helyi önkormányzatok tulajdonában álló vagyon megőrzésének, védelmének és a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodásnak a követelményeit, az állam és a helyi önkormányzatok kizárólagos tulajdonának körét, a nemzeti vagyon feletti rendelkezési jog alapvető korlátait és feltételeit. Ezen törvényben meghatározott elvek mentén az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás részletes szabályait a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény állapítja meg.

A fentieket is figyelembe véve az Önkormányzat vagyonának szerkezetét az 16. *számú táblázat* tartalmazza.

V.4.1. A vagyon szerkezetét befolyásoló főbb tényezők

- Az elmúlt időszakban jogszabályi változások alapján megemelkedett a törzsvagyonon belüli forgalomképtelen vagyoni kör aránya. Ilyen változás volt például a Békéscsabai Jókai Színház műemléki védettségű épületének tulajdonba és nyilvántartásba vétele. A Szent István tér felújításának vagyonértéke is ennek a vagyoni körnek a része.
- A korlátozottan forgalomképes vagyonkör (amely jellemzően az intézményi körbe tartozó vagyont jelenti) aránya az elmúlt időszakban szintén megnőtt, amely oka elsősorban az, hogy az intézményi területen valósultak meg jelentős fejlesztések. Jogszabályi változások nyomán 2015-ben a Munkácsy Mihály Múzeum és a Békés Megyei Könyvtár épületei is önkormányzati tulajdonba kerültek.
- Az üzleti vagyonkör aránya nagyon alacsony az egész állományon belül, a korábbi vagyonértékesítések természetesen ezt a vagyonkört érintették. Az elmúlt időszakban forgalomképes vagyonkör bővítése céljára történő ingatlanvásárlás elenyésző mértékben történt. A 2020-as időszakig azonban a város több olyan fejlesztést hajtott végre, amelyek révén az üzleti vagyonkör mennyiségi és minőségi

gyarapodása várható. Ezek a fejlesztések döntően a TOP illetve a Modern Városok Programon belül valósulnak meg európai uniós és hazai forrásból.

V.4.2 Az önkormányzati vagyon gyarapítása

Az önkormányzati vagyon gyarapítását a TOP és a Modern Városok programon kívül nagymértékben segítik az egyéb pályázati lehetőségek. (Tao támogatások, egyéb hazai források, stb.) Az önkormányzat, mint pályázó mellett szerepet játszanak azok a civil szervezetek, egyesületek, sportszervezetek, akik az önkormányzati tulajdonú ingatlanok használóiként beruházási célú pályázatokon sikeresen vesznek részt. Az elnyert források révén ezek az ingatlanok megújulnak, kibővülnek.

Összhangban a fejlesztési koncepcióinkkal forgalomképes vagyongör bővítését szolgáló ingatlanvásárlásokat kell eszközölni, amellyel a később gazdasági fejlesztések alapját tudjuk megteremteni. Az ingatlanvásárlások egyrészt ipari célú ingatlanok kell, hogy legyenek, segítve a beruházók betelepülését, másrészt hasznosítható ingatlanok, (elsősorban bérlet) melyek kiszámítható módon folyamatosan biztos bevételt jelenthetnek az önkormányzat számára.

Az ipari területek bővítésére nagyon jó példa az, hogy a Dél-Alföldi Operatív Program keretén belül közzétett „Ipari területek, ipari parkok és vállalkozói inkubátorházak infrastrukturális fejlesztésre” kiírt felhívásra Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata 2009-ben pályázatot nyújtott be „Északi Ipartelepen infrastruktúra és üzemcsarnok építése” címmel. Az önkormányzati tulajdonban lévő ipari területen gazdaságfejlesztési célból infrastruktúra kialakítása, úthálózat, közművezetékek kiépítése valósult meg. A terület rendezésével jól hasznosítható, telephelyként működtethető területek alakultak ki, amelyek jelentős része értékesítésre került és beépült, vagy beépítése folyamatban van. A projekt része volt a területen egy 3200 m²-es üzemcsarnok építése, amelyet a csarnok átadása óta folyamatosan bérbeadással hasznosít az önkormányzat, ezzel jelentős bevételre szert téve, amely bevétel a fejlesztési hitelfelvétel mellett további fejlesztések önerejéhez adhat segítséget.

Az ilyen területekre betelepülést választó vállalkozások számára a beruházás-fejlesztésre szánt összeg egy része felszabadul, ennek következtében több forrás jut technológia korszerűsítésre, piackutatásra, fejlesztésre. Hasonló fejlesztéseket a 2014-2020-as TOP források terhére is valósít meg városunk.

V. 4.2.1 Vagyonértékesítésre kijelölhető vagyonelemek

A lakóházépítésre szánt területek értékesítése.

A kormány otthonteremtési programjának köszönhetően, a Családi Otthonteremtési Kedvezmény bevezetésével megélénkült a lakótelkek iránti érdeklődés.

Békéscsaba közigazgatási területén az elmúlt években 15-20 db építési telek került értékesítésre, további telkek értékesítésre történő előkészítése megtörtént ill. folyamatban van. Ez a feladat annak ellenére is fontos, hogy jelentős számú magántulajdonú ingatlant kínálunk eladásra az ingatlanpiacon.

Gazdasági tevékenység folytatására alkalmas telkek értékesítése.

Egyrészt a TOP illetve a Modern Városok Programon belül kialakított iparterületek tartoznak e körbe, másrészt az intézményi körből kivont nagy értékű ingatlanok. Ez utóbbiak értékesítésére azonban a térségre jellemző alacsony vásárlóerő miatt csak középtávon lehet

számítani. Addig is gondoskodni szükséges az állammegóvásukról, ami rövid- ill. középtávon ráfordítást tesz szükségessé.

A vagyoni bevételek felhasználási szabályai

Stratégiai kérdés, hogy a forgalomképes vagyonkör értékesítéséből származó bevétel mire kerül felhasználásra. Az önkormányzat anyagi lehetőségeinek függvényében törekedni kell arra, hogy az ingatlanértékesítésből származó bevételt a gazdaságélénkítést szolgáló vagyonelemek bővítésére használjuk fel, amely lehet ingatlanvásárlás, vagy pályázati önerő.

V.4.3. Az Önkormányzat részesedése vállalkozásokban

8. sz. táblázat

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának saját és nem saját alapítású gazdasági társaságokba befektetett vagyonáról és tulajdoni részarányairól

Befektetés fajtája	GT megnevezése	Névérték (Ft-ban)	Önk.-i tulajdon részaránya
Üzletrészek	Csaba Ügyeleti Egészségügyi Kft.	3.000.000	100,00%
	Csabai Foglalkozásegészségügyi Szolgáltató Kft.	1.500.000	50,00%
	Csaba Belvárosi Parkolóház Fejlesztő és Üzemeltető Kft.	128.570.000	50,00%
	BÉKÉS AIRPORT Kft.	100.000	3,33%
	Békés-Manifest Kft.	250.000	1,60%
	Körösök Völgye Akciócsoport Nonprofit Kft.	10.000	0,67%
Résvények	Bcs. Vagyonkezelő Zrt. (Törzsház)	382.730.000	100,00%
	Alföldvíz Zrt.	1.251.782 000	32,82%
	Békéscsaba 1912 Előre Futball Zrt.	1.500.000	30,00%
	Forrás Nyrt.	827.000	
Társulás	DAREH (Hulladékgazdálkodási rendszer)	3.231.000	13,30%

Forrás: Békéscsaba MJV Polgármesteri Hivatala saját adatgyűjtés(2018.09.30)

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata által tulajdonolt cégek küldetése, hogy megbízható, sokoldalú és sikeres közérdekű vállalkozás legyen a szolgáltatási, a vagyonkezelési, intézmény- és városüzemeltetési szegmensben. Alapvető célkitűzésünk a cégcsoportot a legnagyobb hatékonysággal, az ügyfeleknek nyújtott szolgáltatások minőségének középpontba állításával működtetni. Elvárás, hogy a gazdasági társaságok által nyújtott minőségi szolgáltatások jelentős mértékben hozzájáruljanak a városban élők életminőségének és társadalmi közérzetének javulásához.

VI. 2014-TŐL 2018. ÉVIG A FEJLESZTÉSEKHEZ BEVONT KÜLSŐ FORRÁSOK

VI. 1 Településfejlesztési Operatív Program keretén belül

2016. évben benyújtott, folyamatban lévő pályázatok (TOP)

9. sz. táblázat

Projekt címe	Projektköltség (M Ft)	Támogatási szerződés hatályba lépése	Projekt kezdete	Projekt zárása
Gazdaságfejlesztést és munkaerő mobilitást ösztönző közlekedésfejlesztés <i>Bánát utca – Tessedik Sámuel utca – Vozárik utca és Szemere utca útkorszerűsítésére, valamint kerékpárforgalmi létesítmény megvalósítása.</i>	250	2016.12.12.	2016.09.01.	2018.08.31.
Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése - <i>Lenkey utca 12. szám alatti, 4915 helyrajzi számú ingatlanon található, meglévő óvoda épület átalakítása, felújítása és a meglévő épülethez csatlakozóan új épületrész (bővítmény) építése.</i>	140	2016.08.09.	2016.08.01.	2018.05.31.
Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése - <i>Békéscsaba, Tábor utca 4. szám alatti, 3207/1 helyrajzi számú ingatlanon található, meglévő óvoda épület átalakítása és felújítása.</i>	140	2016.08.09.	2016.08.01.	2018.05.31.
Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése - <i>Békéscsaba, Wlassich sétány 4/1. szám alatti Százszorszép Művészeti Bázisóvoda játszóudvarának felújítása, udvari játékok beszerzése, meglévők felújítása.</i>	36	2016.08.09.	2016.08.01.	2018.05.31.
Fenntartható közlekedésfejlesztés: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Körte sori és Gyulai úti kerékpárút létesítése, ✓ Berényi úti kerékpárút létesítése a Szarvasi út és a Széna utca között, ✓ Pataky László utcai és Franklin utcai kerékpárút létesítése. 	813	2016.11.29.	2016.10.01.	2018.12.31.
Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése - <i>Jaminai orvosi rendelő bővítése, felújítása komplex egészségház részeként.</i>	408	2016.10.25.	2016.08.01.	2018.09.28.

Helyi foglalkoztatási együttműködések a megyei jogú város területén és várostérségében.	1104	2016.08.15	2016.09.01.	2020.06.30.
A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok.	50	2016.08.11.	2016.09.01.	2019.08.31.
Zöld város kialakítása - <i>Belváros rehabilitáció III. ütem – Munkácsy-negyed programfejlesztése.</i>	1000	2016.09.14.	2016.09.01.	2019.04.30.
Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése:	677,8			
✓ <i>Andrássy Gyula Gimnázium és Kollégium – Fiúkollégium és Lánykollégium energetikai korszerűsítése,</i>		2016.12.12.	2016.10.01.	2019.03.31.
✓ <i>Erzsébethelyi Általános Iskola energetikai korszerűsítése,</i>		2016.12.12.	2016.10.01.	2019.03.31.
✓ <i>Jankay Tibor Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola energetikai korszerűsítése,</i>		2016.12.12.	2016.10.01.	2019.03.31.
✓ <i>Petőfi Utcai Általános Iskola energetikai korszerűsítése.</i>		2016.12.12.	2016.10.01.	2019.03.31.
Helyi gazdaságfejlesztés - <i>Városi piac fejlesztése.</i>	740	2016. 12.12.	2016.10.01	2019.11.30.
Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés - <i>CsabaPark fesztiválhelyszín komplex fejlesztése.</i>	1060	2016.12.07.	2016.10.01.	2019.04.01.
Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés - <i>Munkácsy Mihály Múzeum bővítése.</i>	200	2016. 12.07.	2016.12.01.	2019.02.27.

2017. évben benyújtott, folyamatban lévő pályázatok (TOP)

10. sz. táblázat

Projekt címe	Projektméret (M Ft)	Támogatási szerződés hatályba lépése	Projekt kezdete	Projekt zárása
TOP-6.1.1-16-16-BC1-2017-00001 <u>Ipari parkok, iparterületek fejlesztése</u> <ul style="list-style-type: none"> Kétegyházi úti ipari terület fejlesztése Csanádapácai úti ipari terület fejlesztése 	818	2017.10.02.	2017.09.01.	2019.12.31.
TOP-6.1.5-16Gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés - Békéscsaba, Építők útja útépitése, kerékpárforgalmi létesítmény kiépítése a kapcsolódó közműépítésekkel	770	2018.05.30.	2017.12.01.	2020.06.30.
TOP-6.2.1-16 Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése - A 3. számú bölcsőde (Wlassics sétány 4.) korszerűsítése, akadálymentesítése és energetikai fejlesztése	120	2017.08.08.	2017.09.01.	2018.12.31.
TOP-6.2.1-16 Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése- Szegfű u. 11. sz. alatti óvoda korszerűsítése, akadálymentesítése, energetikai fejlesztése	105	2017.08.08.	2017.09.01.	2018.12.31.
TOP-6.2.1-16 Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése - Lencsési út 15. alatti óvoda korszerűsítése a minőségi ellátás érdekében	110	2017.08.08.	2017.09.01.	2018.12.31.
TOP-6.2.1-16 Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése - MIVA bölcsőde korszerűsítése a minőségi ellátás érdekében	60	2017.08.08.	2017.09.01.	2018.12.31.
TOP-6.3.3-16 <u>Városi környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések</u> - Békéscsaba csapadék és belvízhálózat fejlesztése	350	2017.08.29.	2017.09.01.	2019.12.29.
TOP-6.4.1-16 Fenntartható városi közlekedés - Békéscsaba városközpont és Fényes	365	2017.08.30.	2017.10.01.	2019.12.31.

városrész közötti kerékpárforgalmi létesítmények korszerűsítését és megvalósítását.				
TOP-6.4.1-16 Fenntartható városi közlekedés – Békéscsabán				
<ul style="list-style-type: none"> a Szarvasi úton kerékpárút, az Ipari úton és a Tevan Andor utcában gyalog- és kerékpárút, közvilágítás, Szabolcs utcában kerékpárforgalmi létesítmény létesítése 	930	2018.01.18.	2017.11.01.	2020.03.31.
TOP-6.6.1-16-BC1-2017-00001 Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése – Védőnői Centrum kialakítása Békéscsabán	150	2017.10.27.	2017.09.01.	2019.08.31.
TOP-6.6.2-16-BC1-2017-00001 <u>Szociális alapszolgáltatások</u> <u>infrastrukturájának bővítése,</u> <u>fejlesztése</u> - Kossuth utcai, Mokry utcai és Jázmin utcai Idősek Klubjainak felújítása – nappali ellátás korszerűsítése	100	2017.08.29.	2017.09.01.	2019.02.28.
TOP-6.6.2-16-BC1-2017-00002 <u>Szociális alapszolgáltatások</u> <u>infrastrukturájának bővítése,</u> <u>fejlesztése</u> - Bankó András utca 44. szám alatti épület egy részének felújítása és korszerűsítése	74	2017.08.29.	2017.09.01.	2019.01.31.
TOP-6.3.2-16 - Zöld város kialakítása - CsabaPark és környezete fejlesztése a TOP 6.3.2-16 kódszámú „Zöld város kialakítása” című pályázat keretében	739	2017.11.10.	2017.11.10.	2019.12.31.
TOP-6.7.1-16-BC1 – Békéscsaba leromlott városi területeinek rehabilitációja	807,9	2018.01.29.	2018.02.28.	2020.09.30.
TOP-6.9.1-16-BC1 - Helyi szintű komplex programok Békéscsaba területén	283	2018.01.10.	2017.11.02.	2021.05.30.
TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00001 A Békéscsaba, Andrássy út 1. szám alatti Békéscsabai Jókai Színház önkormányzati épület energetikai korszerűsítése	250,5	2018.01.22.	2018.01.15	2019.12.31
TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00002 A Békéscsaba, Luther u. 6. szám alatti Balassi Bálint Magyar Művészetek Háza önkormányzati épület energetikai korszerűsítése	126	2018.01.22.	2018.01.15	2019.12.31
TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00003	73,5	2018.01.10.	2018.01.01	2019.12.31

<ul style="list-style-type: none"> • A Békéscsaba, DrBecsey Oszkár utca 25. önkormányzati épület energetikakorszerűsítése • Békéscsaba, Kölcsey utca 15. szám alatti önkormányzati épület energetikai korszerűsítése 				
<p>TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00004</p> <ul style="list-style-type: none"> • A Békéscsaba, Orosházi út 2. (Mackó Kuckó Óvoda) • a Békéscsaba, Wlassics sétány 4/1. szám alatti (Százszorszép Művészeti Bázisóvoda) <p>önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése</p>	123	2018.01.22.	2018.01.01	2019.12.31
<p>TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00005</p> <ul style="list-style-type: none"> • A Békéscsaba, Pásztor utca 70. ("Napsugárovi") • Békéscsaba, Pásztor utca 91. ("Manóvárovi") szám alatti <p>önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése</p>	108	2018.01.22.	2018.01.01	2019.12.31
<p>TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00006</p> <ul style="list-style-type: none"> • A Békéscsaba, Ligeti sor 16. szám alatti önkormányzati épület (óvoda) • Békéscsaba Trefort utca 2.szám alatti <p>önkormányzati épület energetikai korszerűsítése</p>	247,5	2018.01.22.	2018.04.01	2020.06.30
<p>TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00007</p> <ul style="list-style-type: none"> • A Békéscsaba, Bartók Béla út 12. szám alatti • Békéscsaba, Féja Géza tér 1. (Lencsési Községi Ház) 	157,5	2018.01.22.	2018.04.01	2020.06.30

önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése				
TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00008 <ul style="list-style-type: none"> Békéscsaba, Munkácsy Emlékház Békéscsaba, Szigligeti utca 3.szám alatti (Szigligeti ovi) 	108	2018.01.29.	2018.04.01	2020.06.30
önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése				
TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00009 Békéscsaba, Rózsa u. 21-23. (Erzsébethelyi Általános Iskola telephelye) önkormányzati épület energetikai korszerűsítése	256,5	2018.01.29.	2018.04.01	2020.12.31
TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00010 <ul style="list-style-type: none"> Békéscsaba, Főenyves utca 1. Békéscsaba Andrássy út 38. szám alatti 	139,5	2018.01.29.	2018.04.01	2020.12.31
önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése				
TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00011 <ul style="list-style-type: none"> Békéscsaba Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala (Békéscsaba, Szent István tér 7.) Békéscsaba, Szabadság tér 9. szám alatti 	291	2018.01.29.	2018.05.01	2020.12.31
önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése				
TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00012 <ul style="list-style-type: none"> Békéscsaba Árpád Gyógy- és Strandfürdő (Békéscsaba, Árpád sor 1.) "Jázmin Egészségcentrum" Békéscsaba Könyves utca 66. szám alatti 	118,5	2018.01.29.	2018.05.01	2020.12.31
önkormányzati épületek energetikai fejlesztése				
TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00013	393	2018.01.29.	2018.05.01	2020.12.31

Békés Megyei Tudásház és Könyvtár, Békéscsaba, Kiss Ernő utca 1. szám alatti önkormányzati épület energetikai fejlesztése				
TOP-7.1.1-16-2016-00047 „Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösség-szervezés a városi helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódva”	400	2017.10.09.	2017.09.01	2020.12.31.

VI. 2 Modern Városok Program

VI. 2.1 Rendelkezésre álló támogatói okiratok

11. sz. táblázat

Projekt címe	Támogatói okirat			Támogatás utalása	
	Kiállítás dátuma	Támogatási összeg	Támogatott tevékenység időtartama	2017. évben	2018. évben
Meglévő iparterületek infrastrukturális fejlesztése	2018.05.04	2 771 027 725 Ft			932 849 875
Békéscsabai térségi vásártér kialakítása	2017.12.28	232 000 000 Ft	2017.09.01. - 2021.03.31.	232 000 000	
Nyomdaipari tudás-és képzőközpont létrehozása Békéscsabán	2017.08.16	596 353 400 Ft	2017.04.01.- 2019.06.30.	596 353 400	
Sportok Háza-városi sportcentrum kialakítása a meglévő sportcsarnokban	2017.07.14	635 000 000 Ft	2017.04.01.- 2018.06.31.	635 000 000	
Új multifunkciós sportcsarnok építése	2017.07.13	210 000 000 Ft	2017.04.01.- 2018.06.31.	210 000 000	
Fedett, 50 méteres versenyszoda és gyakorló medence építése	2017.07.13	215 000 000 Ft	2017.04.01.- 2018.06.31.	215 000 000	

Békéscsabai Röplabda Akadémia infrastrukturális feltételeinek megteremtése	2017.07.13	150 000 000 Ft	2017.04.01.- 2018.06.31.	150 000 000	
CsabaPark Gasztronómiai és Élménypark fejlesztése	2017.12.14	1 000 000 000 Ft	2017.11.30. - 2020.04.30.	215 081 714	784 918 286
Munkácsy negyed- Munkácsy Mihály hagyatékának ápolása és népszerűsítése.	2017.12.22	2 956 255 200 Ft	2017.06.01. - 2019.12.31.	290 710 000	1 130 376 300
Wenckheim turista- és kerékpárút kialakítása	2017.12.28	2 259 814 000 Ft	2017.07.01. - 2019.09.30.	132 700 000	1 398 904 000
Komplex energetikai program: I. SMART GRID rendszer létesítése	2017.12.22	3 662 805 400 Ft	2017.10.01. - 2019.12.31.	118 342 200	2 263 776 100
Komplex energetikai program: III. Geotermikus hőhasznosítás	2017.12.22	3 473 000 000 Ft	2017.07.01. - 2019.12.31.	40 000 000	2 433 000 000
Komplex energetikai program: IV. SMART közvilágítási rendszer	2017.12.22	1 792 787 830 Ft	2017.01.01. - 2019.06.30.	15 524 250	1 760 692 330
A békéscsabai felsőoktatás komplex fejlesztése	2018.05.17	230 050 250 Ft	2018.04.01.- 2019.03.31.	-	230 050 250

VI. 2.2 MVP projektek aktuális státuszai projektenként 2018.10.31-i állapot szerint

12. sz. táblázat

	Projekt címe	Státusz
1.	Békéscsaba városának bekötése az európai és magyar gyorsforgalmi út hálózatába: M44 fejlesztése	<p>I. Tiszakürt – Kondoros: 62 km - 145 000 000 000 Ft kivitelezés folyamatban, tervezett befejezés 2019.</p> <p>III. negyedév.</p> <p>II. Kondoros – Békéscsaba: 18 km - eredményes közbeszerzés kihirdetése 2017.12.28-án: Duna Aszfalt. Ennek keretében kiépül a Fürjesi csomópont, amely a 44-es főúthoz körforgalommal fog kapcsolódni. 2018. februárban megtörtént a Kondoros-Békéscsaba szakasz munkaterület átadása, elindult a beruházás. Várható befejezés: 2021. II. negyedév.</p> <p>III. Nagykőrös – Tiszakürt: 31 km. Az ütemet további két részre bontotta 1656/2017. (IX.13.) illetve a 1982/2017. (XII.19.) Korm. határozat: III/a.) NIF Zrt. 2018. júniusban kiválasztotta a Lakitelek-Tiszakürt közötti közel 10 kilométeres szakasz kivitelezőjét. A beruházás, amely magában foglal egy új, négysávós Tisza hidat is, 2018. júliusában indul és várhatóan 2022. II. negyedévéig készül el, visszakötéssel Kecskemét irányába. III/b.) Az M44 és az M5 összekötésére vonatkozó nyomvonal még nem véglegesedett.</p>
2.	A Fürjesi összekötő út építése	<p>Az út fő célja, hogy a teherforgalom ne a városon keresztül bonyolódjon. A NIF Zrt. tájékoztatása alapján a terveket közlekedésbiztonsági auditra benyújtották, engedélyezésre 2018. februárban kerültek benyújtásra. A kivitelezésre vonatkozó építési engedély kiadásra került 2018. június 11-én, BE/ÚO/134/37/208 számon.</p> <p>Az 1982/2017. (XII.19.) korm. határozat szerint a Fürjesi út (M44–4432 közötti összekötő út, Békéscsaba) projekt közbeszerzési eljárásának indítása a NIF Zrt-nél folyamatban van, és várhatóan 2020. IV. negyedévére fog megvalósulni az útszakasz.</p>
3.	Békéscsaba ipari parkjainak bővítése, iparfejlesztési célra alkalmas területek kialakítása és fejlesztése	<p>A 1736/2016. (XII.13.) Kormányhatározat békéscsabai ipari parki fejlesztésére 4 084 345 000 Ft-ot különített el, melynek cél szerinti felhasználását a NIPÜF Zrt. látja el egy országos ipari park hálózat létrehozása révén. Jelenleg mintegy 27 Ha-on, zöldmezős beruházásként folyik az iparterület kialakítása az északi elkerülő és a 47-es út, Mezőberény felé vezető szakasza által határolt területen. A 1745/2017. (X. 17.) Korm. határozat rendelkezik a kijelölt földrészek beruházási célterületté nyilvánításáról. Információink szerint a NIF Zrt. a területek feletti rendelkezési jogot megszerezte, jelenleg az útsatlakozás terveztetését végzi, az engedélyezési eljárás megindult. Megoldandó a fejlesztésre kiválasztott zöldmezős terület megközelítése kerékpárúton, gyalogosan,</p>

		<p>vagy tömegközlekedéssel, melyre a "meglévő iparterületek infrastrukturális fejlesztése" projekt keretében kapott támogatást a város. Ennek a nyomvonala meghatározásra került.</p> <p>A párhuzamosan folyó TOP projektek keretében a Kétegyházi úton 4 Ha-on, a Csanádapácai úton pedig további 15 Ha-on lesznek kialakítva iparterületek (támogatási szerződések rendelkezésre állnak). Utóbbi terület felértékelődését fogja szolgálni a Fürjesi elkerülő út megépülése, amely közvetlen kapcsolatot fog jelenteni az épülő M44-es gyorsforgalmi úttal. A konkrét fejlesztés előkészítése a NIPÜF Zrt-nél folyamatos.</p>
4.	Meglévő iparterületek infrastrukturális fejlesztése	<p>Előzmények: A Modern Városok Program megvalósításáról szóló 250/2016. (VIII. 24.) Korm. rendelet 4/A §-ában foglaltak alapján a Modern Városok Bizottsága „Békéscsaba meglévő iparterületeinek kiszolgálása komplex infrastrukturális fejlesztésekkel” elnevezésű projekt vonatkozásában támogatás nyújtásáról döntött. Támogatói okirat kiállításának időpontja: 2018. május 04. Támogatói okirat iktatószáma: GF/SZKF/339/7/2018. Támogatás összege: 2.771.027.725,- Ft</p> <p>A projekt jelenlegi állása:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Budavári Ingatlanfejlesztő és Üzemeltető Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társasággal az előzetes régészeti dokumentáció (ERD) 1. részének elkészítésére szeptember hónapban megkötésre került a régészeti szolgáltatási szerződés. A szolgáltató az ERD-t 2018. szeptember 21-én leszállította. - A rendelkezésre álló források hatékony felhasználásának tervezéséhez, a megalapozott szakmai előkészítés érdekében a fejlesztés alatt álló Állami Iparterület megközelíthetőségéhez előzetes megvalósíthatósági tanulmány (a továbbiakban: EMT) szeptember hónapban elkészült. - Az Önkormányzat és az Alföldvíz Zrt. „Közterület közművesítése Békéscsaba Csanádapácai úton lévő Csaba Metál Zrt. telephelye irányában - vízellátás és szennyvízelvezetés - kivitelezési munkáira vonatkozó szerződés aláírása megtörtént, a munkaterület átadása október 9-én megtörtént. <p>A projekt további elemeinek előkészítése, tervezési programok összeállítása is folyamatosan halad.</p>
5.	A városban már működő iparterületek kiszolgálására: Békéscsabai Intermodális Logisztikai Terminál (BILT)	<p>A 1532/2017. (VIII. 14.) Kormányhatározat döntése nyomán országos konténer-terminál hálózat létrehozása a cél, amelynek Zalaegerszeg után Békéscsaba lesz a következő helyszíne. Az NFM a fejlesztés előkészítésével és koordinálásával az MNV Zrt-t és a NIPÜF Zrt-t bízta meg. Békéscsaba Önkormányzata megalapozó tanulmányt készített a Békéscsabai Intermodális Logisztikai Terminál (BILT) tekintetében, amelyet 2017. július 10-én munkacsoporti ülésen mutattunk be a NIPÜF részére is, továbbá megküldtük részükre a vonatkozó anyagokat is. A kormányhatározat szerint a feladatra az MNV Zrt. gazdasági társaságot hozott létre (cég elnevezése: Nemzeti Konténerterminál Hálózat Fejlesztő és Üzemeltető Kft., bejegyző határozat kelte: 2017. december 20.), a tulajdonosi joggyakorló az MNV Zrt. Információink szerint jelenleg a Korm. Határozat módosítása napirenden van!</p>
6.	Intermodális csomópont: a Békéscsabai Repülőtér fejlesztése	<p>A fejlesztésnek több változata is készült. A városvezetés térségi szempontokat szem előtt tartva, makrogazdasági viszonylatban tartja fontosnak a repülőtér kifutópályájának hosszabbítását, amely az egész megye turisztikai és gazdasági potenciálját fejlesztené. Információink szerint hamarosan a Kormány elé kerül a Vidéki repülőterek fejlesztési stratégiája, amely tartalma érdemben fogja befolyásolni az itt megvalósítható</p>

		fejlesztéseket!
7.	Hűtő-, fagyasztó és feldolgozó üzem létesítése Békéscsabán	A 250/2016. (VIII. 24.) Kormányrendelet módosításával megoldódni látszik az a finanszírozási modell, amellyel az MVP-n belüli támogatásból nem csak és kizárólag önkormányzat részére lehet támogatást nyújtani. Mivel a Vidékfejlesztési Program a tervezett fejlesztésre nem alkalmas, ezért egyedi, az MVP hazai forrásaira támaszkodó konstrukció kidolgozása szükséges az FM-mel az élelmiszeripari fejlesztésekre. A 258/2017. (IX.7.) kormányrendelet rendelkezik a Békéscsaba területén megvalósuló élelmiszeripari beruházásokkal kapcsolatos közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról.
8.	Paradicsomsűrítmény üzem létrehozása	Mivel a Vidékfejlesztési Program a tervezett fejlesztésre nem alkalmas, ezért egyedi, az MVP hazai forrásaira támaszkodó konstrukció kidolgozása szükséges az FM-mel az élelmiszeripari fejlesztésekre. A 258/2017. (IX.7.) kormányrendelet rendelkezik a Békéscsaba területén megvalósuló élelmiszeripari beruházásokkal kapcsolatos közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról.
9.	Zöldségszárító üzem létrehozása	Mivel a Vidékfejlesztési Program a tervezett fejlesztésre nem alkalmas, ezért egyedi, az MVP hazai forrásaira támaszkodó konstrukció kidolgozása szükséges az FM-mel az élelmiszeripari fejlesztésekre. A 258/2017. (IX.7.) kormányrendelet rendelkezik a Békéscsaba területén megvalósuló élelmiszeripari beruházásokkal kapcsolatos közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról.
10.	Békéscsabai térségi vásártér kialakítása	Az első ütem bruttó 740 millió Ft-ból a TOP terhére valósul meg. A fennmaradó 4 800 000 000 Ft értékű fejlesztés tekintetében a Földművelésügyi Minisztérium készítette elő az MVP Bizottsági előterjesztést. A 76/2017. számú MVP bizottsági döntés a részletes megvalósíthatósági tanulmány és a tervek elkészítésére 232 M Ft támogatás odaítéléséről döntött. Támogató Okirat iktatószáma: GF/SZKF/1114/8/2017. A fejlesztés négy beavatkozási területre irányul: új piac csarnok épület építése; szabadtéri fedett elárusítótér építése; parkolólemez építése és parkolólemez alatti parkoló átépítése; térburkolatok építése, kerítés és kapu építés. A projektmenedzsmenti és a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói feladatokat a Békéscsabai Városfejlesztési Kft. látja el. A projekt jelenlegi állása: A békéscsabai térségi vásártér kialakítását célzó projekthez kapcsolódó tervezési feladatok (tanulmányterv, engedélyezési és kiviteli tervdokumentáció készítése) elvégzése tervezési szerződés keretében tárgyú szerződés 2018. július 16-án aláírásra került. A koncepcióterv és a fenntarthatósági koncepció 2018. október 3-án leszállításra került. A koncepcióterv és a fenntarthatósági koncepció bemutatásra került tervező által 2018. október 5-én. A Kormányhivatal, a megrendelő és a tervező képviselői 2018. október 17-én egyeztetést tartottak az aktuális tervekről. A projekt megvalósítása a meghatározott ütemterv szerint halad..

11.	Nyomdaipari tudás-és képzőközpont létrehozása Békéscsabán	<p>Az MVP Bizottság 2017. május 25-én hozott 18/2017. számú döntése nyomán 2017. augusztus 16-án került aláírásra a Támogatói Okirat, amely nyomán elindulhatott a Békéscsabai Nyomdaipari Tudás-és Képző Központ fejlesztése.</p> <p>A támogatói okirat csak a 2017. évi allokációról szólt, a 2018. évi támogatási összegre vonatkozóan új kérelmet kellett benyújtani. A 2018. évi támogatás igénylése érdekében az MVP Bizottsági előterjesztés felülvizsgálásra, majd megküldésre került a támogató részére. A tervezett projektmegvalósítási határidő: 2019. december 30. A részletes megvalósíthatósági tanulmányra a beszerzési eljárás lefolytatásra került, a nyertes ajánlattevővel a szerződés megkötése megtörtént. A Tanulmány elkészült. A tervezésre és műszaki szakértőkre vonatkozó beszerzési eljárás sikeresen lezajlott, a szerződések aláírása megtörtént. A beszerzendő eszközlista véglegesítése lezárult. A nyilvánosság biztosítására vonatkozó beszerzési eljárást lefolytattuk, a szerződéskötés megtörtént. Engedélyes tervek és látványtervek már rendelkezésre állnak, amiket a tervező a város Modern Város Program Munkacsoport ülésén bemutatott. Az építési engedély kiállításra került és jogerőre emelkedett. A kiviteli tervek elkészítése és a közbeszerzések (nyomdaipari eszközök beszerzése, kivitelezés) előkészítése elindult.</p>
12.	Sportok Háza-városi sportcentrum kialakítása a meglévő sportsarnokban	<p>A projekt tárgya: Sportok Háza kialakítása a Békéscsabai Sportcentrumban - a "Városi Sportsarnok felújítása".</p> <p>Támogatói okirat száma: GF/SZKF/162/7/2017</p> <p>A Támogatói Okiratot a Miniszterelnökség részéről Csepreghy Nándor miniszterhelyettes úr 2017. július 13-án írta alá. A projekt befejezési határidejét 2019. december 31-re módosítottuk, az elszámolható költségek átcsoportosítása megtörtént. A kiviteli tervdokumentáció elkészült és leszállításra került 2018.09.10-én. A hivatalos közbeszerzési tanácsadó kiválasztásra került.</p> <p>- A műszaki ellenőri és a nyilvánosság biztosítása feladatok ellátására beszerzési eljárások indultak 2018. október hónapban. A kivitelezési feladatokra a közbeszerzési eljárás indításának tervezett időpontja 2018. IV. negyedév.</p>
13.	Új multifunkciós sportsarnok építése	<p>A projektek a tervezésre vonatkoznak: a multifunkciós csarnok esetében 210 millió Ft értékben, míg a versenyszoda esetében 215 millió Ft értékben! A tervezésekre vonatkozó támogatói okiratokat Csepreghy Nándor miniszterhelyettes úr 2017. július 13-án írta alá. A tárgyban született kiemelő rendelet értelmében a lebonyolítói feladatokat a BMSK Zrt. végzi. A tervezés során a legnagyobb feladat a tervezett sportkomplexumok környezetbe és egymáshoz illesztése, csatlakoztatva a tervezett energetikai beruházásokhoz is. Mindenképpen számolni kell a közúti kapcsolódási pontok fejlesztésével is. Megkötöttük a keretszerződést a közbeszerzési feladatok teljeskörű ellátására a BMSK zrt-vel. Kiírásra került egy nyílt közbeszerzési eljárás a Részletes Megvalósíthatósági Tanulmányok és koncepciótervek elkészítésére. A közbeszerzési eljárás lezárult, szerződéskötés megtörtént. A teljesítésre rendelkezésre álló idő 120 nap.</p>
14.	Fedett, 50 méteres versenyszoda és gyakorló medence építése	<p>Az energetikai projektekkel (SMART GRID és Geotermikus kaszkádrendszer) a projekt összehangolása kulcsfontosságú. A peremfeltételek egyeztetése zajlik. A módosítási igények (költségátcsoportosítás, határidő hosszabbítás) és a többletforrás biztosítására, valamint a telekvásárlásra vonatkozó kérelem benyújtásra kerültek az EMMI részére.</p>

15.	Békéscsabai Röplabda Akadémia infrastrukturális feltételeinek megteremtése	<p>A Támogatói okiratot a Miniszterelnökség részéről Csepreghy Nándor miniszterhelyettes úr 2017. július 13-án írta alá. Az Okirat módosítását kezdeményeztük a szakminisztériumnál (NFM), amelyben a befejezési határidőt módosítjuk 2019. december 31-re. A 150 millió Ft értékű fejlesztés megvalósítása elindult, mely két részre bontható:</p> <p>1. Békéscsabai Röplabda Akadémia "Vízmű tornaterem felújítása" infrastrukturális fejlesztése 50 millió Ft. A kivitelezési munkák munkaterület átadása megtörtént 2018. március hónapban. A projektrész kivitelezési munkái 2018.08.31-ig befejeződtek, ezen projektrész lezárult.</p> <p>2. Sportszálláshelyek kialakítása a Sportok Házában 100 millió Ft összegben. A kiviteli tervdokumentációjának elkészült 2018. május 31-én leszállításra került</p> <p>- A műszaki ellenőri és a nyilvánosság biztosítása feladatok ellátására beszerzési eljárások indultak 2018. október hónapban. A kivitelezési feladatokra a közbeszerzési eljárás indításának időpontja 2018. IV. negyedév.</p> <p>A 2065/2017. (XII.27.) korm. Határozat további 1.878 millió Ft támogatást biztosít a Magyar Röplabda Szövetség részére a Békéscsabai Röplabda Akadémia kialakítására. Ez utóbbi projekt esetében az építési engedély már a BRSE rendelkezésére áll.</p>
16.	CsabaPark Gasztronómiai és Élmenypark fejlesztése	<p>Az 1641/2017. (IX.11.) Korm. határozat támogatja további 1 000 000 000 Ft-tal a CsabaPark Gasztronómiai és Élmenypark fejlesztését. A CsabaPark a TOP keretében is fejlesztési célterület, azonban az EU-s korlátozások miatt több lényeges elem finanszírozása nem lehetséges. Az MVP-ben tervezett fejlesztésekkel lesz teljes a beruházás. A TOP elem megvalósítása elindult. Támogató Okirat iktatószáma: GF/SZKF/1030/6/2017. A fejlesztéssel kapcsolatban az előzetes megvalósíthatósági tanulmány és egy koncepcióterv elkészült. A projektmenedzsmenti és a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói feladatokat a Békéscsabai Városfejlesztési Kft látja el. Ezen tevékenységekre vonatkozó in house beszerzési eljárások lezajlottak, a szerződések aláírására 2018. március 1-én került sor. Beszerzési eljárás útján a tervező kiválasztásra került, a szerződés aláírására 2018. március 14-én került sor. A tervezői feladatokat a Szász-Terv Mérnökiroda Kft. látja el. A projekt jelenlegi állása:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A beszerzendő eszközök kapcsán a Miniszterelnöki Kabinetiroda az eszköz beszerzésre vonatkozó leírást kért, amelynek az elkészítése folyamatban van. • A projekt engedélyköteles elemei vonatkozásában a Mászótorony, valamint a Kolbászdudvar építési engedélyei jogerőssé váltak. • A drótkötélpálya indító- és érkező állványának engedélyei a Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatal Járási Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala által kiadásra kerültek. • 2018. október 1-én a projekt keretén belül megépítendő kerítések, valamint a beszerzendő eszközök kapcsán a tervezővel és a CsabaParkkal szomszédos terület üzemeltetőjével (Munkácsy Mihály Múzeum) egyeztetés került lefolytatásra. • 2018. október 11-én a projekt keretében készülő kiviteli tervek kerültek ismertetésre a területért felelős alpolgármesterrel. • 2018. október 18-án helyszíni bejárás az engedélyezésre nem kerülő létesítmények, illetve azok elhelyezése kapcsán. • A generál tervezővel a projekthez készülő tervek kapcsán az alábbi időpontokban kerültek lebonyolításra egyeztetések: <ul style="list-style-type: none"> - 2018. október 1. egyeztetés a kiviteli tervek készítése kapcsán. - 2018. október 12. helyszíni bejárás a jelenleg épülő CsabaPark II. ütemnek Modern Városok Program

		<p>fejlesztéseihez kapcsolódásáról.- 2018. október 15. egyeztetés a tervezővel a drótkötélpálya indító és érkező állványának engedélyezése kapcsán, illetve az ahhoz beszerzendő eszközök kapcsán. • Projekt dokumentáció folyamatos rendszerezése. • A projekt adatainak feltöltése és a projekt folyamatos dokumentálása a KÁBER felületen. • Műszaki ellenőr kiválasztását szolgáló beszerzési eljárás előkészítése és lefolytatása folyamatban van. • Műszaki szakértői tevékenység kiválasztását szolgáló beszerzési eljárás előkészítése és lefolytatása folyamatban van. A tervezési munka teljesítési határideje:- Engedélyezési terv: 2018. július 31.- Kiviteli terv: jogerős építési engedély kézhezvételét követő 30. nap (várhatóan: 2018. október 30.)</p>
17.	Munkácsy negyed-Munkácsy Mihály hagyatékának ápolása és népszerűsítése.	<p>Az 1640/2017. (IX.11.) Korm. határozat támogatja a Munkácsy Mihály örökségét ápoló és népszerűsítő Munkácsy-negyed programot az MVP keretében mindösszesen 2 956 255 200 Ft, amely magában foglalja a Beliczey kúria megvásárlását és egy új bábszínház építését, valamint közterületi városépítészeti elemeket is.</p> <p>A projekt az alábbi, megkezdődött TOP-os fejlesztésekkel összhangban valósul meg: Munkácsy Mihály múzeum turisztikai célú fejlesztése: 200 M Ft; Zöldváros fejlesztése, belváros rehabilitációja: 850 M Ft; Könyvtár fejlesztése: 300 M Ft; Munkácsy emlékház energetikai fejlesztése: 50 M Ft;</p> <ul style="list-style-type: none"> - A fejlesztéssel kapcsolatban az előzetes megvalósíthatósági tanulmány és egy koncepcióterv elkészült. - A projektmenedzsmenti és a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói feladatokat a Békéscsabai Városfejlesztési Beruházó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság látja el. Ezen tevékenységekre vonatkozó beszerzési eljárások lezajlottak, a szerződések megkötése megtörtént. <p>A projekt jelenlegi állása:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A Munkácsy Emlékház állandó kiállításának megvalósíthatósági tanulmány-szakmai koncepció elkészült, a tanulmányt a Vállalkozó benyújtotta • Folyamatos egyeztetéseket tartunk a projektterületek érintett intézményeivel, tervezőivel, önkormányzati felelős osztályok képviselőivel. Tervegyeztető megbeszélések lefolytatása három hetenként. • GartenStúdió Kft.: A projekt közterületei és ingatlanjai szabadtér rekonstrukciója és kialakítása közlekedési és zöldfelületekkel, hidak, egységes városképi megjelenést biztosító arculati elemek tervezési feladatai teljesítésének 1. részhatárideje 2018. augusztus 31. volt. MVP Munkacsoport előtt bemutatásra kerültek a tervek. Az 1. részteljesítés megtörtént. Az engedélyes és az engedélyes szintű tervek benyújtásra kerültek, részszámla benyújtásra került. Engedélyeztetési eljárások folyamatban vannak. • Fajzi Építész Stúdió Kft.: Békés Megyei Könyvtár udvar felújítása projektrész kiviteli tervei benyújtásra kerültek, 1. részszámla benyújtásra került. • A projekt kapcsán felmerülő marketing és kommunikációs feladatok teljes körű ellátásának beszerzési eljárását lefolytattuk. A nyertes ajánlattevő a Békéscsabai Médiacentrum Kft. lett. Szerződése aláírásra került. A tevékenység megvalósítása a Megrendelővel egyeztetve folyamatban van.

		<ul style="list-style-type: none"> • A projektben kihelyezésre kerülő szobrok pályázati felhívásait közzétettük, a pályázatok benyújtása november hónapra várható folyamatosan. • A Munkácsy Mihály Múzeumban kialakítandó új állandó kiállítás megvalósításához szükséges ajánlati tervdokumentáció elkészítéséhez kapcsolódó szerződés aláírás alatt van. A nyertes ajánlattevő az Ezüstfont Kft. Ehhez az eljáráshoz kapcsolódóan lefolytattunk szakmai koordináció tárgyban beszerzési eljárást, melynek nyertes ajánlattevője a Magyar Kastélyprogram NKft. lett. • A tervezési eljárások 2018. szeptember, október hónapban befejeződnek. A tervezési szerződések teljesítését követően megkezdjük az építési beruházás tárgyú közbeszerzési eljárások előkészítését. • A szobrok pályázati felhívásaira érkező érdeklődések, kérdések megválaszolása folyamatos.
18.	Térségi turisztikai túra-és kerékpárutak fejlesztése	<p>A 1582/2017. (VIII. 28.) Kormányhatározat rendelkezik a Wenckheim turista- és kerékpárút kialakítása című projekt támogatásáról. Az MVP Bizottság döntését követően a Támogatói Okirat 2017. december 28-i dátummal lett aláírva. Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése a 6/2018. (I. 25.) közgy. határozattal elfogadta a Wenckheim kerékpárút nyomvonalára feltüntetését a Településrendezési Eszközökben. Az Előzetes Régészeti Dokumentáció (ERD1) elkészült a kerékpárforgalmi létesítmény teljes nyomvonalára vonatkozóan (terepbejárás, kutatási terv készítése). Az engedélyezési és kiviteli tervdokumentáció elkészítésére vonatkozó közbeszerzési eljárás lezárult. A megvalósítandó kerékpárforgalmi létesítmény 5 részből áll. A tervezési szerződések aláírása megtörtént. A tervezést megindító egyeztetések valamennyi rész tekintetében lezajlottak. A tervezések folyamatban vannak.</p> <p>A 2. rész tekintetében az engedélyes tervek elkészültek, és a nem engedély köteles szakaszok kiviteli tervei elkészültek, az ehhez kapcsolódó számlák kifizetése megtörtént. A tervezési munka 3. és az 5. része tekintetében szerződés módosítási kérelem lett elfogadva részünkről valamint a közbeszerzési tanácsadó részéről. A szerződésmódosítás elkészült. A 4. rész tekintetében szerződés módosítási kérelmet nyújtott be a Vállalkozó részéről, melyet elfogadtunk. Napokon belül továbbítjuk a közbeszerzési tanácsadó részére. Folyamatban van a turisztikai tanácsadáshoz kapcsolódó részletes megvalósíthatósági tanulmány elkészítése, amely a projekt keretében megvalósítandó turisztikai attrakciók megvalósításához nyújt segítséget.</p> <p>Az attrakciós elemek közül az egyedinek minősített kronoszkóp és az ehhez kapcsolódó szoftver készítésére egyszerű beszerzéssel a vállalkozó be lett szerezve. Az egyedi műszer legyártásához előlegszámla kifizetése megtörtént. Az attrakciós elemek közül a komplex fedett pihenőhelyek, és az egyszerű pihenőhelyek tervezése folyamatban van.</p> <p>Az előzetes környezeti hatásvizsgálat elkészítésére vonatkozó szerződéskötés megtörtént. Az előzetes környezeti hatásvizsgálat elkészítése folyamatban van.</p> <p>A rendezési terv módosításhoz szükséges tervdokumentáció 2018. május hónapban a Kormányhivatalhoz benyújtásra került, azt Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése május hónapban elfogadta.</p> <p>A területszerzéssel érintett ingatlanulajdonosokkal egyeztetés volt a tulajdonszerzés jogcíméről. A</p>

		területszerzéshez kapcsolódóan folyamatban van a kisajátítást helyettesítő adásvételi szerződések megkötése, valamint elindításra kerülnek a kisajátítási eljárások. A békéscsabai nyomvonalhoz tartozó földmérési munkarészek elkészültek, a kisajátítási vázrajzok kettős záradékkal ellátásra kerültek. A szabadkígyósi nyomvonalhoz kapcsolódóan a vázrajzok készítése és záradékolása folyamatban van. A teljes nyomvonalhoz kapcsolódóan a termőföld más célú hasznosításához tartozó végleges határozat rendelkezésre áll.
19.	Komplex energetikai program: I. SMART GRID rendszer létesítése	A SMART GRID projekt az MVP Bizottság elé két külön projektütemként (SMART GRID 1. és 2.) kerül/került beterjesztésre, melyhez a város részéről megalapozó tanulmány készült. Előzetes Régészeti Dokumentáció (ERD) megrendelése megtörtént a teljes kerékpárforgalmi létesítményre vonatkozóan (terepbejárás, kutatási terv készítése műszaki tartalommal), szerződéskötés folyamatban. A SMART-GRID II. kialakítása tekintetében az MVM csoporttal történő stratégiai együttműködés körvonalazódik."A Modern Városok Program keretében Békéscsaba komplex energetikai programjának megvalósítása érdekében támogatás biztosításáról" szól a 1802/2017. (XI.8.) Korm. határozat. A SMART GRID I. és II. ütemére a kormányhatározat 6 194 550 400 Ft fejlesztési forrást irányozott előre 2017-2019. évekre.A SMART GRID I. tekintetében az MVP Bizottsági előterjesztés elfogadásra került, támogatói okirat van. RMT készítés előkészítése folyamatban van. Iktatószám:GF/SZKF/1117/10/2017.A projekt becsült összköltsége: 3.662.805.400, - FtA támogatott tevékenység időtartama: 2017. október 1. – 2019. december 31.A projekt jelenlegi állása:A terveket a szerződéskötéstől számított 7 hónapon belül kell leszállítania a nyertes ajánlattevőnek. A tervezési szerződés alapján elkezdődött a tervezési munka. A szerződéskötéstől számított három hónapon belül el kell készülnie a Részletes Megvalósíthatósági Tanulmányt. A tervezővel kétheti rendszerességgel koordinációs megbeszéléseket tartunk. Az eddigi munka be lett mutatva a város MVP Munkacsoportjának.A SMART GRID II. tekintetében az MVM csoporttal történő együttműködés még több nyitott kérdést tartalmaz, így a főfelelős minisztérium nem tudta véglegesíteni az MVP Bizottsági előterjesztést. Ennek az egyeztetése jelenleg is folyamatban van. Jelenleg a 1802/2017. (XI.8.) Korm. határozat módosítása van folyamatban, hogy a 2017. évre allokált 200 M Ft forrás átütemezésre kerüljön és legalább az előkészítésre kerüljön kiállításra egy támogatói okirat még ebben az évben.
20.	Komplex energetikai program: II. Épületenergetikai beruházások	TOP források terhére. Az épületenergetikai beruházásokat az Önkormányzat a TOP-ból tervezte megoldani. Jelenleg stratégiai döntés szükséges a megváltozott pályázati feltételek miatt, ugyanis jelentős, az Önkormányzat saját forrásait meghaladó önerő vállalása szükséges ahhoz, hogy a tervezett fejlesztéseket megvalósíthassuk. Az összes fejlesztés megvalósulása ellenére a TOP keretében a városra allokált indikátorvállalások bizonyosan nem lesznek teljesíthetőek. Az irányító hatósággal folyamatos a tárgyalás, de eredménytelen. Más városok is hasonló problémával küzdenek információink szerint.
21.	Komplex energetikai program: III. Geotermikus hőhasznosítás	A Kormány-előterjesztéshez az önkormányzat megalapozó tanulmányokat készített, amelyek az NFM Zöldgazdaság Fejlesztési Főosztályának 2017. június 30-án kerültek leadásra. "A Modern Városok Program keretében Békéscsaba komplex energetikai programjának

		<p>megvalósítása érdekében támogatás biztosításáról" szól a 1802/2017. (XI.8.) Korm. határozat. A Geotermikus kaszkárendszer tekintetében a kormányhatározattal összhangban 3 473 000 000 Ft fejlesztési forrást hagyott jóvá az MVP Bizottság. Iktatószám:GF/SZKF/1118/8/2017.</p> <p>A projekt becsült összköltsége: 3.473.000.000, - Ft</p> <p>A támogatott tevékenység időtartama: 2017. július 1. – 2019. december 31.</p> <p>A projekt jelenlegi állása:</p> <p>A tervezési szerződés alapján elkezdődött a tervezési munka. A szerződéskötéstől számított három hónapon belül el kell készülnie a Részletes Megvalósíthatósági Tanulmányt. A tervezővel kétheti rendszerességgel koordinációs megbeszéléseket tartunk. A kúthelyszínek és az eddigi munka be lett mutatva a város MVP Munkacsoportjának.</p>
22.	Komplex energetikai program: IV. SMART közvilágítási rendszer	<p>A Kormány-előterjesztéshez az önkormányzat megalapozó tanulmányokat készített, amelyek az NFM Zöldgazdaság Fejlesztési Főosztályának 2017. június 30-án kerültek leadásra. "A Modern Városok Program keretében Békéscsaba komplex energetikai programjának megvalósítása érdekében támogatás biztosításáról" szól a 1802/2017. (XI.8.) Korm.határozat. A SMART közvilágítás kialakítása tekintetében a kormányhatározattal összhangban 1 792 787 830 Ft fejlesztési forrást hagyott jóvá az MVP Bizottság.</p> <p>A projekt megvalósítása megkezdődött, a projektmenedzsment megbízása megtörtént, a közbeszerzési szakértőkkel és a részletes megvalósíthatósági tanulmány készítésére megtörtént a szerződések megkötése. Az RMT határidőben, 2018. szeptember 12-re elkészült. A további beszerzési eljárások a tervezésre vonatkozóan előkészítés alatt vannak. Az 1. Előrehaladási jelentés benyújtásra került a Támogató Szervezet felé.</p>
23.	Komplex energetikai program: V. Intelligens közlekedésvezérlő és környezetkímélő közösségi közlekedési rendszerek	<p>A Kormány-előterjesztéshez az önkormányzat megalapozó tanulmányokat készített, amelyek az NFM Zöldgazdaság Fejlesztési Főosztályának 2017. június 30-án kerültek leadásra. "A Modern Városok Program keretében Békéscsaba komplex energetikai programjának megvalósítása érdekében támogatás biztosításáról" szól a 1802/2017. (XI.8.) Korm. határozat. Az Intelligens közlekedésvezérlő és környezetkímélő közösségi közlekedési rendszerek kialakítása tekintetében a Korm. határozat 4 089 659 850 Ft támogatás biztosításáról döntött. Az MVP Bizottsági határozat meghozatalához szükséges a Nemzeti Autóbusz Beszerzési Bizottság támogató nyilatkozata is, amelyet 2017-ben már nem lehetett beszerezni. Jelenleg a 1802/2017. (XI.8.) Korm. határozat módosítása van folyamatban, hogy a 2017. évre allokált 127 M Ft forrás átütemezésre kerüljön és legalább az előkészítésre kerüljön kiállításra egy támogatói okirat még ebben az évben.</p>

24.	Békéscsabai felsőoktatási képzés fejlesztése	<p>A projektnek 4 fő ága van, amelyek csak együtt haladhatnak és csak mindegyik sikere esetén beszélhetünk az MVP-ben meghatározott cél eléréséről:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Motivált fenntartó megtalálása. MEGTÖRTÉNT: 2108.02.01-től Gál Ferenc Főiskola lett a fenntartó 2. PPP konstrukció konszolidálása MEGTÖRTÉNT: az EMMI tájékoztatása alapján már mindkét érintett ingatlan pénzügyi terhet az állam megváltotta. Az ingatlanok vagyongazdálkodásba adása tekintetében egyeztető tárgyalások folynak az új fenntartó GFF, az Önkormányzat és az MNV Zrt. között. 3. MVP-ben tervezett infrastrukturális fejlesztések és eszközpark bővítése. RÉSZBEN MEGTÖRTÉNT: a tervezésre vonatkozóan Támogatói Okirat született. 4. Az új fenntartó részére oktatásfejlesztési támogatás biztosítása az új képzések elindításához, szükség szerinti akkreditálásához - MÉG NINCSEN MEGOLDVA <p>A 2018. május 17-én kiállított támogatói okirat a tervezett infrastruktúra-fejlesztések előkészítésére biztosít 230 M Ft forrást, amelyből elsősorban részletes megvalósíthatósági tanulmány, valamint a felújítás előkészítésre engedélyes és kiviteli tervek fognak készülni. Cél, hogy 2019-ben már megalapozott támogatási igényt lehessen megfogalmazni a megvalósításra benyújtandó MVP Bizottsági előterjesztésben.</p> <p>Az új fenntartó részére az oktatásfejlesztési támogatás biztosítás továbbra is megoldandó feladat, amely egyéb forrásokból történhet.</p> <p>Az RMT készítésére a vállalkozó kiválasztásra került, folyamatban van a szerződéskötés. A további szükséges eljárások (közbeszerzés, nyilvánosság, eszközbeszerzés, tervezés) előkészítés alatt vannak.</p>
-----	--	--

VI. 3 Hazai forrásból megvalósított pályázatok

13. sz. táblázat

	Hazai nyertes pályázatok 2014-2018		
	Projekt megnevezése	Elnyert támogatási összeg	Támogatási szerződés megkötésének dátuma
1.	Arany János Emlékév	8 600 000 Ft	2017.05.18
2.	Békéscsaba Hősök temetője felújítás	8 584 245 Ft	2017.08.28
3.	MLSZ Országos Pályaépítési Program keretében – kisméretű műfüves labdarúgópálya megépítése - CsabaPark (futballpálya azonosító száma: 15/9-2-761/1)	20 804 378 Ft	2018.10.30
4.	MLSZ Országos Pályaépítési Program keretében – kisméretű műfüves labdarúgópályák megépítésére - Sportcsarnok (futballpálya azonosító száma: 16/10-2-813/1)	21 923 872 Ft	2018.10.30
5.	MLSZ Országos Pályaépítési Program keretében – kisméretű műfüves labdarúgópályák megépítésére - Sportcsarnok (futballpálya azonosító száma: 16/10-2-813/2)	20 944 202 Ft	2018.10.30
6.	A Nemzeti Stadionfejlesztési Program keretében a békéscsabai Kórház utcai stadion fejlesztése	1 745 077 790 Ft	2017.01.27
7.	Fekete Pál Gyűjtemény kibővítése: '56-os Emlékszoba kialakítása	3 000 000 Ft	2016.07.14
8.	'56-os emlékv Békéscsabán - programsorozat	3 000 000 Ft	2016.07.18
9.	Gyepmesteri telep korszerűsítése	1 124 146 Ft	támogatási szerződés aláírása folyamatban
10.	A Békéscsaba, Szent István tér 7. alatti Városháza épület nyílászáró cseréjének és felújításának befejező ütemére	4 000 000 Ft	támogatási szerződés aláírása folyamatban
11.	A Békéscsaba, Szent István tér 7. alatti Városháza nyílászárócseréjének és felújításának folytatására	2 000 000 Ft	2016. június 7.
12.	A Békéscsaba, Szent István tér 7. alatti Műemléki védettségű Városháza Épület Nyílászáróinak cseréjére, felújítására, lépcsőház dilatáció helyreállítására	4 900 000 Ft	2013. november 11.
13.	Járasszékhely múzeumok 2016. évi szakmai támogatása – Eszközbeszerzés a Munkácsy Mihály Múzeum állományvédelmi helyszíni bejárásaihoz	3 307 000 Ft	2016. július 28.
14.	Családok Átmeneti Otthona és Gyermekek Átmeneti Otthona felújítása	18 557 000 Ft	2015. június 17.
15.	Muzeális intézmények szakmai támogatása (Kubinyi Ágoston Program 2016) – Munkácsy Mihály Múzeum Csabai Tanya és Gabonatermesztés-történeti Kiállítóhelye (Békéscsaba, Gyulai út 65.) állandó kiállításának felújítása	3 000 000 Ft	2016. július 28.

16.	Jedlik Ányos Terv – Elektromos töltőállomás alprogram helyi önkormányzatok részére 3 db „A” típusú töltőállomás	7 428 000 Ft	2017. június 12.
17.	Járasszékhely múzeumok támogatása (2017) – Számítástechnikai eszközök beszerzése a Munkácsy Mihály Múzeum műtárgyainak és dokumentumainak digitalizálásához	2 900 000 Ft	
18.	Közlekedésbiztonsági díj 2016., 2017.	Közlekedésbiztonsági díjjal elnyert eszközök közlekedésbiztonsági védőfelszerelések, láthatósági eszközök, KRESZ pálya elemek, közlekedési eszközök – kerékpárok, rollerek – használati és módszertani útmutató a KRESZ-pályához	Eszközök átadás-átvétele 2016. évben: 2016. május 30. Eszközök átadás-átvétele 2017. évben: 2017. június 17. <i>2018-ban nem volt meghirdetve a pályázat. A korábbiakat értékelték és Békéscsaba I. díjat nyert a közlekedésbiztonság növelése érdekében végzett folyamatos munkájáért</i>
19	Békéscsabai Előre Tenisz Klub tenispálya felújítása és korszerűsítése	6 000 000 Ft	2017.12.27. a támogatói szerződés módosítása folyamatban van
20	Mackó-Kuckó Óvoda felújítása, energetikai fejlesztése	30 000 000 Ft	2018.02.13.
21	Családbarát Önkormányzat Díj		Díjátadó: 2018. október 19. (Országház, Vadász terem)
22	Testvér-települési programok és együttműködések – <i>Békéscsaba 300 nyitórendezvénye a testvérvárosokkal</i>	1 450 000 Ft	2018.06.28.
23.	Muzeális intézmények szakmai támogatása (Kubinyi Ágoston Program) – Munkácsy Mihály Múzeum fejlesztése	14 000 000 Ft	A támogatási szerződés aláírása folyamatban van

VII. ÖSSZEGZÉS

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata az önkormányzati törvény rendelkezései szerint minden ciklusban megalkotja a gazdasági programját és következetesen törekedett és törekszik annak megvalósítására. A 2014-2020 ciklusban elérhető Európai Unió forrásokra épülő pályázati rendszernek köszönhetően, a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban foglalt célkitűzéseket, valamint a Modern Városok Program adta lehetőségeket is figyelembe véve az előttünk álló években is előre tervezett fejlesztési program szerint folyhatnak a város beruházásai.

Megnyíltak a TOP programkeretében a fejlesztési források és bár bizonyos kötöttségek mellett, de megnövelték a város mozgásterét, további gazdasági fejlesztésének a lehetőségét. A TOP program keretében megvalósítandó fejlesztések listája és műszaki tartalma a város Integrált Területi Programjában pontosan körvonalazott, megvalósításuk a legtöbb projekt esetében folyamatos. Természetesen nem csak erre a forrásra, hanem ágazati forrásokra is igényt tartunk, illetve pályázunk, de jelenleg ez a biztosan megítélt támogatás.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban biztosított 13,23+1,7 Mrd Ft keretösszeget túlmenően kiemelten fontos fejlesztési és fejlődési lehetőséget kínál a Modern Városok Program. A Magyar Kormány által 2015-ben indított Modern Városok Program keretében együttműködési megállapodást írt alá 2016. április 26-án Orbán Viktor miniszterelnök és Szarvas Péter polgármester, amely Békéscsaba városa számára számos közép-és hosszú távú fejlesztési lehetőséget nyitott meg. A fejlesztések részletes szakmai tartalmát a kormányzattal közösen kellett kidolgozni 2016 és 2017 során.

Mindezek mellett azonban azzal kell számolnunk, hogy a gazdasági programban tervezett fejlesztések egy részére nem lesz elegendő sem az európai uniós, sem az állami költségvetésből biztosított forrás, de az önkormányzat rendelkezésére álló saját anyagi eszközök is korlátozottak. A fejlesztések egy részének megvalósításához a fenti forrásokon túlmenően fejlesztési hitelek igénybevételére is szükség van a program időtávjában és biztos, hogy elegendő forrás hiányában maradnak még fejlesztési feladatok a következő önkormányzati ciklus időszakára is.

Ugyanakkor meg kell említeni, hogy a gazdasági program végrehajtása során célszerű ragaszkodni az elmúlt időszakban követett gazdasági fejlesztési stratégiához, vagyis a program megvalósítása mellett fenn kell tartani a város stabil működését. A gazdasági program végrehajtása során a relatíve alacsony saját forrásképződésre tekintettel – figyelembe véve azt is, hogy a program sok eleme e saját források növelését is célozza – törekedni kell a 2014-2020-as időszakban rendelkezésre álló források maximális kihasználására. A megelőző 4 éves ciklusban is több mint 100 önkormányzati projekt keretében mintegy 35 Mrd Ft EU-s és hazai fejlesztési forrás érkezett a városba. A jelen ciklusban még ennél is többre törekszünk és számítunk, ami a gazdasági program mind teljesebb megvalósítását teszi szükségessé.

A gazdasági program céljai, elemei, projektjei a város életének teljes területét átfogják (gazdaságfejlesztés, turizmus, infrastruktúra fejlesztése, intézményhálózat, zöldgazdaság stb.), fokozottan törekedve a gazdaság fejlesztésére és a munkahelyek teremtésére, illetve új elemként a munkaerő kínálat bővítésére is.

Emellett a város gazdasági programja részének tekintjük azokat az állami beruházásokat is, amelyek jelentős mértékben érintették és érintik a várost. E központosított megvalósított beruházásokat Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata folyamatosan szorgalmazza, és megtesz minden elvárhatóat ezek sikere érdekében. Ezek között meg kell említeni

elsősorban az építés alatt álló M44 gyorsforgalmi utat az ún. Fürjesi elkerülő úttal együtt, a Budapest-Lökösháza vasúti fővonal Békéscsabát érintő – megvalósult – fejlesztéseit, valamint az előkészítés alatt álló Békéscsaba – Lökösháza ütemet, továbbá a 47-es út immár lezárult rehabilitációját Békéscsaba és Mezőberény között, illetve Szeged irányába, valamint a Szeged Debrecen közötti 2*2 sávós közúti kapcsolat kialakításának előkészítését [1656/2017. (IX. 13.) Korm. határozat].

A Modern Városok Program keretében a városunk által javasolt és a kormányzat által elfogadott egyes fejlesztési elemek egy része is állami beruházként ill. állami részvétellel valósulhatnak meg (pl. iparterületek bővítése, logisztikai konténerterminál, stb.). A munkahelyteremtés mellett fontos a munkavállalók képzettségének és lakhatási lehetőségeinek javítása.

A 2014-2020-as időszak gazdasági programja az alábbi hármas célkitűzés megvalósítását szolgálja:

1. Stabilitás

- A fejlesztéseknek összhangban, egyensúlyban kell lennie az önkormányzat jogszabályokban előírt és felvállalt kötelezettségeivel, így a gazdasági programnak szerves része a fejlesztési célok kijelölése és megvalósítása mellett az önkormányzat és intézményrendszerének biztonságos működőképessége, a működés folyamatos és zavartalan biztosítása, ezen belül elsősorban a kötelező önkormányzati feladatok ellátása, és biztosítani kell a korábban vállalt pénzügyi kötelezettségek maradéktalan teljesítését is.
- Törekedni kell arra, hogy a megvalósítani tervezett fejlesztésekhez találjuk meg azokat a külső forrásokat, amelyek a legkevesebb önkormányzati saját erő biztosítását igénylik.
- A fejlesztési program megvalósítása során kiemelt szerepet kell biztosítani a fenntarthatóság szempontjainak, a takarékosabb, olcsóbb feladatellátást biztosító fejlesztéseknek, és a megújuló erőforrások felhasználásával kombinált azon energiahatékonysági beruházásoknak, amelyek révén a város kiadásai tartósan csökkenthetők, illetve az új fejlesztések pénzügyi fenntarthatósága növekszik.

2. Fejlődés

- Kiemelten fontos, lehetőleg külső pályázati források megkeresésével a további, városi infrastrukturális fejlesztések megvalósítása is. Olyan esetekben, ahol uniós pályázati forrás, vagy hazai költségvetési forrás – a mindenkor érvényes feltételek alapján – nem, vagy nem megfelelő mértékben áll rendelkezésre (pl. jelenleg belterületi utak további felújítása és fejlesztése vagy a járdaépítések területén), ezekhez a fejlesztésekhez saját forrásokat, illetve a szükséges és ésszerű mértékig fejlesztési hitelforrásokat kell biztosítani, hogy a közmű- és infrastrukturális ellátottság feltételei is tovább javuljanak.
- A már több éve ismert, elhatározott vagy meg is tervezett gazdaság-, intézmény- vagy infrastruktúra fejlődést támogató beruházási programok mellett új, az élehető város céljait segítő fejlesztési elképzeléseknek is teret kell adni. A teljesség igénye nélkül ilyenek a Munkácsy Negyed, a Zöld Város rehabilitációs program, a békéscsabai híd-, sétány és Élővíz csatorna felújítási program, vagy éppen a sportinfrastruktúra fejlesztését célzó tervek. Ezek egy részének a megvalósulására a Modern Városok Program ill. egyéb hazai források felhasználása keretében nyílik lehetőség.

3. Helyi gazdaság fejlesztése, új munkahelyek létrehozása

- Az önkormányzat az itt működő vállalkozások fejlődését, fejlesztéseit kívánja támogatni, elősegíteni, velük szorosabb együttműködésre, továbbá újabb befektetők letelepítésére törekszik, ezáltal is erősítve a helyi gazdaságot, a város megyében betöltött gazdaságközponti funkcióját és közvetetten a munkahelyteremtés fontosságát. A munkahelyteremtés mellett fontos olyan esélyek biztosítása is, amelyek a képzettséget és a lakhatási lehetőséget is javítják, valamint járási szinten a Foglalkozási Paktum részeként és más eszközökkel is, egyre erőteljesebben kell törekedni a vállalkozásoknál megjelenő munkaerőhiány csökkentésére.
- Meghatározó jelentőségű állami fejlesztés – amelyről kormányhatározat rendelkezik – eredményeként legkésőbb 2022-ig eléri Békéscsabát az M44-es út (1505/2016 (IX. 21.) Korm. határozat valamint a 1656/2017. (IX. 13.) Korm. határozat), ami jelentősen javíthatja a város pozícióját, befektetőket vonzhat a városba, az erre való felkészülés a gazdasági program egyik súlypontja. Mind az iparterületek kialakítását célzó, mind az élhető várost támogató programelemek, mind a képzett humán erőforrás biztosítását közvetlenül vagy közvetve elősegítő fejlesztések a helyi gazdaság fejlődését, erősödését kívánják szolgálni.
- Kiemelt gazdaságfejlesztési projekteknek tekintjük a programon belül az – elképzeléseink szerint – állami, illetve gazdasági szereplők közreműködésével megvalósuló következő programelemeket:
 - Békéscsabai hűtőház fejlesztése termelői összefogással.
 - További élelmiszeripari üzemek létrehozása (zöldségszárító és paradicsomlé előállító üzem).
 - Új, iparfejlesztésre alkalmas területek kialakítása.
 - A már megvalósult turisztikai-idegenforgalmi fejlesztések folytatása, amelyek újabb kitörési pontot kínálnak a város életében.
 - A térségi vásártér (piac) fejlesztési projekt, amely a mezőgazdaságban, élelmiszeriparban tevékenykedő kistermelők és kisvállalkozások újjáélesztését, fejlődését segíti elő, egyúttal jó minőségű élelmiszer ellátást biztosít a város lakosságának.
 - Modern Városok Program egyes gazdaságfejlesztést szolgáló további projektjei (Komplex energetikai program, Logisztikai Terminál, Iparterületi fejlesztések, Békéscsabai repülőtér fejlesztése, Békéscsabai Felsőoktatás fejlesztése stb.)

A város felzárkóztatása az országos átlaghoz felgyorsult, fokozatosan javul az itt élők életminősége, a város élhetősége. Javult Békéscsaba imázsa, vonzereje, úgy a turizmus, mint a gazdaság tekintetében. Jelentős európai és állami ágazati források kerültek bevonásra a fejlesztések területén.

A Kormányzat 2013-14-ben a város teljes adósság állományát átvállalta, ezzel lényegesen hozzájárult a költségvetés tehermentesítéséhez. Ennek is köszönhető, hogy komoly anyagi forrásokat mozgósító programok zajlottak és zajlanak a városban, ami lényegesen hozzájárult a város térségi, megyei központi szerepének erősítéséhez (pl. város rehabilitáció, csatornázás, iparterületek kialakítása, egészségügy fejlesztése, járda- és útfelújítási program stb.). Megvalósult a CsabaPark program I. üteme és ehhez kapcsolódóan a csabai kolbász, mint Hungarikum bevezetése, marketingje, a városi piac korszerűsítése, fejlesztése, a kistermelők lehetőségeinek bővítése.

Jelentős energia-megtakarítást és ezáltal költségmegtakarítást jelentő beruházások történtek és történnek folyamatosan(fürdő, intézmények, közvilágítás, geotermia, megújuló energia), ezáltal is hozzájárulva a környezetvédelemhez, az élhetőséghez. Jó a kapcsolat a városban működő kisebb és nagyobb gazdasági szereplőkkel, immár 10 éve működik sikeresen és hatékonyan a vállalkozás-fejlesztési támogatási rendszer, melynek révén több mint 200 munkahely létesítéséhez, és több száz kisvállalkozás fejlődéséhez tudott a város segítséget nyújtani. Elindult egy vállalkozásokat segítő befektetői program is, amely azon túl, hogy a városba igyekszik vonzani új vállalkozásokat, segíti a már itt működő vállalkozásokat is azzal, hogy útmutatást, tájékoztatást és segítséget nyújt a megfelelő információs és gazdálkodási környezetet bemutatása révén.

Folyamatosak az infrastrukturális fejlesztések, az út- és járdaépítési programok. A megelőző Uniós ciklusban főleg infrastrukturális fejlesztésekre nyílt források, lehetőségek, amit a város jó hatékonysággal meg is szerzett. Több mint 35 Mrd Ft fejlesztési forrást sikerült lehívnunk pályázati úton. Ezen felül a városban működő vállalkozások is több tíz Mrd Ft pályázati úton elnyert pénz révén tudtak fejleszteni.

A város mindent megtesz azért, hogy a képzési struktúrát a városban lévő vállalkozások igényeit figyelembe véve alakítsa ki. Fontos stratégiai cél a 2018-tól új fenntartóval működő városi felsőoktatás megtartása, fejlesztése, a képzésnek a piaci igényekhez formálása, amihez több programmal is igyekszik csatlakozni a város, pl. ösztöndíj program a fiatalok számára.

Pályázatainkban, fejlesztéseink során elsősorban a 100% támogatási intenzitású lehetőségeket kívánjuk kihasználni, (bár az elmúlt időszak elindított TOP-os fejlesztései megmutatták, hogy egyes esetekben a korábban önerő nélkülinek gondolt fejlesztésekhez helyi saját forrást kell biztosítani), de törekszünk arra, hogy ágazati forrásokból is lehetőleg a legnagyobb támogatási intenzitású pályázatokon induljunk, hiszen a csabai vállalkozások tiszteletreméltó adó-hozzájárulásai mellett is, a mindig jelenlévő lakossági igények kielégítésére a saját forrásaink korlátozottak.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének szándékai szerint a jelen gazdasági program a fenntarthatóság, a működőképesség, a biztonság, a növekedés elveinek szigorú, maradéktalan és következetes betartásával biztosíthatja városunk, Békéscsaba sikeres fejlődését és a lakosok élhető otthonát a 2014-2020-as időszakra és talán hosszabb távon, az utánunk jövő nemzedékek számára is.

Stratégiai célok a TOP források terhére

14. sz. táblázat

TOP 6. prioritás intézkedései	6.1 Gazdaság-fejlesztés	6.2 Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése	6.3 Gazdaság-élénkítő és népesség-megtartó városfejlesztés	6.4 Fenntartható városi közlekedés-fejlesztés	6.5 Önkormányzatok energia-hatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése	6.6 Városi közszolgáltatások fejlesztése	6.7 Leromlott városi területek rehabilitációja	6.8 Gazdaság-fejlesztéshez kapcsolódó foglalkoztatás-fejlesztés	6.9 Társadalmi kohéziót célzó helyi programok	összesen
Az 1562/2015. (VIII. 12.) Korm. Határozat 2. mellékletének 2. táblázatában rögzített összeg, illetve a forráscserét követően rögzített összeg (Mrd Ft)	3,068	0,711	2,089	1,178	3,071	0,674	1,005	1,104	0,333	13,233
A területi szereplő rendelkezésére álló, az MVP-vel növelt összege (Mrd Ft)	3,068 + 0,770 (MVP), azaz összesen 3,838	0,711	2,089	1,178 + 0,930 (MVP), azaz összesen 2,108	3,071	0,674	1,005	1,104	0,333	14,93

Forrás: Békéscsaba MJV Polgármesteri Hivatala saját adatgyűjtés

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata által meghirdetett vállalkozói pályázatok

	Nyertes pályázatok adatai								
	Munkahelyteremtés			Technológia fejlesztés			Újonnan induló startup		
Beadás ideje	Új munkahely (db)	db	Támogatás	Megpályázott össz.	db	Támogatás	Megpályázott össz.	db	Támogatás
2008	4	4	1 615 596 Ft	29 011 162 Ft	18	11 275 623 Ft			0 Ft
2009	18	18	8 355 146 Ft	81 685 769 Ft	67	40 904 801 Ft			0 Ft
2010	16	16	5 535 576 Ft	77 139 831 Ft	49	34 814 359 Ft			0 Ft
2011	30	30	16 389 779 Ft	38 855 538 Ft	37	12 068 411 Ft			0 Ft
2012	20	16	10 794 870 Ft	0 Ft	0	0 Ft			0 Ft
2013	13	10	8 400 000 Ft	0 Ft	0	0 Ft			0 Ft
2014	21	16	12 341 436 Ft	33 997 929 Ft	35	15 745 728 Ft			0 Ft
2015	37	27	20 122 020 Ft	52 839 293 Ft	54	20 574 303 Ft			0 Ft
2016	36	29	21 829 290 Ft	75 376 216 Ft	76	36 014 829 Ft	12 516 365 Ft	8	8 818 881 Ft
2017	15	10	8 725 092 Ft	43 675 675 Ft	42	22 614 942 Ft			
2018				10 686 197 Ft	23	9 304 919 Ft			
Összesen:	210	176	114 108 805 Ft	443 267 610 Ft	401	203 317 915 Ft	12 516 265 Ft	8	8 818 881 Ft
Támogatás összesen:	326 245 601 Ft								

Forrás: Vagyongkezelő Zrt. adatszolgáltatása alapján

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának vagyonkimutatása 2017.12.31-én (ezer forintban) 16. sz. táblázat

BEFEKTETETT ESZKÖZÖK																																				
Költségvetési szerv megnevezése	Immateriális javak (korlátozottan forgalomképes)		Tárgyi eszközök																	Befektetett pénzügyi eszközök					Vagyonkezelésbe adott eszközök államháztartáson kívülre (kötségvetési mérleg része)				Vagyonkezelésbe adott eszközök államháztartáson belülre (mérlegnek nem része)						Összesen (Tulajdonhoz)	
			Ingatlanok és kapcs. vagyoni értékű jogok								Gépek, berendezések és felszerelések, járművek (korlátozottan forgalomképes)				Beruházások (kizárólagos tulajdont képező nemzeti vagyon)																					
			kizárólagos tulajdont képező nemzeti vagyon		Nemzetgazd- szempontból kiemelt jelentőségű		korlátozottan forgalomképes		üzleti vagyon		kizárólagos tulajdont képező nemzeti vagyon		korlátozottan forgalomképes		üzleti vagyon		kizáróla- gos tulajdo- nt képező nemzeti vagyon	Nem- zetgaz- d- szemp- ontból kiemel- t jelentő- ségű	korlátozottan forgalomképes		korlátozo- t-tan forgalom- képes	üzleti vagyon		Tartós hítel- viszonyt megtes- tesítő érték- párírok	korlátozottan forgalomképes		Összesen (mérleghez)		kizárólagos tulajdont képező nemzeti vagyon		korlátozottan forgalomképes		üzleti vagyon			
	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték = nettó érték	nettó érték = nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték = nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték = nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték		
Békéscsaba Életfa Idősek Otthona	654	2	0	0	0	0	483 743	389 091	0	0	0	0	27 971	7 584	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	512 368	396 677	0	0	0	0	0	0	512 368	396 677
Békéscsabai Családsegítő és Gyermekjóléti Központ	3 578	1 085	0	0	0	0	102 470	83 754	0	0	0	0	31 245	3 331	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	137 293	88 170	0	0	0	0	0	0	137 293	88 170
Békéscsabai Gyermekélelmezési Intézmény	5 784	10	0	0	0	0	98 464	57 060	17 363	8 685	0	0	147 550	26 590	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	269 161	92 345	0	0	0	0	0	0	269 161	92 345
Szárszorszép Művészeti Bázisóvoda	0	0	0	0	0	0	44 528	34 170	0	0	0	0	3 242	548	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	47 770	34 718	0	0	0	0	0	0	47 770	34 718
Mackó-Kuckó Óvoda	0	0	0	0	0	0	41 144	27 716	0	0	0	0	4 973	450	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	46 117	28 166	0	0	0	0	0	0	46 117	28 166
Szigligeti utcai és Kazinczy Lakótelepi Óvoda	101	10	0	0	0	0	163 290	120 246	0	0	0	0	8 419	224	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	171 810	120 480	0	0	0	0	0	0	171 810	120 480
Lencsési Óvoda	36	0	0	0	0	0	74 219	52 479	0	0	0	0	15 748	3 887	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	90 003	56 366	0	0	0	0	0	0	90 003	56 366
Kölcssey utcai és Ligeti sori Óvoda	22	0	0	0	0	0	71 038	55 877	0	0	0	0	4 334	187	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	75 394	56 064	0	0	0	0	0	0	75 394	56 064
Penza lakótelepi és DrBecsey Oszkár utcai Óvoda	0	0	0	0	0	0	47 049	37 732	0	0	0	0	4 016	398	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	51 065	38 130	0	0	0	0	0	0	51 065	38 130
Békéscsabai Tündérvkert Óvoda	268	32	0	0	0	0	49 237	34 370	0	0	0	0	8 604	192	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	58 109	34 594	0	0	0	0	0	0	58 109	34 594
Hajnal-Lenkey-Jázmán utcai Általános Művelődési Központ	0	0	0	0	0	0	71 688	48 266	0	0	0	0	8 916	310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	80 604	48 576	0	0	0	0	0	0	80 604	48 576
Békéscsabai Egészségügyi Alapellátási Intézmény	8 127	329	0	0	0	0	396 979	319 547	0	0	0	0	70 039	5 190	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	475 145	325 066	0	0	0	0	0	0	475 145	325 066
Békéscsabai Intézményellátó Centrum	9 693	0	0	0	0	0	194 370	131 617	7 886	2 569	0	0	31 431	4 187	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	243380	138 373	0	0	0	0	0	0	243 380	138 373
Csabagyöngye Kulturális Központ	543	0	0	0	0	0	2 330 948	2 066 143	0	0	0	0	200 355	55 951	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 531 846	2 122 094	0	0	0	0	0	0	2 531 846	2 122 094
Békéscsabai Jókai Színház	33 256	516	0	0	1 312 212	1 138 243	95 991	67 628	0	0	0	0	660 218	69 760	0	0	0	0	2 059	2 059	0	0	0	0	0	0	2 103 736	1 278 206	0	0	0	0	0	0	2 103 736	1 278 206
Békéscsabai Napsugár Bábszínház	692	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31 123	2 612	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31 815	2 612	0	0	0	0	0	0	31 815	2 612
Békés Megyei Könyvtár	50 770	3 893	0	0	0	0	1 154 288	922 735	0	0	0	0	117 013	5 266	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 322 071	931 894	0	0	0	0	0	0	1 322 071	931 894
Munkácsy Mihály Múzeum	4 557	7	0	0	0	0	369 878	282 607	0	0	0	0	266 812	20 853	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	641 247	303 467	0	0	0	0	0	0	641 247	303 467
Békéscsabai Kulturális Ellátó Központ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	64	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	64	0	0	0	0	0	0	64	0	
Intézmények összesen	118 081	5 884	0	0	1 312 212	1 138 243	5 789 324	4 731 038	25 249	11 254	0	0	1 642 073	207 520	0	0	0	0	2 059	2 059	0	0	0	0	0	0	8 888 998	6 095 998	0	0	0	0	0	0	8 888 998	6 095 998
Békéscsaba Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala	113 009	27 374	0	0	697 565	522 758	7 642	7 256	0	0	0	0	527 910	104 743	0	0	0	4 994	0	0	0	0	0	0	0	0	1 346 126	667 125	0	0	0	0	0	0	1 346 126	667 125
Intézmények mindösszesen	231 090	33 258	0	0	2 009 777	1 661 001	5 796 966	4 738 294	25 249	11 254	0	0	2 169 983	312 263	0	0	0	4 994	2 059	2 059	0	0	0	0	0	0	10 235 124	6 763 123	0	0	0	0	0	0	10 235 124	6 763 123
Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata	619 090	20 649	52 225 099	43 321 885	58 882	56 467	24 829 478	23 105 500	5 599 927	4 456 202	6 980	6 891	4 403 420	2 885 957	3 147	1 872	39 135	0	2 007 169	1 963 238	382 730	1 410 790	1 400 990	1 099 304	463 608	377 479	93 148 759	79 118 299	4 964	1 949	10 291 621	5 541 702	86 815	72 872	103 532 159	84 734 822
Önkormányzat mindösszesen	850 180	53 907	52 225 099	43 321 885	2 068 659	1 717 468	30 626 444	27 843 794	5 625 176	4 467 456	6 980	6 891	6 573 403	3 198 220	3 147	1 872	39 135	4 994	2 009 228	1 965 297	382 730	1 410 790	1 400 990	1 099 304	463 608	377 479	103 383 883	85 881 422	4 964	1 949	10 291 621	5 541 702	86 815	72 872	113 762 319	91 495 996

Forrás: Békéscsaba MJV Polgármesteri Hivatala saját adatgyűjtés

Az 561/2016. (XI.22.)közgy. határozattal elfogadott Gazdasági Programba beépített módosítások listája

II. 1 Integrált Településfejlesztési Stratégia és Intergált Területi Program fejezet aktualizálásra került. (ITS módosítás)

III.2 Modern Városok Programja fejezet kiegészítésre és aktualizálásra került

V.1.1.1. Ipari infrastruktúra-fejlesztésfejezet pontosításra került (

V. 1.1.2 Befektetés ösztönzés fejezet aktualizálása megtörtént (mikro és kisvállalkozások rész)

V.1.1.3 Turizmusfejlesztés fejezet frissítése megtörtént (CsabaPark fejlesztése)

V.1.2.2 Alapinfrastruktúra fejlesztés fejezet– Zöldhálózati fejlesztések kiegészítésre került

V.1.2.2. Intézményi infrastruktúra-fejlesztés fejezet– szakosított ellátásban megvalósult fejlesztések, Jaminai egészségház, Hajléktalan ellátás, Sportinfrastruktúra fejlesztése című részek valamint Egészségcentrum rész átdolgozásra került.

V.1.3.2. Hulladékgazdálkodás fejlesztése fejezet kiegészítésre került.

V.2. fejezet- A gazdasági programban szereplő táblázatokban néhány apróbb javítás történt meg.

V.4. Önkormányzati vagyonnal való felelősségteljes gazdálkodás fejezet aktualizálása megtörtént.

VI. 2014-től 2017. évig a fejlesztésekhez bevont külső források című fejezet táblázatai (VI.1. Településfejlesztési operatív program (2016-2017-ben nyertes pályázatok), VI. 2. Modern Városok Program támogatói okiratok, VI.2.2 MVP projektek aktuális státuszai, VI.3 Hazai forrásból megvalósított pályázatok)) frissítésre kerültek.

VII. Összegzés című fejezet aktualizálásra került.

15. sz. táblázat (BMJV Önk. által meghirdetett vállalkozói pályázatok), **16. sz. táblázat** (BMJV Önk. vagyonkimutatása) aktualizálásra került.